

อวัจนสารในนวนิยายของเฮมมิงเวย์ เรื่อง

The Old Man and the Sea

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมทิศ เพ็ชรเลิศ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตลิ่งชัน ๑๑ ถนนสาย ๒ - กรุงเทพฯ ๓ โทร. ๖๑๖๕๖๑๑-๖๑๖๕๐๕๐

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม ๒๕๒๑

อวัจนสารในนวนิยายของเฮมมิงเวย์ เรื่อง

The Old Man and the Sea

บทคัดย่อ

ของ

สมพิศ เพ็ชรเลิศ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2521

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อมุ่งศึกษาถึงลักษณะของอวัจนสารที่ปรากฏในนวนิยายของ
เฮมมิงเวย์ เรื่อง The Old Man and the Sea และการตีความหมายของอวัจนสาร
เหล่านั้น

ผลการวิจัยพบว่า อวัจนสารในนวนิยายเรื่องนี้ของเฮมมิงเวย์ใช้อวัจนภาษาทั้ง 7
ประเภทตามทฤษฎีการสื่อสารเชิงอวัจนะของเบอร์กัน คือ เทพภาษา กาลภาษา สัมผัสภาษา
อากัปกริยาภาษา ปริภาษา สิ่งแวดล้อมและวัตถุสิ่งของ และรูปร่างลักษณะทางกายและการตกแต่ง
และพบว่าการเน้นถึงอากัปกริยาหรือพฤติกรรมของตัวละครเพื่อสื่อความหมายแฝงมากที่สุด
ส่วนเนื้อความที่เกี่ยวกับ สถานที่ เวลา และวาทะการสัมผัสของตัวละครมีน้อยแห่งที่สุด

อวัจนภาษาเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะพบในบทบรรยายมากกว่าในบทสนทนา นอกจากนี้
ผู้วิจัยยังพบว่า มีอวัจนภาษา อีกประเภทหนึ่งที่ไม่ได้จัดอยู่ในทฤษฎีดังกล่าว อวัจนภาษาประเภท
นี้คือ ภาพพจน์ภาษา ซึ่งได้แก่คำที่สื่อความหมายทางอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด ซึ่งพบมากใน
บทสนทนา

THE NON VERBAL MESSAGE IN HEMINGWAYS

THE OLD MAN AND THE SEA

ABSTRACT

BY

SOMPIT PIENLERT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree
at Sri Nakharinwirot University

October, 1978

The purpose of this study was to analyse Hemingway's The Old Man and the Sea in terms of nonverbal messages and their interpretation.

The result revealed that seven dimensions of nonverbal communication of Burgoon could be employed in this analysis of the novel. Proxemics, chronemics, haptics, kinesics, vocalics or paralanguage, environment and objects and physical appearance and adornment were found both in dialogues and descriptions of the novel.

Kinesics which conveys the character's actions and behaviors were found in large proportion throughout the novel. Proxemics, chronemics and haptics which signify location, time and touching between characters respectively were found in little use in the novel.

However, there was another new dimension which arose during the analysis, which was called figurative expressions in this thesis. This type of nonverbal language conveyed feelings, emotion, and thoughts of speaker. It was found mainly in the dialogues of the novel.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต ได้พิจารณา ปรินทิพพ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

.....รศ.ดร.วราภรณ์.....ประธาน

.....ดร.วราภรณ์.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปัญหานี้ฉันสำเร็จลงได้ เพราะผู้เขียนได้รับความกรุณาจาก
รองศาสตราจารย์ ปรานี ชนะชานันท์ และอาจารย์ ดร. นพวรรณ ภัทราคม
ประธานและกรรมการที่ไต่เนวคดีให้คำแนะนำ สละเวลาอันมีค่ายิ่งตรวจแก้ข้อ
บกพร่อง จนปัญหานี้ฉันสำเร็จด้วยดี ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจและความ
กรุณาของท่านทั้งสอง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ คุณสมพร อิทธิพงษ์ และ พ.ต.ท.ชาญชิต เพ็ชรเลิศ
ที่ให้ความสนใจและให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดพิมพ์เป็นอย่างดี

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	บทนำ	๑
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	๓
	ความสำคัญของการศึกษา	๓
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๔
	วิธีการศึกษาคนควา	๔
	ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเชิงอวัจนะ	๕
บทที่ ๒	ประวัติโฮมมิงเวย์และงานวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่อง The Old Man and the Sea.	๓๐
บทที่ ๓	ทฤษฎีการสื่อสารเชิงอวัจนะในวรรณคดี	๔๕
บทที่ ๔	วิเคราะห์ - ลักษณะอวัจนสารที่ปรากฏในนวนิยายของโฮมมิงเวย์เรื่อง The Old Man and the Sea. และการตีความหมาย เชิงวัฒนธรรมของอวัจนสารเหล่านั้น	๖๐
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะบรรณานุกรม	๑๑๓

บทที่ ๑

บทนำ

ในบรรดาประเภทของวรรณคดีที่มีอยู่ นวนิยายดูเหมือนจะเป็นบทประพันธ์เรื่องยาวที่
แต่งเป็นร้อยแก้วชนิดเดียวที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพจำลองชีวิตจริงของมนุษย์ค่อนข้างจะสมบูรณ์กว่าเพื่อน
นวนิยายเป็นบทประพันธ์ที่จะช่วยให้เห็นถึงสภาพของสังคม ปรัชญา การครองชีวิตของคน ชนบทธรรม
นิยมประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนค่านิยมความเชื่อถือของคน การอ่านนวนิยายอย่างมีความเข้าใจ
ไม่ใช่เพียงแต่เป็นการแสวงหาความเพลิดเพลินในยามว่างเท่านั้น แต่เป็นการปลุกตนเองให้ตื่น รู้จัก
ชื่นชมเห็นอกเห็นใจและเข้าใจชีวิต ทั้งเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์และโลกทัศน์ของผู้อ่าน ทำให้
ผู้อ่านรู้จักและเข้าใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกันดีขึ้น ทั้งนี้เพราะว่านวนิยายเป็นภาพจำลองชีวิตจริงและเป็น
บันทึกทางอารมณ์ประณีตของมนุษย์ (บุญเหลือ กุศลพร, ๒๕๑๕:๑๕) ในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง
ได้มีการสอนการอ่านนวนิยายซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวรรณคดี นวนิยายที่ใช้อ่านมีทั้งนวนิยาย
ไทยและนวนิยายต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการสอนการอ่านนวนิยายต่างประเทศ โดยเฉพาะที่
เขียนเป็นภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาไทยนั้นมักจะพบว่ามีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่ทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจ
เรื่องที่อ่าน ซึ่งถ้าปราศจากความเข้าใจดีแล้วผู้อ่านก็ไม่ว่าจะมีความซาบซึ้งในค่านวนิยายได้
ปัญหาทั้งตัวครูผู้สอนและตัวผู้เรียนมักจะประสบอยู่เสมอ ๆ นอกเหนือไปจากความยุ่งยากทางด้าน
โครงสร้างทางเนื้อหาของนวนิยาย คือ ผู้อ่านไม่มีความเข้าใจความสัมพันธ์และความเห็นเอกภาพ
ของโครงสร้างทางเนื้อหาของนวนิยาย ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางสังคม (Social Milieu)
ของนวนิยาย การที่จะอ่านนวนิยายให้เข้าใจนั้น ไมลส์และพูเลย์ (Miles and Pooley :
๑๙๘๕ p.๔๓) กล่าวว่า ควรจะพึงเล็งในเรื่ององค์ประกอบหรือโครงสร้างของนวนิยาย ซึ่งได้แก่
การวาดภาพตัวละคร (Characterization) การดำเนินเรื่อง (Development of plot)
และภูมิหลังของนวนิยาย อันได้แก่แนวประเพณีปฏิบัติ ประเพณี และวัฒนธรรม เป็นต้น และ
ปาร์กเกอร์ (Parker, ๑๙๖๕. p ๑๓ - ๑๔) ก็ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า ผู้เรียนจะ
เข้าใจเรื่องราวส่วนใหญ่ของนวนิยายได้โดยมีความเข้าใจถึงโครงสร้างของนวนิยายซึ่งประกอบ
ด้วยตัวละคร เหตุการณ์ เวลา สถานที่ และทัศนะของผู้แต่ง ประทีป เหมือนนิล
(๒๕๑๕ น ๔๙) ก็ได้เสนอแนวความคิดในแนวเดียวกันนี้ว่า การอ่านนวนิยายควรจะได้พิจารณา

ทางคำกลวิธีและเนื้อหาซึ่ง มีระดับ เหมือนนิล แยกไว้ว่าประกอบด้วย แนวคิดโครงเรื่อง (Theme) เนื้อเรื่อง ตัวละครในเรื่อง อุบัติสย ลักษณะนิสัยแล ฉาก

วัฒนธรรมของสังคมเป็นลวนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่าน นวนิยายได้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น แบร์ค (Baird, ๒๓ p.๕๔) ได้กล่าวถึงความ สำคัญของวัฒนธรรมไว้ว่า นักเรียนที่เรียนวรรณคดีต่างประเทศ จะไม่สามารถเกิด ความซาบซึ้งหรือเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ทั้งหมด ถ้าหากว่าเขาไม่มีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานทาง วัฒนธรรมมาบ้าง โกบายาชิ (Kobayashi, ๑๙๗๖ : ๒๒ - ๒๕) ได้เสนอแนะในทำนอง เกี่ยวกันว่า ครูผู้สอนวรรณคดีแก่เด็กควรเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมบาง หน้าที่สำคัญของครู คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิหลังอันจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ประเพณี หรือ เหตุการณ์ที่มีปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่าน การอธิบายเกี่ยวกับ วัฒนธรรมมีความสำคัญ เท่า ๆ กับการอธิบายปัญหา ทางภาษา โกบายาชิ ยังกล่าว ต่ออีกว่า นักเรียนจะไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างเต็มที่ ถ้าหากเขาไม่เข้าใจ ภาษาและวัฒนธรรม ฉะนั้น ในการเรียนชั้นสูง ครูจึงควรแนะนำให้เด็กนักเรียนศึกษา ค้นคว้าความรู้ทางคำานวัฒนธรรมด้วย จากการศึกษาของ ฉลวย พรอมมูล (๒๕๑๖ น.๑๑๔) เกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนวรรณคดีอังกฤษในวิทยาลัย วิชาการศึกษา พบว่านอกจาก เนื้อหาที่จะต้องเรียนมีมากเกินไป และศัพท์กับโครงสร้างจะยากเกินไปแล้ว นิสิตส่วนใหญ่ ยังไม่เข้าใจวัฒนธรรม ปรัชญา หรือแนวคิดของชาวตะวันตก นอกจากนี้ กาญจนา พงศ์ พงศ์รัตน์ (๒๕๑๖ น.๓๔) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ทางวรรณคดี ไทย และความเข้าใจในวัฒนธรรมตะวันตก กับความสามารถในการเรียนวรรณคดีอังกฤษ ก็พบว่า ความเข้าใจในวัฒนธรรมตะวันตก มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเรียน วรรณคดีอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐๑ ($r = .๒๓$) นั่นคือ องค์ประกอบทางวัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวรรณคดีได้ดีและละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น ส่วนแคทฟอร์ด (Catford ๑๙๖๕ น.๒๓) เน้นความสำคัญทางคำานวัฒนธรรมว่าเป็นปัญหา ในการเรียนภาษาที่สอง ต้องการความเข้าใจท่วงท่าภูมิหลังจากวัฒนธรรม เนื้อหาทาง วัฒนธรรมของภาษาและความหมาย ความรู้ทางคำานเนื้อหาวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วย

เหล่านี้ผู้แต่งไม่ได้กล่าวออกมาตรง ๆ แต่ให้อ่านใช้ความคิดคำนึงหรือจินตนาการสรุปเอาเอง ผู้แต่งบางคนอาจเขียนด้วยภาษาง่าย ๆ สั้น ๆ แบบที่เรียกว่า Athletic style โดยที่ไม่มีรายละเอียดอะไรมาก แต่สิ่งที่ผู้แต่งไม่ได้กล่าวถึงอย่างโจ่งแจ้งนั้นเป็นลักษณะสำคัญที่ผู้อ่านต้องคิดจินตนาการออกมา มิฉะนั้นแล้วก็จะไม่เข้าใจนวนิยายเรื่องนั้นได้ ฉะนั้น ในการอ่านนวนิยายให้ซาบซึ้งได้ ผู้อ่านต้องมีจินตนาการความคิดคำนึงสูง ต้องรู้จักสังเกต ต้องมีความเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์ตลอดจนต้องมีความเข้าใจในสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมและสัตถ์การ เขียนหรือการสื่อความหมายของผู้แต่งเป็นอย่างดี

ในการสื่อความหมายของคนเราในชีวิตประจำวัน นอกจากบุคคลจะใช้ภาษาพูด (spoken หรือ verbal language) แล้ว บุคคลยังสื่อความรู้สึกนึกคิดของเขา โดยแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง น้ำเสียง การจัดช่วงระยะห่างในการสนทนา และการสัมผัสออกมาพร้อม ๆ กันด้วย ลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออกมานอกเหนือสารที่เป็นถ้อยคำเรียกว่า อวัจนสาร (non verbal message) อวัจนสารจะปรากฏอย่างเด่นชัดเมื่อบุคคลสื่อสารกันแบบตัวต่อตัว

อย่างไรก็ตาม อวัจนสารมิได้ปรากฏอยู่เฉพาะในภาษาพูดเท่านั้น ในภาษาเขียนก็จะมีอวัจนสารแฝงอยู่ในวัจนสารเสมอ เช่น ในนวนิยาย ทุกข้อความที่ผู้เขียนเรียบเรียงสื่อความรู้สึกนึกคิดไว้ในตัวนวนิยายไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการบรรยาย พรรณาหรือบทสนทนาของตัวละครก็ตามต่างก็เป็นวัจนสารทั้งหมด ผู้แต่งสื่อความหมายตรงกับผู้อ่านด้วยวัจนสารเหล่านั้น แต่ในขณะเดียวกัน ในข้อความวัจนสารเหล่านั้น ยังมีอวัจนสารรวมอยู่ด้วยในลักษณะของความหมายแฝง (connotation) ซึ่งผู้เขียนต้องการสื่อความคิดออกมาแต่ไม่แสดงออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัดในรูปของถ้อยคำ แต่ผู้อ่านจะรับรู้ได้จากการวิเคราะห์และตีความวัจนสารนั้น

โดยทั่วไปแล้ว อวัจนสารในวรรณคดีมีแฝงอยู่ใน

ก. บทพรรณนาของผู้แต่ง

ข. บทสนทนาของตัวละคร

อวัจนสารในวรรณคดีก็แสดงออกมาในลักษณะ ๗ มิติ เช่นเดียวกับ
การสื่อสารเชิงอวัจนะในขณะที่บุคคลสนทนากับ (คุณหญิงและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ
การสื่อสารเชิงอวัจนะ) ตัวอย่างเช่น

อวัจนสาร	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"เราจะพบกันอีกนะฮะ" เขาบอก หลังจากจอร์จได้เงาไม้ขวางทาง ตาคมวาวของเขาเห็นประกายใน ความมืดสลัว ชายแขนเสื้อข้างหนึ่ง ของเขาซิกแซกแขนข้างหนึ่งของหลอน อย่างจริงจัง "ทำไมต้องเบลอละคะ" หลอนถาม ออกไปอย่างโง่ ๆ "ผมอยากเห็นหน้าคุณ" เขาว่า คราวนี้เขาเบียดตัวมาชิดจนผิวเนื้อ ที่แขนเขาแนบกับผิวแขนของหลอน "นะฮะ" "จะคิดหรือคะ" "ทำไมจะไม่คิด" - รักที่หลุดลอย เลมจับ น.๑๓	เทศภาษา	ผู้อ่านเกิดความเข้าใจได้ว่า ตัวละครทั้งสองมีความผูกพัน กันอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้โดย เห็นได้จากระยะห่างที่บุคคล ทั้งสองมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและ กัน ในขณะที่สนทนาและความ สัมพันธ์นี้ไม่ใช่เป็นความสัมพันธ์ ธรรมดาเช่นพี่กับน้อง แต่เป็น ความสัมพันธ์แบบชู้สาว

วันสาร	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
She leaped up with her heart pounding, hand to the phone and no weight in her stomach; a core with no weight and her telephone ringing.	อากัปกริยาภาษา	ผู้อ่านทราบว่าตัวละครกำลังตื่นเต้น และตกใจกลัวระคนกัน จากอากัปกริยาของตัวละคร

- The Exocist p.24

แต่ผู้อ่านจะตีความได้ถูกต้องมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความรู้ทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นเรื่องในคัมภีร์นิยาย ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายแฝง ประสพการณ์ในการอ่านวรรณคดีและในการตีความหมายของข้อความทางวรรณคดี ตลอดจนจินตนาการของผู้อ่านในการติดตามเรื่องราวที่อ่านด้วย

ในบรรคานวนิยายที่ใช้ศึกษากันอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาและการฝึกหัดครูของไทย นวนิยายของ เอิร์นเนสต์ เฮมมิงเวย์ โดยเฉพาะเรื่อง A Farewell to Arms. และ The Old Man and The Sea. นับว่าใช้กันอย่างกว้างขวาง แต่เท่าที่ผ่านมาการสอนนวนิยายทั้งสองเรื่องนี้มีปัญหา เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยจะมีความเข้าใจและซาบซึ้งในนวนิยายดังกล่าว จากการสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนวนิยายของ เฮมมิงเวย์ ในสถาบันการฝึกหัดครูหลายแห่ง พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า สาเหตุที่นักศึกษาไม่ค่อยเข้าใจนวนิยายทั้งสองเรื่องของ เฮมมิงเวย์ เกิดจาก

๑. ความไม่เข้าใจในสภาพวัฒนธรรมและปรัชญาชีวิตที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่องที่ผู้แต่งไม่ได้กล่าวออกมาตรง ๆ แต่ได้นำเสนอไว้ในรูปของอวัจนสารที่สื่อออกมาพร้อม ๆ กับวัจนสารอื่น ๆ

๒. การเขียนโดยใช้เทคนิค Athletic style ซึ่งผู้เขียนไม่ได้ใช้รายละเอียดมากมาย ผู้แต่งเขียนโดยประหยัดถ้อยคำแต่คงความรัดกุมการเขียนแบบที่ต้องการให้ผู้อ่านใช้จินตนาการในการรับรู้ความรู้สึกทางอารมณ์ของตัวละคร นั่นคือผู้อ่านต้องตีความจากคำพูดของตัวละครเพื่อที่จะเข้าใจถึงการก่อตัวทางอารมณ์ (emotional build - up) ของตัวละคร เช่นจากคำพูดที่สั้น ๆ และห้วนเป็นต้น เพื่อที่จะช่วยให้ทั้งตัวครูผู้สอนและนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับอวัจนสารอันสื่อความหมายต่าง ๆ ซึ่งแฝงอยู่ในนวนิยายของเฮมมิงเวย์ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษานวนิยายเรื่อง The Old Man and The Sea. ในแง่

ความมุ่งหมายของการศึกษา คนควา

๑. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของอวัจนสารที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายของเฮมมิงเวย์ เรื่อง The Old Man and The Sea. และการตีความหมายเชิงวัฒนธรรมของอวัจนสารเหล่านั้น

๒. เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์วรรณคดีแนวใหม่ คือ การวิเคราะห์วรรณคดีด้านอวัจนสาร

ความสำคัญของการศึกษาคนควา

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ผู้อ่านทั้งที่เป็นนักศึกษาระดับ 1กศ.ชั้นสูงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยบางแห่งที่ได้อ่านนิยายเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวรรณคดีอังกฤษ ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจในการอ่านนวนิยายของเฮมมิงเวย์ให้ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับอวัจนสารที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีเรื่อง The Old Man and The Sea. หรือในนวนิยายเรื่องอื่น ๆ ที่มีการสื่อสารเชิงอวัจนรวมอยู่ด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นการวิเคราะห์ท่าประเภของอวัจนสารที่มีปรากฏอยู่ในนวนิยายของเฮมมิงเวย์ เรื่อง The Old Man and The Sea เท่านั้น

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) โดยเริ่มต้นจากการศึกษาค้นคว้า

๑. ขั้นสำรวจและรวบรวมข้อมูล เป็นการศึกษาพฤติกรรมการสื่อความหมาย โดยเฉพาะการสื่อความหมายเชิงอวัจน และการอ่านนวนิยายเรื่องที่จะวิเคราะห์ คือ The Old Man and The Sea ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. ขั้นตีความหมาย เป็นการวิเคราะห์บทนวนิยายในแง่ของการสื่อความหมายเชิงอวัจนว่ามีอะไรบ้าง และมีผลอย่างไร ต่อผู้อ่านในการที่จะเข้าใจและซาบซึ้งในนวนิยายตอนนั้น ๆ เช่น อวัจนสารประเภทคำพูด สิ่งแวดล้อม สื่อสถานะภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และทัศนคติส่วนตัวของตัวละคร

๓. ขั้นสรุป เป็นการสรุปอภิปรายผลของการวิเคราะห์ในขั้นตีความหมาย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. วจนภาษา คือ การสื่อความหมายระหว่างคู่สนทนาด้วยการใช้ถ้อยคำหรือคำพูด ในวรรณคดี วจนภาษาคือการสื่อความหมายจากผู้ประพันธ์ถึงผู้อ่าน อาจเป็นในรูปแบบบรรยายหรือบทสนทนา

๒. อวัจนภาษา หมายถึง การสื่อความหมายโดยไม่ใช้ตัวภาษาพูดหรือถ้อยคำ แต่แสดงออกมาพร้อม ๆ กับการสื่อสารเชิงวัจนะ คือถ้อยคำหรือข้อความในลักษณะของกิริยาอาการต่าง ๆ ของผู้พูด วัตถุแวดล้อม น้ำเสียงของผู้พูด การจัดระยะห่างระหว่างบุคคลหรือการจัดเวลา โอกาสของการพูด เป็นต้น ในวรรณคดี อวัจนภาษาคือการสื่อความหมายนอกเหนือไปจากข้อความที่ปรากฏเป็นตัวอักษร

๓. วจนสาร คือ สารที่สื่อออกมาด้วยคำหรือข้อความก็ได้

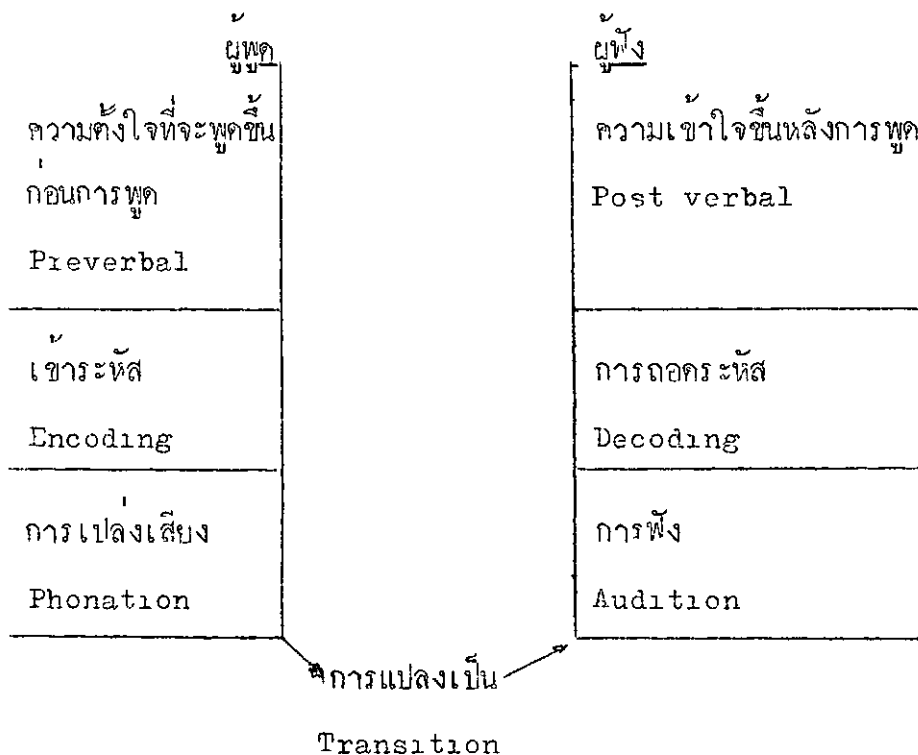
๔. อวัจนสาร คือ สารที่สื่อโดยไม่ได้แสดงออกมาโดยตรงด้วยภาษา แต่แสดงออกมาทางอวัจนภาษา คือ ทางกริยาอาการต่าง ๆ ของผู้พูด วัตถุแวดล้อม น้ำเสียง การจัดระยะห่างระหว่างบุคคลหรือการจัดเวลาและโอกาสของการพูด โดยปกติอวัจนสารจะใช้ในการสนทนาเพื่อช่วยเสริมการสื่อสารเชิงวัจนะ

ในแง่ของวรรณคดี อวัจนสาร หมายถึงสารหรือความหมายแฝงที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความวัจนะที่ผู้แต่งเรียบเรียงขึ้นเป็นทวนวนิยาย

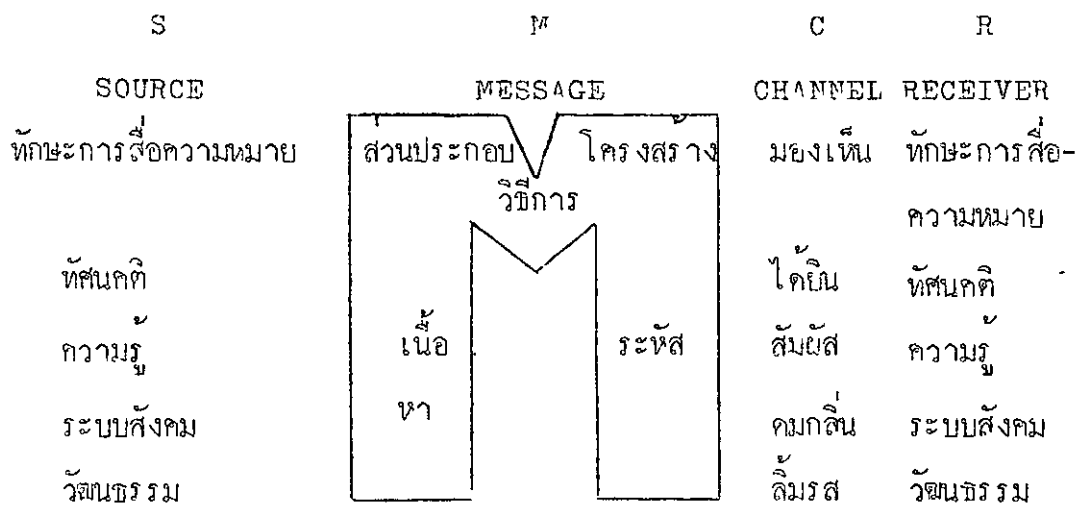
ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเชิงอวัจนะ

ก. การสื่อความหมายเชิงอวัจนะ

การสื่อความหมายระหว่างบุคคลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดรหัส (Message Code) จากผู้หนึ่งไปยังอีกผู้หนึ่งผ่านช่องสื่อความหมายชนิดใดชนิดหนึ่ง นอกจากนั้นการสื่อความหมายยังหมายถึงขบวนการที่บุคคลหนึ่งกระตุ้นเราให้เกิดความหมายขึ้นในใจของอีกคนหนึ่งโดยการใช้สื่อ (McCroskey : ๑๙๖๔ p. ๒๐) กล่าวคือ ในขั้นแรกผู้พูดมีความคิดสิ่งหนึ่งอยู่ในใจที่จะถ่ายทอดออกไปสู่ผู้ฟัง ผู้พูดจะเลือกระหัสหรือสัญญาณที่เหมาะสมที่ผู้ฟังจะเข้าใจได้และตรงกับความต้องการที่จะพูด เมื่อเลือกระหัสได้แล้วผู้พูดก็เปล่งเสียงออกมา เสียงจะแหวกว่ายอากาศเข้าไปสู่โสตประสาทของผู้ฟัง ผู้ฟังก็จะถอดรหัสออกมา เมื่อเข้าใจรหัสแล้วผู้ฟังก็จะตอบสนองต่อสัญญาณที่รับมา เหตุการณ์ที่เชื่อมโยงระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารในขบวนการนี้เรียกว่า เหตุการณ์ทางภาษา (Language Event) ซึ่งอาจแสดงได้ดังรูปข้างล่างนี้ (Brooks : ๑๙๖๔ p. ๔)

นอกจากนี้ยังมีผู้เสนอโมเดลของการสื่อความหมายไว้อีกหลายอย่าง เช่น โมเดล SMCR ของ เบอร์โล (Berlo : ๑๙๖๐ p.๑๒) ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ในโมเดลข้างบนนี้ ประการแรกจะต้องมีแหล่งของสารรหัส แหล่งในที่นี้ คือ ความคิดหรือสิ่งที่ต้องการ จะสื่อออกไปซึ่งรวมถึงทักษะการสื่อความหมาย ทักษะความรู้ วัฒนธรรม เป็นต้น ต่อจากนั้นก็เป็นผู้เข้ารหัสแล้วจึงส่งผ่านช่องสื่อความหมายตามต้องการไปสู่ผู้ฟังหรือผู้รับสาร ซึ่งผู้รับสารนั้นก็รับสารตามที่เกิดขึ้นจากแหล่งนั้นเอง

การสื่อความหมายโดยทั่วไปมีอยู่สองลักษณะ คือ การสื่อความหมายเชิงวัจนะ (Verbal Communication) และการสื่อความหมายเชิงอวัจนะ (Non Verbal Communication)

การสื่อความหมายเชิงวัจนะ เป็นการใช้สื่อสัญลักษณ์ที่เป็นถ้อยคำซึ่งอาจจะเป็นถ้อยคำที่พูดหรือที่เขียนก็ได้ พูดจาโต้ตอบซึ่งกันและกันระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสาร อย่างไรก็ตามในการสื่อความหมายในลักษณะที่ผู้พูดและผู้ฟังปรากฏอยู่ต่อกันและกันนั้น นอกจากจะมีการใช้ภาษาพูดถ้อยคำพูดจาสื่อสารกันโดยตรงแล้ว ยังมีการใช้สิ่งอื่นที่มีประโยชน์คำเป็นต้นว่า น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึก อาทิ กิริยาท่าทาง สายตา การแสดงออกทางสีหน้า การแก่งท่าย การสัมผัสสลับคลำ และการจัดวางระยะห่างระหว่างคู่สนทนา (Space) เข้ามาช่วยในการเสริมความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีกด้วย การสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์ในประการหลังที่มีประโยชน์คำเหล่านี้เรียกว่า การสื่อความหมายเชิงอวัจนะ ซึ่งบางทีก็มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น เช่น ภาษาท่าทาง (สุมิตรคุณากร, ๒๕๒๐) ภาษาเงิบ (Hall, ๑๙๓๙) หรือ ภาษาร่างกาย (Fast, ๑๙๗๐) ความจริงการสื่อความหมายเชิงอวัจนะก็คือการสื่อความหมายโดยไม่ใช้ตัวภาษานั้นเอง

จะเห็นได้ว่าการสื่อความหมายโดยการใช้คำพูด (Speech) นั้นจะประกอบด้วยสัญลักษณ์ทางภาษา (Phonetic symbols) ที่เปล่งออกมาติดต่อกันประการหนึ่งกับส่วนที่สื่อถึงอารมณ์ (Emotional content) ที่เพิ่มเติมเข้ามาอีกประการหนึ่ง (Dudley : ๑๙๗๖ P.๒๑) ซึ่งส่วนที่สื่อถึงอารมณ์ก็คือส่วนที่ไม่ใช่ตัวภาษานั้นเอง การใช้ภาษาเป็นสื่อสัญลักษณ์หรือรหัสของสารจากผู้ส่ง

สารไปสู่ผู้รับสารเช่นนี้ สารจึงอาจแบ่งออกได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้คือ
วัจนสาร (Verbal message) และอวัจนสาร (Non verbal
message) วัจนสารเป็นสารที่ใช้ในการสื่อความหมายด้วยการใช้ถ้อยคำ
ภาษาพูดหรือเชิงวัจนะ ส่วนอวัจนสารเป็นสารที่ใช้ในการสื่อสารโดยไม่ใช้ภาษาพูด
การสื่อสารเชิงอวัจนะเป็นสิ่งที่คนเราในทุกสังคมมิใช้สื่อสารกันอย่าง
กว้างขวางทุกขณะ แต่มิใช่ว่าทุกคนที่สังเกตเห็นหรือรู้ตัวเกี่ยวกับการใช้การสื่อสารชนิดนี้
บาร์กเกอร์และคอลลินส์ (Barker and Collins อ้างจาก สุมิตร คุณานุกร
๒๕๒๐ น. ๔- ๕) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยอันเป็นที่มาของการสื่อความหมายเชิง
อวัจนะ พบว่าแหล่งที่มาของการสื่อความหมายในลักษณะนี้มีอยู่ ๑๔ ประการ ได้แก่

๑. พฤติกรรมของสัตว์และแมลง
๒. วัจนธรรม
๓. สภาพแวดล้อม
๔. ท่าทางสีหน้าและการเคลื่อนไหวร่างกาย
๕. พฤติกรรมของมนุษย์
๖. กระสวนหรือรูปแบบของการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ
๗. การเรียนรู้
๘. เครื่องจักร เครื่องกลต่าง ๆ
๙. สื่อมวลชนต่าง ๆ
๑๐. สถิติปัญหาและความฉลาด การรับรู้ จินตนาการและความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์
๑๑. คนตรี
๑๒. ภาษาพูดรูปแบบ
๑๓. การแต่งกาย
๑๔. สภาพจิต
๑๕. รูปภาพ

๑๖. ขว่งระยะ

๑๗. การสัมผัสสลับคำ และความรู้สึกทางผิวหนัง

๑๘. เวลา

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าวัจนสารจะมาจากแหล่งใดก็ตามแต่อาการที่แสดงออกมานั้นเราพอจะจัดรวมกันเข้าเป็นกลุ่มหรือมคิใหญ่ ๆ ตามวิธีการที่แสดงออกมา (Modes of Expression) ได้ ๗ มคิตังนี้ (Burgoon pp. ๑๑๖ - ๑๔๒)

๑. เทศภาษา (proxemics)

๒. กาลภาษา (Chronemics)

๓. อากัปกริยาภาษา (Kinesics)

๔. ปริภาษา (Vocalics หรือ Paralanguage)

๕. สัมผัสภาษา (Haptics)

๖. รูปร่างและสิ่งประดับทางกาย (Physical appearance)

๗. วัตถุและสิ่งแวดล้อม (Environment and Objects)

เทศภาษา เป็นภาษาที่เกิดขึ้นจากลักษณะที่มนุษย์จัดโครงสร้างและใช้ ขว่งระยะ (Space) ในชีวิตประจำวันของตนซึ่งรวมถึงสถานที่ที่บุคคลทำการสื่อสารกัน ขว่งระยะที่ตัวเรารักษาให้อยู่ห่างจากคนอื่นและปฏิกริยาที่ตัวเรามีต่อการจัดระยะห่างที่ไม่เหมาะสมมีศักยภาพกระทบต่อขบวนการสื่อความหมาย การที่ชายหนุ่มและหญิงสาวนั่งเบียดชิดกันบนที่นั่งตัวเดียวกันแสดงให้เห็นว่าบุคคลทั้งสองมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นพิเศษไม่ใช่แบบธรรมดา กล่าวกันว่าในงานเลี้ยงค็อกเทลที่สถานทูตแห่งหนึ่ง นักการทูตอเมริกันที่เพิ่งมารับตำแหน่งใหม่ได้ยืนสนทนากับชาวอาหรับซึ่งเป็นเจ้าภาพ ชาวอาหรับได้เชิญตัวเข้ามาใกล้ชิดมากตามธรรมเนียมในประเทศของตน ซึ่งทำให้ชาวอเมริกันรู้สึกไม่สบายใจมาก จึงถอยห่างออกไปอีก ๒ - ๓ ฟุต ชาวอาหรับซึ่งไม่เคยกับการสนทนาในระยะห่างขนาดนั้นก็เชิญเข้ามาอีก ชาวอเมริกันก็ถอยออกไป จนดู

เห็นว่าชาวอาหรับไล่ตามชาวอเมริกันจากซีกหนึ่งของท้องไปยังอีกซีกหนึ่ง ความประหลาดใจของชาวอเมริกันที่มีต่อชาวอาหรับก็คือว่าชาวอาหรับเป็นคนที่เปี่ยมเสียครุกล้ำเกิน
ไป (Pushy) ในขณะที่ชาวอาหรับมองเห็นชาวอเมริกันว่าเป็นคนที่ไร้มโนธรรมและ
หยาบ จากตัวอย่างนี้เห็นได้ว่าแต่ละคนได้ส่งสารออกมาโดยไม่ได้อิงใจโดยผ่านการใช้
ระยะพื้นที่ (Space) นั้นเอง

องค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดความชอบพอรระยะพื้นที่ล้วนทั่วได้แก่ เพศ
เผ่าพันธุ์ สถานะทางสังคม อายุ บุคคลิกภาพและทัศนคติทางสังคม
ปกติหญิงสองคนจะนั่งหรือยืนชิดกันมากกว่าผู้ชาย ในขณะที่เดียวกันผู้ชาย
จะนั่งหรือยืนไกลชิดกับเพศหญิงมากกว่ากันกับเพศเดียวกัน เผ่าพันธุ์หรือเชื้อชาติอาจเห็น
ตัวกำหนดช่วงระยะห่างของการติดต่อกันระหว่างบุคคลได้ เช่นกรณีของชาวนิโกรกับชาว
ผิวขาวในอเมริกาเหนือ หรือในอาฟริกาใต้ หรือโรดีเซีย (คนที่มีเชื้อชาติและวัฒนธรรม
แตกต่างกัน ในขณะที่สนทนากันจะรักษาระยะห่างจากกันมากกว่าการจัดระยะใน
การสนทนาของบุคคลที่มาจากเชื้อชาติและวัฒนธรรมเดียวกัน) สถานะทางสังคม
ยิ่งมองเห็นได้เด่นชัด เช่น การนั่งของพระบรมวงศานุวงศ์ ในการเข้าเฝ้าพระบาท -
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือตำแหน่งที่นั่งภายในสำนักงานบริษัทต่าง ๆ เป็นต้น ยิ่งใน
สังคมที่ถือชั้นวรรณะ เช่น ในอินเดีย ก็ยิ่งชัดเจนนยิ่งขึ้น สิ่งที่มีสัมพันธ์กับสถานะทาง
สังคมคือ วัย ปกติเรามักจะยืนไกลชิดกับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันมากกว่าที่จะไปยืน
เคียงคู่กับผู้ใหญ่ที่สูงอายุกว่าหรือผู้มีวัยอ่อนกว่า นอกจากนี้บุคลิกภาพของบุคคลยังเป็น
ตัวกำหนดความแตกต่างในระยะห่างของบุคคลด้วย เช่น กรณีของคนที่ชอบเก็บตัวและ
คนที่ชอบสมาคม ทัศนคติทางสังคม หรือวัฒนธรรมกำหนดมาตรฐานพฤติกรรมของสังคม
เช่น ชาวอเมริกัน จัดระยะห่างในการสนทนาสื่อความหมายกับปกติควรอยู่ในระยะ
๑๔ - ๒๔ นิ้ว ส่วนชาวอาหรับนั้น ต้องการความใกล้ชิดมากกว่านั้น วัฒนธรรมที่ต่าง
กันจะกำหนดพฤติกรรมการใช้พื้นที่ในการสื่อความหมายต่างกันอย่าง (Burgoon, ๑๙๗๔
p. ๑๑๕)

กาลภาษา คืออวัจนสารที่สื่อออกมาโดยทางเวลา ความคิดของเราเกี่ยวกับเวลา การสอดคล้องกันของเวลาและเหตุการณ์ (Timing) การตอบสนองของเราต่อเวลา แม้แม้ช่วงเว้นวรรคของการพูด (Pause) ทั้งหมดนี้มีผลต่อการสื่อความหมายทั้งสิ้น ความสำคัญของเวลาจะเห็นได้จากสำนวนภาษาที่พูดว่า ไม่รู้จักกาลเทศะ ไม่รู้จักใช้เวลา กิดเวลา ไร้เวลาแล้ว เร่งเวลา ดังนั้นเป็นต้น จะเห็นได้ว่าเราที่มีความสำนึกตระหนักต่อเวลา (Time - conscious) และตระหนักถึงความหมายที่สื่อออกมาจากวิธีการที่เราจัดการกับเวลา บุคคลที่ติดกับอยู่ใดไว้แล้วไม่ไปตามนัดหรือไปไม่ตรงเวลาย่อมส่งสารสำคัญอย่างหนึ่งไปยังผู้รับสารที่ตนนัดหมายนั้นว่าไม่ให้ความเคารพ ไม่ให้เกียรติ หรือไม่เห็นความสำคัญของบุคคลผู้นั้น จากผลอันนี้จะทำให้ผู้ที่ตนคิดเช่นนั้นไม่เกิดความเชื่อถือและไว้วางใจ ในทำนองเดียวกันระยะเวลาของการรอคอยก็สื่อสารโดยไม่จำเป็นต่อกล่าวเป็นคำพูดออกมาได้ เช่น การรอคอยนานเพียง ๕ นาทีกับการรอคอยนาน ๒ ชั่วโมง ย่อมชี้ให้เห็นความสำคัญของการรอคอยต่างกัน ผู้ที่รอคอยนานยอมส่งสารให้เราทราบทันทีว่าเขามีเรื่องสำคัญเร่งด่วนและมองเห็นบุคคลที่เขาคอยพบนี้น่ามีความสำคัญดังนั้นเป็นต้น เวลาบางอย่างส่งความหมายทางออกไปอีก เช่น ชาวอเมริกันได้รับเชิญให้ไปงานเลี้ยงcocktail เวลา ๑๘.๐๐ น. ปกติแล้วผู้ที่เชิญคาดหวังว่าผู้รับเชิญมาในราว ๑๙ น. แต่ถาเป็นงานเลี้ยงอาหารค่ำแล้วและบงเวลา ๑๘.๐๐ น. ผู้ถูกเชิญจะต้องไปในเวลา ๑๘.๐๐ น. หรือไม่ก็จะต้องไม่หลัง ๑๘.๑๕ น. (Burgoon, ๑๙๗๔ p. ๑๒๕) สำหรับคนไทยการนัดเวลาในงานเลี้ยงหรืออะไรก็ตามปกติที่ปฏิบัติกันถนัด ๑๘.๐๐ น. นั้นหมายถึง ๑๙.๐๐ น.เป็นต้น ดังนั้นจึงมีส่วนไทยเกี่ยวกับเวลาว่า นักไทย

อากัปกิริยาภาษา หรือบางทีก็เรียกว่าอาการภาษา หมายถึง อวัจนภาษาที่อยู่ในรูปของการเคลื่อนไหวร่างกายทั้งหมด ได้แก่การเคลื่อนไหวศีรษะ แขน ลำตัว สีหน้า ท่าทางต่าง ๆ เบิร์ดวิสเชล (Birdwhistell) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอากัปกิริยาภาษาชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงกล่าวว่าส่วนใหญ่แล้วคำพูดจะแสดงออกถึง

ความหมายทางสังคมได้เป็นส่วนน้อย คือเพียง ๓๐-๓๕ % เท่านั้น (Lerbinger : ๑๙๗๒ p. ๑๕๐) ที่เหลือสื่อออกมาโดยการใช้อวัจนภาษาโดยเฉพาะทางด้านการเคลื่อนไหวทางกาย

ทัศนคติ สถานภาพทางสังคม ความสนิทสนม ความชอบพอหรือไม่ชอบพอตลอดจนสภาพการณ์ทางอารมณ์ของคนเราสามารถถ่ายทอดออกมาโดยผ่านทางกิริยาท่าทางสีหน้า สายตา การวางท่าทางและการใช้มือ เช่น เมื่อเห็นผู้หญิงสาวสวยเดินผ่านมาชาวอิตาลีจะก้มต่งูข้างหนึ่งเล่น ชาวอาหรับจะเอามือลูบหนวดเคราของตน ส่วนชาวอังกฤษจะยืนอย่างปกติแต่จะมองไปที่สวามิฉันอย่างละเมียดละไม (David: ๑๙๗๐ p. ๒๙ หรือการที่บุคคลหนึ่งยื่นเอามือท้าวสะเอวพู่กับอีกคนหนึ่งแสดงว่าบุคคลที่แสดงพฤติกรรมนั้นกำลังมีความโกรธไม่พอใจ การหรือทำให้เล็กลงในขณะที่พู่หรือการขมวดคิ้วแสดงว่าผู้แสดงพฤติกรรมกำลังมีความสงสัยหรือไม่แน่ใจ การพยักหน้าแสดงว่าตกลงยอมรับ การสั่นศีรษะแปลว่าไม่ต้องการ ขอปฏิเสธ การหมอบกราบแสดงถึงการวาระนอบน้อมอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เป็นต้น

ในวัฒนธรรมจีน การสื่อความหมายโดยการไ้ท่าทางปรากฏเห็นชัดในการแสดงงิ้ว เทคนิคการสื่ออวัจนสารโดยอาการภาษาในงิ้วถือว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก เช่น เกี่ยวกับการแสดงโขนของไทย ตัวอย่างอาการภาษาที่สื่ออารมณ์ในวัฒนธรรมจีน (Klineberg, ๑๙๓๘ p.p. ๕๑๙ - ๕๒๐) เช่น

- ก. การใช้มือขวาหยิบแขนเสื้อด้านซ้ายขึ้นเหนือระดับตา คล้ายกับว่าจะเข้คนำตา แสดงถึงความเศร้าโศก
- ข. การยกเท้าข้างหนึ่งขึ้นและยืนขาเดียว แสดงถึงความสับสนเท่แปลกใจ
- ค. ยกมือข้างหนึ่งขึ้นให้สูงระดับใบหน้าแล้วก็ไ้แขนเสื้อพับไปมา แสดงถึงความโกรธ
- ง. เป่าเคราให้ลิววอน แสดงถึงความโกรธ
- จ. ยกแขนซ้ายแ่ไปทางคานซ้ายและยกแขนขวาไปทางคานขวาพร้อมกัน

แสดงถึงความพึงพอใจและความสนุกสนาน

ฉ. ใช้มือทั้งสองข้างจับเคราให้ตรงกลางของเครามาจ่อที่ปากพร้อมกับขบกรามแน่น แสดงว่าบุคคลนั้นได้มีการตัดสินใจเกิดขึ้นแล้ว

อากัปกิริยาภาษานี้บางท่านแยกออกเป็นสองประเภท คือ ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของตาและการใช้สายตาโดยเฉพาะเรียกว่าเนตรภาษา (Oculistics) และส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวทางกายพนิตอื่นนอกเหนือไปจากตา

บริภาษ หรือ ภาษาน้ำเสียง เป็นเรื่องของการใช้เสียง (Voice) ในการสื่อความหมาย โดยเน้นที่วิธีการที่พูดมากกว่าสิ่งที่พูด นั่นคือ องค์ประกอบทางเสียง (Vocal element) ที่ใช้พูดเป็นจุดสนใจมากกว่าองค์ประกอบด้านตัวภาษา (Verbal element) บริภาษสื่อความหมายทางอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดออกมาโดยผ่านลักษณะต่าง ๆ คือ

๑. คุณภาพของเสียง (Voice quality) ได้แก่ คุณภาพของน้ำเสียงของเสียงที่เกิดจากการพูด การควบคุมริมฝีปาก การควบคุมจังหวะการพูด

๒. ความเข้มของเสียง (Intensity) หรือแรงดันของคลื่นเสียงที่เรารับรู้ว่าดังหรือค่อยนั่นเอง

๓. อัตราความเร็วและระยะเวลาการพูด (Rate and timing) ได้แก่ ความเร็วที่บุคคลพูดและความยาวและจุดหยุดเว้นวรรคการพูด

๔. ระดับเสียง (Pitch) หมายถึง ความถี่และพิสัยของเสียง

๕. Vocal segregates ได้แก่ เสียงที่ขัดระหว่างคำพูด เช่น เสียง เอออ อือออ..... เป็นต้น

๖. ความกลองแคลวในการพูด (Fluency)

๗. กระสวนเสียง (Vocal pattern) ได้แก่ ภาษาถิ่น กระสวนวิถีที่ปัจจัย (Inflections) ต่าง ๆ และ

๔. Vocal characterization

อันได้แก่ การร้องไห้

การหัวเราะ การตะโกน การทำเสียงขึ้นจมูก การกรน และการถอนหายใจ เป็นต้น

วอร์ดคอฟ (Wardhaugh ๑๙๙๒ pp. ๑๘ - ๒๐) ได้แบ่งองค์ประกอบที่สื่อความรู้สึกในปริภาษาออกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๑. ความดัง - คอยของเสียง (Volume scale) ในบางโอกาสความดังของเสียงเป็นสิ่งที่จำเป็น เช่น การตะโกนขายของในตลาดนัดของสนามหลวง แต่ในบางโอกาสจำเป็นที่จะต้องใช้เสียงค่อย แฝวเบา เช่น ในเวลาสวดมนต์ไหว้พระในโบสถ์ เป็นต้น ในการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ นักการเมืองจะไม่พูดเสียงแผ่วเบาหรือกระซิบ ในทางตรงกันข้าม หญิงสาวและชายหนุ่มจะไม่ตะโกนเวลาพลอกรักกัน ดังนี้ เป็นต้น

๒. ระดับความสูงต่ำของเสียง (Pitch scale) ระดับสูงต่ำของเสียงเป็นสิ่งที่สื่อถึงอารมณ์ของผู้พูด เสียงที่สูงแสดงออกถึงความตระหนกตกใจ หรือภาวะบีบคั้นทางจิตใจ ส่วนเสียงที่ต่ำมากแสดงออกถึงความไม่พอใจ เหนื่อยหน่าย หรือความขยะแขยง

๓. ความกึกก้องของการพูด (Openness scale) เป็นการให้เสียงที่เริ่มจากเสียงดังบาดแก้วหูไปสู่เสียงที่กึกก้อง มักจะใช้ในการพูดกับสาธารณชนในที่ชุมนุม ในที่กว้าง เสียงกึกก้องจะเป็นเสียงที่มีลักษณะที่มีกังวานแผ่รอบไปทุกทิศทุกทาง นักการเมือง หรือนักเทศน์มักจะนำมาใช้ในการพูดปลุกใจผู้ฟัง

๔. ความหนวนของเสียง (Clipping scale) เริ่มจากการลากเสียง (Drawling) เช่น คร้าบ, ขอ - รับ เป็นต้น การลากเสียงแสดงถึงความทะลึ่ง ล้อเลียน ตรงข้ามเสียงทวน Nope ' แนนอน ' แสดงถึงความเค็ดขาด ความไม่พอใจ ความเป็นการเป็นงาน

๕. ลักษณะจังหวะของเสียง (Tempo scale) จังหวะของการพูดมีลักษณะแตกต่างกัน บางคนพูดได้คล่องเป็นจังหวะ บางคนพูดตะกุกตะกัก ไม่ราบเรียบ

ลักษณะเหล่านี้ย่อมบ่งบอกถึงอารมณ์และความสบายใจของผู้พูดด้วย คนที่สื่อด้วยเสียง
ตะกุกตะกัก มักจะเป็นคนที่ขาดความเชื่อมั่น ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง
ในขณะที่พูดนั้นได้ ตรงกันข้ามกับคนที่พูดอย่างน้ำไหลไฟดับ บุคคลประเภทหลังจะไม่
มีความเกะเขิน มีความมั่นใจสูง และสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี
ที่

สัมผัสภาษา (Haptic) เป็นการสื่อความหมายโดยการใช้การ
สัมผัส อากัปกิริยาสัมผัสจะสามารถสื่อความรู้สึก อารมณ์ ความสนิทสนมตลอดจนความ
ปรารถนาที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจของผู้สื่อสารไปสู่ผู้รับสารได้ ภาษาสัมผัสนี้จะแตกต่าง
กันไปในแต่ละสังคมหรือวัฒนธรรม ในบางสังคมการกอดรัดกั้นหรือสัมผัสกันระหว่าง
เพศชายด้วยกันเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำ เพราะเชื่อว่าเป็นการแสดงความเป็นสตรีเพศ
ออกมา แต่สำหรับผู้หญิงแล้วเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้ อย่างไรก็ตามการสัมผัสและการ
ถูกตอกตัวกันเป็นวิธีการที่ช่วยให้คนเราสื่อสารกันได้ และบางท่านยังเชื่อว่าวิธีการ
นี้สามารถช่วยแก้ปัญหาความเฉื่อยชาทางจิตและทางกายได้อีกด้วย (สุมิตร ชุณานุกร
๒๕๒๐ น. ๕๑) คนใช้ชี้นอนป่วยอยู่บนเตียงสามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้ไปเยี่ยมได้
อย่างดีโดยการสัมผัส การจับมือบีบเบา ๆ หรือการโอบกอดกันในระหว่างผู้หญิงใน
เพศเดียวกันและมีวัยใกล้เคียงกัน อาจแสดงถึงความสนิทสนม แต่ในระหว่างเพศที่ต่าง
กันโดยเฉพาะคู่หนุ่มสาว การสัมผัสต้องตัวกันแสดงออกถึงความรักใคร่กัน ในระหว่าง
ผู้ใหญ่กับเด็กเล็ก ๆ ก็แสดงถึงอาการเอ็นดูรักใคร่ เป็นต้น

รูปร่างและเครื่องประดับทางกาย คนเราได้ตระหนักถึงลักษณะรูปร่าง
ทางกายมานาน เราเชื่อกันว่ารูปร่างทางกาย ความสูง น้ำหนัก ผิวกาย การแต่งกาย
เครื่องประดับ ตลอดจนเครื่องสำอางต่าง ๆ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะส่วนตัว
บุคลิกลักษณะและทัศนคติของบุคคลได้

นักจิตวิทยาได้แบ่งรูปร่างทางกายของคนโดยทั่วไป เป็น ๓ ชนิด คือ

๑. พวกอ้วน (Endomorph)

๒. พวกรูปร่างโคขนาด (Mesomorph)

๓. พวกผอม (Ectomorph)

ทั้งยังเชื่อกันว่ารูปร่างมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพและทัศนคติของคนด้วย คือ พวกอ้วน เป็นพวกที่มีความรัก ความอบอุ่น ความอดทน ใจกว้างโอบอ้อมอารี อารมณ์เย็นและใจดี สุภาพอ่อนโยนและเป็นมิตร พวกรูปร่างโคขนาดเป็นพวกที่ชอบเป็นผู้นำ มีความร่าเริง กล้าหาญ ชอบโต้เถียง อารมณ์ร้อน กระตือรือร้น มีความมั่นใจและมองโลกในแง่ดีเสมอ ในขณะที่พวกผอมจะเป็นพวกที่ชอบคิดระมัดระวัง รู้สึกไวต่อการสัมผัส ซื่อาย และไม่คอยไวใจคน เอาจริงเอาจังเป็นต้น ในสังคมอเมริกันมักจะถือเอาความสูงและน้ำหนักเป็นเครื่องวัดความสามารถ พวกอ้วนมักจะได้รับความสำเร็จในการหางานทำ น้อยกว่าพวกรูปร่างสมส่วน ในขณะที่คนที่รูปร่างสูงมักจะไ้งานมากกว่าคนที่เตี้ย

Leip (Napp, ๑๙๗๒ p.๗๓) นอกจากนี้รูปร่างทางกาย ความสูงและน้ำหนักยังมีความสัมพันธ์กับความดึงดูดใจทางกาย (Physical attractiveness) อีกด้วย พระเอกในความคิดของคนส่วนใหญ่จะต้องเป็นคนรูปร่างสูง สง่าแบบนักกีฬา มากกว่าคนอ้วนเตี้ย ในขณะที่เดียวกันนางเอกก็ต้องเป็นคนร่างระหงเพรียวลม เป็นต้น

ผมและทนายเกราสามารถสื่อความหมายเชิงอวัจนะได้ คนทั่วไปมักจะมี ความรังเกียจคนที่โ้ผมยาว และมีทนายเกรารูปร่างที่เห็น โ้ผมไม่ได้คำนึงถึงลักษณะทางจิตใจของผู้นั้น เครื่องแต่งกายตลอดจนวิธีการแต่งกายสามารถบ่งถึงสถานะและ บทบาททางสังคม ตลอดจนปรัชญาทางการเมืองของผู้สวมใส่ได้ เคลลี่ (๑๙๗๘ น.๑๓๘) ได้ทำการวิจัยกับนักศึกษาอเมริกันในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งพบว่า บุคคลที่สวมใส่เสื้อผ้าตามสบายไม่มีความเป็นแบบแผนจะเป็นบุคคลในกลุ่มหัวก้าวหน้า สนับสนุนพวกผิวดำ ต่อต้าน สงครามเวียดนาม เป็นพวกหัวเอียงซ้ายและมีที่ท้าวว่าจะติดกัญชา ในขณะที่บุคคลที่แต่งกาย ตามระเบียบแบบแผนของสังคมเป็นพวกมุ่งเอาการ เอางานและนิยมชมชอบวัฒนธรรมที่ได้ ให้ความสนุกสนานและการแข่งขันฟุตบอล บางครั้งเสื้อผ้าที่สามใส่ตลอดจนวิธีการสวมใส่ จะบ่งถึงรสนิยม ดิลลาการดำเนินชีวิต (Life-style) ค่านิยม บุคลิกภาพ และทัศนคติ

ของผู้สวมิใส่ที่มีอยู่ด้วย นายจ้างหรือครูอาจารย์ก็มีความรู้สึกลูกจ้างหรือนักเรียนของตนไม่ให้ความเคารพนับถือแก่ตนเมื่อบุคคลผู้นั้นสวมเสื้อเข้ามามีงานหรือมาเรียนบ่อย ๆ

นอกจากนี้เครื่องประดับตกแต่งตลอดจนเครื่องสำอางต่าง ๆ ตลอดจนการสวมใส่หรือไม่สวมใส่และรูปแบบของเครื่องประดับยังสื่อความหมายออกมาให้เห็นถึงวัย ความมั่งคั่งและสถานภาพทางสังคม บุคคลที่สวมแว่นสายตาก็จะได้รับการมองว่าเป็นผู้คงแก่เรียน ฉลาด ชี้อาย ชัยน หรือบางทีก็คิดว่าครีไปเลย และแบบของแว่นที่บุคคลสวมใส่ก็แสดงออกถึงรสนิยมและบุคลิกภาพของผู้สวมิใส่ด้วย

สภาพแวดล้อมและวัตถุสิ่งของ เป็นอวัจนภาษาที่เกิดจากการใช้และเลือกวัตถุมาใช้เพื่อแสดงความหมายบางประการให้ปรากฏ เครื่องประดับตกแต่งในบ้านหรือสำนักงานของบุคคลสามารถสื่อความหมายบางอย่างเกี่ยวกับตัวบุคคลนั้น ยิ่งกว่านั้นสภาพแวดล้อมยังมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อปฏิสัมพันธ์เชิงวัจนะ แสง อุณหภูมิ ขนาดและรูปแบบสถาปัตยกรรม สี เครื่องเฟอร์นิเจอร์ และความดึงดูดใจของสภาพแวดล้อมทั้งหมดนี้ล้วนสื่อวัจนสารออกมาได้ทั้งสิ้น เช่น ในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนขุนแผนขึ้นเรือนขุนช้างและเข้าห้องผิดไปเข้าห้องนางแก้วกิริยานั้น ได้มีบทบรรยายวัตถุแวดล้อม "เจ้ารวงน้อย" ผู้ซึ่งนอนนั้นบนเตียงคำ ว่าดังนี้

ที่นอนน้อยนอนอนอนดิ
หมอนข้างมีคู่เคียงประคอง
กระจุจกแจ่มจกใส่คันฉ่องน้อย
ไม่สอยสนงารวมเกลี้ยง
ฉากบังจิตตั้งไวขวางเคียง
ฉัตรจันทร์ตั้งเรียงในหอน้อย
ทองแคบจุจกแอบไมแอ็ค
รุจจกจกเครื่องเรือนไวโซ่สอย

ทฤษฎีโน้มนำและจกอลอย

ทฤษฎีโน้มนำกับรูปคน

วัตถุต่าง ๆ ที่กล่าวข้างบนนี้ นางแก้วกิริยาตั้งใจเลือกสรรจัดตั้งไว้ตามควรแก่ฐานะบุรุษของนาง ประมวลกันเข้าทั้งหมดแล้วช่วยในการสื่อสารทั้งสิ้น ทำให้ผู้ที่ไต่พินิจวัตถุและสภาพแวดล้อมเหล่านั้นเกิดความหมายขึ้นในใจ สรุปได้ว่านางเป็นคนที่ตระกุ่มมิใช่เป็นคนโง่และเป็นคนมีระเบียบแบบแผนจะแคบแค่งัดสิ่งของหรือสภาพแวดล้อมให้มาอยู่

วัตถุสิ่งของนอกจากจะแสดงรสนิยม บุคลิกภาพสถานภาพทางครอบครัวแล้ว ยังให้ความหมายสื่อถึงตำแหน่งหน้าที่ทาง การงานและสถานะในสังคมอีกด้วย ในสังคมปัจจุบันรถยนต์เป็นวัตถุภาษาที่บุคคลเป็นจำนวนมากใช้เป็นเครื่องแสดงฐานะหรืออภิฐานะที่แท้จริงของตน บุคคลที่มีรสนิยมคิดแลดู หรือจกักร แสดงว่าเป็นคนที่ร่ำรวยและเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จสูง อาจเป็นนายธนาคารหรือผู้บริหารบริษัทที่ใหญ่โตเหล่านั้น เป็นต้น

อวัจนภาษาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ปกติจะใช้ควบคู่ไปกับวัจนภาษา แม้ว่าบางทีจะใช้วัจนภาษาแต่เพียงอย่างเดียวก็ตาม แต่มีหลายโอกาสการใช้การสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวจะไม่ประสบผลสำเร็จ อวัจนภาษาและวัจนภาษามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยอวัจนภาษาทำหน้าที่ต่อไปนี้ (Burgoon, ๑๙๙๔

P.P. ๑๑๕ - ๑๑๖)

๑. เพื่อซ้ำกับคำพูดที่พูดออกมา (Redundancy) เช่น ครูบอกนักเรียนว่ามีเวลาเหลือสำหรับการทำข้อสอบอีก ๕ นาที พร้อมกันนั้นครูก็ยกนิ้วขึ้น ๕ นิ้ว ซึ่งซ้ำกับคำพูดที่พูดออกไป

๒. เพื่อเน้นย้ำวัจนสารหรืออวัจนสารอื่นที่เปล่งออกมา (Accentuation) เช่นการใช้น้ำเสียงเน้นหรือการใช้มือชี้แทนขาหรือศีรษะ เช่น เมื่อมีคนเอาสลากล้อตเตอร์มาขายให้ เราบอกว่าไม่เอาพร้อมกับส่ายศีรษะหรือทำมือขยับไปมา ดังนั้นแม้ว่าจะเป็นการซ้ำกันแต่ก็ซ้ำกันเพื่อเน้นวัจนสารนั่นเอง

๓. เพื่อใช้แทนวัจนสาร (Substitution) เช่น เมื่อลูกจ้างมาทำงานสารถายจางอาจใช้สายตาชำเลื่องไปมอง ในสายตาก็สื่อความหมายออกมาว่าต่อไปอย่ามาสายอีกนะ ดังนี้ เป็นต้น

๔. เพื่อควบคุมความต่อเนื่องสื่อความหมายเชิงวัจนะ (Regulation) เช่น การใช้สายตา เมื่อมองหน้าผู้รับสาร เมื่อเราพูดจบแล้วเราหมายถึงเปิดโอกาสให้เขาพูดซักถาม หรือการหันหน้าไปทางอื่นหมายถึงการให้เขาขอลการตอบหรือการซักถามใด ๆ เอาไว้ก่อน เป็นต้น

๕. เพื่อเสริมน้ำหนักให้แก่คำพูด (Complement) โดยเฉพาะคำพูดที่ใช้ของการแสดงอารมณ์หรือแสดงให้เห็นภาพอย่างจริงจัง เช่น รอยยิ้มและท่าทางของผู้เล่าเรื่องช่วยเพิ่มรสและความหมายบางอย่างให้แก่เรื่องที่เล่า เช่น ในบทวีของสุนทรภู่ที่ว่า

อัยยัษตาทิโมโหมมาก

รูปก็กาปากก็เปราะจะไม่เหมาะเหม็ง

นมสองข้างอย่างกระโปรงคูโคงเตง

ตัวของเองเขาระอาไม่น่าชม

คำทั้งแต่เฉพาะถ้อยคำเท่านั้นอาจจะไม่แสดงอารมณ์ได้เต็มที่ แต่ถ้าว่านอ่านให้บุคคลหนึ่งทั้งโดยใจวัจนภาษาเข้าช่วย เช่น บังคับน้ำเสียงให้หนักแน่นเน้นคำบางคำให้แรงเป็นพิเศษ กระแทกกระทั้นเสียงในบางตอน ใช้การแสดงออกบนใบหน้าและดวงตาประกอบ ก็อาจจะเพิ่มความรู้สึกให้แก่ผู้รับสารในอันที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสารนี้ไ้มากขึ้น

๖. เพื่อใช้แย้งกันกับพฤติกรรมเชิงวัจนะ โดยเฉพาะในคำพูดประเภท Ironical หรือ Sarcastic statement มีปรากฏออกมา เช่น คำพูดที่ว่า "นี่คือหนังเรื่องที่ที่สุดที่นิยมเคยดู" จะสื่อความหมายไปว่าเป็นหนังที่เลวที่สุดได้ โดยการใช้น้ำเสียง (Tone) ของเสียงในการพูดข้อความนี้ออกมา หรือเด็กเล็ก ๆ ที่ทำแก้วแตกพร้อมกับพูดปฏิเสธด้วยเสียงสั่นเครือว่าไม่ได้ทำ การที่

เสียงสั้น เครื่องนี้ เป็นการแสดงออกตรงข้ามกันหรือขัดแย้งกันกับวัจนสารที่กล่าวออกมา
ลักษณะทั้งหมดเหล่านี้ รวมกันสามารถสื่อสารลักษณะทางอารมณ์ของผู้พูดออกมา เช่น เสียงดัง ระดับเสียงสูง (High - pitched) เสียงปกติ แสดงถึงความโกรธ ในขณะที่เสียงมีนวลช้า ๆ มีการหยุดพักเว้นวรรคไม่เป็นปกติ และมีลักษณะเป็นแบบระดับเสียงตก (Downward inflection) แสดงถึงความเศร้า ไม่สบายใจ ซึ่งในเรื่องนี้ ฉนวน สุรสิทธิ์ (๒๕๑๗ น.๑๒๑) กล่าวว่าอัตราการออกเสียงตามลักษณะของถ้อยคำมีความสำคัญในการอ่านออกเสียงในกวีวัจนะ เพราะวาทาผู้อ่านออกเสียงมีจังหวะเร็วหรือช้า ก็อาจจะทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น จังหวะการอ่านเร็วจะทำให้ผู้ฟังมีอารมณ์ตื่นเต้นหรือครั้นเคร่งตามไปด้วย ถ้าอ่านโดยมีระยะการทอดเสียงช้าเนิบนาบ ผู้ฟังก็อาจมีอารมณ์เย็น ๆ เฉื่อย ๆ ตามไปด้วย เช่น

เรื่อยเรื่อยมารอนรอน	ทิพากรจะตกต่ำ
สนธยาจะใกล้ค่ำ	ค่านิ่งหนาเจ้าตราตรู
เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง	นกบินเฉียงไปทั้งหมู่
ตัวเคียวมาพลัดคู่	เหมือนพ้ออยู่เคียวคาย

(ก พยัเหเรือ - เจ้าฟ้าธรรมมาธิเบศร์)

ตัวอย่างข้างบนนี้ ผู้เขียนต้องการให้ผู้ผู้อ่านออกเสียงจังหวะช้า ๆ เพราะลักษณะของสิ่งที่กล่าวมีลักษณะเชื่องช้า ผู้ประพันธ์จึงหาถ้อยคำที่แสดงลักษณะช้า มีการทอดเสียงอย่างเนิบนาบ ซึ่งสื่อให้เห็นถึงความเงิบเหว้า วังเวงและเศร้าสร้อย ในขณะที่ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นถึงความว่องไว กระฉับกระเฉง และอารมณ์กล่าหาญของบุคคล

มนัสไทยประณตไท	นรินทร์ไทยมีทอตน
มิฎฐกรักมิภักดิ์	มิพึงบารมีบุญ
ถลันจ้วงทะเลลงจำ	บุรุษนำองคค์หนุน
บุรุษรุกองนงค์น	ประจัญรวมประจัญบาน

(คำฉันท์ยอเกียรติชาวนครราชสีมา - พระยาอุปกิตศิลปสาร)

สุมิตร คุณากร (๒๕๒๐ น.๑๖๕) กล่าวว่าในภาษาพูดทั่ว ๆ ไป ระดับเสียงโดยเฉพะอย่างยิ่งตอนท้ายประโยคจะแสดงออกซึ่งความต้องการของผู้พูด เช่น การพูดเยาะเย้ย การพูดประชด การถามคำถาม ฯลฯ นอกจากนี้ระดับเสียงยังถูกใช้เพื่อเป็นเสมือนเครื่องหมายวรรคตอนของการพูดอีกด้วย เช่น ถ้าผู้พูดยังไม่ต้องการหยุดพูดมักจะไม่ปล่อยให้ระดับเสียงตกต่ำลงตอนท้ายประโยค แต่มักจะคงใช้เสียงในระดับเดิมหรือใช้ระดับสูงกว่าปกติในตอนท้ายประโยค การใช้ระดับน้ำเสียงแบบนี้เป็นการสื่อให้คู่สนทนาทราบว่า "ผมยังพูดไม่จบคุณอย่างเพิ่งแทรกขึ้นมาตอนนี้" นอกจากนี้การเน้นเสียงหนักเบาทำให้มีความหมายแตกต่างกันออกไป เช่น

ผมสอบเกือบตกครับ

ที่

คำว่า ที่ ถ้าเน้นเสียงหนักและลากเสียงจะแสดงถึงการเยาะเย้ย (Sarcastic) แต่ถ้าให้ระดับเสียงปกติจะแสดงถึงความเข้าใจ

ค. สำรวจการวิจัยบางอย่างเกี่ยวกับการสื่อความหมายเชิงอวัจนะ

สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวกับการสื่อความหมายเชิงอวัจนะในวรรณคดียังไม่มีผู้ใดได้ลงมือกระทำการวิจัย ส่วนใหญ่ที่นำมาเสนอในที่นี้เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้อวัจนภาษาในการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่

ฟรีด (Fried, ๑๙๗๒ P.๓๘๐๗ - A) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการแสดงผลทางสีหน้าว่าจะมีผลต่อการเรียนรู้หรือไม่ โดยทำการศึกษากับเด็กเกรด ๔ - ๕ จำนวน ๑๘๑ คน โดยให้เรียนบทเรียนที่บันทึกเทปโทรทัศน์เรื่องมด โดยมีครูแสดงสีหน้าต่างกัน ๓ ชนิด คือ สีหน้าเชิงบวก สีหน้าเชิงลบ และสีหน้าปกติ ผลปรากฏว่าความแตกต่างของสีหน้าของผู้ส่งสารมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก

เรโนลด์ส (Reynolds, ๑๙๗๒ P.๒๐๖๖ - ๒๗ - A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้การสื่อสารเชิงอวัจนะในสถานการณ์การบริหาร ๓ สถานการณ์ โดยผู้วิจัยได้ฉายเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับผู้บริหารมีการติดต่อสัมพันธ์กับครูใน ๓ สถานการณ์

คือ

๑. การสนทนาระหว่างผู้บริหารและครูเกี่ยวกับเรื่องการประชุม
กลางปีของครู
๒. การอภิปรายเกี่ยวกับการแข่งขันฟุตบอลของโรงเรียนที่แข่งกันเมื่อ
คืนที่ผ่านมา

๓. ฏีกิริยาของครูใหญ่เมื่อได้รับการบอกเล่าว่าของครู

สถานการณ์แต่ละสถานการณ์แบ่งออกเป็นสองตอน ตอนแรกเป็นการสื่อ
ความหมายเชิงอวัจนะชนิตบวก อีกตอนหนึ่งเป็นอวัจนสารเชิงนิเสธ ผู้วิจัยได้นำ
เทปโทรทัศน์จุคบีไปฉายให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูและผู้บริหารจำนวน ๒๑๒ คนจาก
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเมือง Knoxville City จำนวน ๕ โรงเรียน แล้วให้กลุ่ม
ตัวอย่างตอบคำถามเกี่ยวกับก ไร้สายตา (Eye Contact) การแสดงออก
ทางสีหน้า ท่าทาง การทำมือไม้ การบังคับเสียง (Voice Inflection))
ผลการวิจัยสรุปได้ว่าคนเราสาม เรดรับรู้เข้าใจและมีฏีกิริยาต่อการสื่อความหมาย
เชิงอวัจนะและผู้หญิงมีท่าทีว่าจะไวต่อการรับรู้การสื่อความหมายประเภทนี้กว่าเพศชาย
คนแก่ (อายุเกิน ๔๐ ปี) และคนหนุ่ม (อายุต่ำกว่า ๔๐ ปี) มีความสามารถในการ
รับรู้อวัจนสาร เท่า ๆ กัน

ดีทส์ (Deets, ๑๙๙๒ P.๒๑๔๙) - A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการ
สื่ออารมณ์ด้วยการไม่ใช้ภาษาพูดเกี่ยวกับกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมระหว่างบุคคล
(Interpersonal Activity) โดยให้นักแสดง ๔ คน แสดงท่าทางอารมณ์ ๖
อย่างออกมาทางใบหน้า, เสียง ท่าทาง, ใบหน้า - เสียง, และ ท่าทาง - เสียง
บันทึกลงบนเทปโทรทัศน์แล้วนำมาฉายให้นักเรียนดูโดยให้นักเรียนบอกถึงอารมณ์และ
ระดับความเข้มข้นของอารมณ์ที่แสดงออกมา ผลปรากฏดังนี้

๑. วิธีการแสดงอารมณ์ออกมาทางใบหน้า - เสียง เป็นวิธีการที่แม่น
ยำที่สุดในการรับรู้อวัจนสาร เชิงอารมณ์ ในขณะที่วิธีการใช้ท่าทางเป็นวิธีการให้ความ
แม่นยำน้อยที่สุด

๒. วิธีการแสดงออกทางสีหน้า - เสียง มีช่วงโอกาสแฝง (Latency times) สั้นที่สุด และมีแนวโน้มที่จะได้รับการตีความว่าแสดงอารมณ์เข้มข้นมากกว่าวิธีการแสดงออกทางอื่นและมีความผิดพลาดที่เป็นไปได้น้อยที่สุด

๓. อารมณ์ปฐมภูมิ (ความโกรธ ความแปลกใจ และความสนุกสนาน) จะได้รับการรับรู้ได้ดีกว่าและมีช่วงโอกาสแฝงสั้นกว่าอารมณ์ที่สลับซับซ้อน (ความกระวนกระวายใจ ความอิจฉาริษยา และความสิ้นหวัง (Depression)

๔. มาตรการการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการรับรู้ข่าวสาร

เมื่ออารมณ์ถูกแสดงออกอย่างเปิดเผยหรือเมื่อไม่มีความพยายามที่จะปกปิดหรือหลอกลวง วิธีการแสดงออกทางสีหน้า - เสียง เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในทุกวิธีที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ไกเซอร์ (Geizer, ๑๙๗๒ p.๖๔๔๔) ได้ทำการศึกษาถึงหน้าที่ทาง การสื่อความหมายเชิงอวัจนภายในเนื้อหาของระบบการสื่อสารแบบ Dyadic Communication System ในสถานการณ์การสัมภาษณ์ระหว่างหมอกับคนไข้ โดย ได้ทำการฉายเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างการสัมภาษณ์เบื้องต้น ระหว่างหมอกับคนไข้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาการพูดเบื้องต้นที่มหาวิทยาลัย แห่งรัฐโอไฮโอดู หลังจากนั้นให้ทำข้อทดสอบ ผลปรากฏว่าพฤติกรรมการสื่อสารเชิง อวัจนจะให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์คานสถานะของผู้สื่อความหมายได้ และความคิด (Cognition) ของนักศึกษาที่มีอยู่เดิมในด้านที่เกี่ยวกับเนื้อหาปฏิสัมพันธ์ (Interaction Context) มีอิทธิพลต่อการประเมินค่าพฤติกรรมการสื่อสารเชิง อวัจนที่มองเห็น

กุลเดเจอร์ (Guldager ๑๙๗๒ P. ๖๓๖ - A) ได้ศึกษาถึงอิทธิพล ของวัตถุภาษาของผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมเชิงอวัจนะของเด็กหูหนวก ตาบอด (Deaf blind) จำนวน ๓๐ คน เด็กแต่ละคนที่เข้าร่วมในการทดลองต้องผ่านสถานการณ์ การทดลอง ๒ สถานการณ์ที่มีเสียงและมานั่งที่โซ่ต่างกันไปในสถานการณ์หนึ่งผู้ทดลอง

สวมใส่ชุดสีสดใสและนั่งบนเก้าอี้ตัวใหญ่ (Large Bean Bag Chair) ในอีกสถานการณ์หนึ่ง ผู้ทดลองสวมใส่เสื้อผ้าสีดำและมีมานั่งเก้าอี้ตัวเล็ก ๆ ๒ ตัว ผู้ทดลองเมื่อได้จับเนื้อจับตัวเป็นการท้าทายกับนักเรียนแล้วก็พาเด็กนักเรียนไปนั่งลงบนเก้าอี้ต่อไปก็หยุดนิ่งไม่พูดคุยอะไรอีก ในช่วงนี้กล้องถ่ายโทรทัศน์ขนาด ๓๕ มม. ฟิล์มขนาด ๑๘ มม. ซึ่งติดตั้งซ่อนไว้ในมุมห้องทำการบันทึกภาพโดยอัตโนมัติทุก ๆ ๑๐ วินาที ในการทดลองครั้งละ ๒ นาทีแล้วนำผลของภาพถ่ายไปเข้าระบบและวิเคราะห์หาคำค้นสำคัญ ผลปรากฏว่าในสถานการณ์ให้นั่งบนเก้าอี้ที่สามารถปรับให้นั่งสบายได้แล้ว (Bean Bag Chair) นั้นเด็กจะแสดงพฤติกรรมแรงกระตุ้นตัวเองออกมาโดยสังเกตเห็นว่าเด็กมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอันเป็นกิจนิสัยของตนออกมาภายหลังระยะสอง - สามวินาทีแรกผ่านไป โดยทั่วไปแล้วเด็กจะแสดงพฤติกรรมแบบกระตุ้นแล้วตัวเองออกมา เช่น การจ้องมองแสงสว่าง ภายหลังที่ได้ติดต่อกับวัตถุภาษาของผู้ทดลองแล้ว

โบเชิร์พ (Broch'rup, ๑๙๗๕ p. ๕๖๕ - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงอวัจนบางอย่างกับตัวแปรต่าง ๆ เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการสอนทัศนคติที่มีต่อการสอน และโปรแกรมการฝึกหัดครู และพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างพฤติกรรมเชิงอวัจนต่อไปนี้ คือ

๑. การเคลื่อนไหวทางปากกับการเคลื่อนไหวศีรษะ
๒. การเคลื่อนไหวทางปากกับคุณภาพของเสียง
๓. การเคลื่อนไหวศีรษะกับสัมผัสภาษา
๔. เทคนิภาษาับสัมผัสภาษา

โทฟาโล (Tofalo, ๑๙๗๗ p. ๓๖๘๘ - A) ได้ศึกษาว่าเซพของร่างกายศีรษะ แขน ขา ช่วงระยะห่างระหว่างบุคคล เพศ มีผลต่อการสื่อความหมายเชิงอวัจนอย่างไรเมื่อบุคคลต้องการแสดงความเห็นมิตร ผลปรากฏว่า การสบตาทั้งหมด (Total Gaze) เวลาที่ใช้ในการโน้มตัวในขณะที่นั่งบนเก้าอี้และจำนวนความถี่ของการสบตา (Glance) เป็นตัวแปรสำคัญที่แยกความแตกต่างระหว่างสถานการณ์การสร้างมิตรภาพและสถานการณ์หลีกเลี่ยงการแสดงมิตรภาพ จำนวนความถี่ของการยิ้มที่ส่งให้แก่บุคคลไม่เพียงแต่จะแยก

สถานการณ์ความแตกต่างทั้งสองอย่างก็กล่าวมาแล้วเท่านั้น แต่ยังสามารถแบ่งแยก
สถานการณ์การคอยคอย

ส่วน ฟุจิโมโตะ (Fujimoto, ๑๙๗๒ p. ๔๑๕๒ - a) ได้ทำการ
ทดสอบอิทธิพลของการสื่อความหมายเชิงวัจนะและเชิงอวัจนะ โดยให้นักแสดงเพศชาย
๔ คน, หญิง ๔ คน แสดงสถานการณ์ทางอารมณ์ (Mood Condition) ต่าง ๆ ลง
บนเทปโทรทัศน์แล้วนำไปฉายให้นักศึกษาจำนวน ๑๑๔ คน แล้วให้นักศึกษาทำข้อทดสอบ
ซึ่งประกอบด้วยประโยคสั้น ๆ ๒๐ ประโยคที่เกี่ยวกับการแสดงความคิด ความรู้สึกหรือ
ทัศนคติเกี่ยวกับสถานการณ์ทางอารมณ์เหล่านั้น ผลปรากฏว่า

๑. การสื่อความหมายที่ถูกต้องแม่นยำที่สุดเมื่อวัจนภาษาและอวัจนภาษา
มีความสอดคล้องเป็นลักษณะเดียวกัน (Consistent)

๒. ประโยคข้อความกลาง ๆ (Neutral Sentences) ที่แสดง
ความรู้สึกจะให้ความหมายเกี่ยวกับอารมณ์ (Mood) ได้ดีโดยใช้เสียง

๓. เมื่อสัญลักษณ์ทั้งที่เป็นวัจนะและอวัจนะแสดงออกถึงอารมณ์ที่
ตรงข้ามกันแล้ว สัญลักษณ์เชิงวัจนะจะมีพลังสูง

๔. เมื่อเสียงและภาษาแสดงอารมณ์เดียวกันจะมีความคลุมเครือ
มากขึ้น แต่สัญลักษณ์เชิงอวัจนะจะช่วยให้ลดการเข้าใจมากกว่า

๕. ภาษาที่มีความรุนแรง (Strong Language) การใช้ถ้อยคำ
รุนแรงมาพรรณนาที่แสดงออกมากับเสียงที่มีลักษณะเป็นกลาง ๆ จะมีความคลุมเครือมาก
ที่สุด และมักจะเกิดกับสัญลักษณ์เชิงอวัจนะมากกว่าสัญลักษณ์เชิงวัจนะ

๖ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารในด้าน
ความสามารถในการสื่อและตีความหมาย

บทที่ ๒

ประวัติย่อของเฮมมิงเวย์และงานวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่อง

The Old Man and the Sea.

ก. ประวัติย่อและผลงานของเฮมมิงเวย์

เฮมมิงเวย์ (Shaw ๑๙๙๓ p.๑๔ - ๓๖) เป็นนักเขียนชั้นนำชาวอเมริกัน เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ปี ค.ศ. ๑๘๙๙ ที่โอคปาร์ก ใกล้ ๆ กับเมืองชิคาโก บิดาเป็นนายแพทย์มีชื่ออยู่ในถิ่นนั้นชื่อ นายแพทย์แคลเรนซ์ เอ็ดมอนด์ เฮมมิงเวย์ (Dr. Clarence Edmonds Hemmingway) บิดาของเขาเป็นนักท่องเที่ยวนักล่าสัตว์และนักกีฬาด้วย เมื่อเขาตระเวนไปท่องเที่ยวที่ใดหัวเมืองนั้น เช่น บริเวณแถวทะเลสาบซึ่งเป็นที่พักปลาสดตัวใกล้ถิ่นฐานของอินเดียนแดง เป็นต้น ก็มักจะให้เฮมมิงเวย์ ลูกชายหัวแก้วหัวแหวนของเขาติดตามไปด้วยบ่อย ๆ ด้วยเหตุนี้เฮมมิงเวย์จึงตกปลาเป็นเมื่ออายุได้เพียง ๒ ขวบและยิงปืนเก่ง เฮมมิงเวย์เป็นบุตรคนที่สองในจำนวนพี่น้อง ๖ คน เมื่อเขาอายุได้ ๑๐ ขวบได้ศึกษาในโรงเรียนกินนอนแห่งหนึ่งในโอคปาร์ก ภายหลังได้ไปศึกษาต่อที่ฝรั่งเศส บิดาของเขาต้องการที่จะให้เขาเป็นนายแพทย์เพื่อเจริญรอยตามเขา แต่เฮมมิงเวย์ไม่ชอบจึงหลบหนีออกจากบ้านชั่วคราวหนีไปเมื่ออายุได้ ๑๕ ปีแต่แล้วก็กลับมาบ้านอีก ถึงแม้ว่าเฮมมิงเวย์จะได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างดีและประสบความสำเร็จแต่เขาก็ได้หนีออกจากบ้านถึง ๒ ครั้ง

เรื่องการเลือกอาชีพให้บุตรชายนี้ ดูเหมือนว่าจะทำให้บิดากับมารามีความเห็นขัดแย้งกันอยู่เนื่อง ๆ บิดาต้องการที่จะให้เขาเป็นนายแพทย์ แต่มารดา (Grace Hall Hemmingway) คนเคร่งศาสนาและมีรสนิยมในทางดนตรีต้องการที่จะให้เขาเป็นนักดนตรี แต่เฮมมิงเวย์ไม่ชอบทั้งสองอย่าง ต่อมาภายหลังบิดาส่งตัวเขาเข้าศึกษาในโรงเรียนสาม^{ระดับ}ชั้นสูงและจบการศึกษาที่นั่นปี ค.ศ. ๑๙๑๗

ในปี ค.ศ. ๑๘๑๗ นั้นเขาก็ตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวให้กับหนังสือพิมพ์ แคนซัสซิตีสตาร์ (The Kansas City Star) ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ชั้นนำฉบับหนึ่งในจำนวนหกฉบับของอเมริกาในเวลานั้น เขาทำอยู่ได้เพียง ๓ - ๓ เดือนก็เกิดสงครามโลกครั้งแรก จึงเดินทางไปอิตาลีอาสาสมัครรับหน้าที่ราชการทหารเป็นพลขับรถพยาบาล แล้วโอนมาประจำกองพันทหารราบอิตาลี เวลานั้นชาวอเมริกันเดินทางไปยังอิตาลีเพื่อสมัครเป็นทหารรับจ้างจำนวนมาก สงครามคราวนี้เฮมมิงเวย์เป็นทหารประเภทแนวหน้า มีอยู่ครั้งหนึ่งในการต่อสู้ระยะติดพันใกล้หมู่บ้านฟอสซัลตา (Fossalta) เขาถูกสะเก็ดกระสุนที่ทะลุเข้าและบาดแผลตามร่างกายอีกหลายแห่ง แม้ว่าเขาจะได้รับบาดเจ็บสาหัส เขาก็พยายามแบกเพื่อนคนหนึ่งซึ่งได้รับบาดเจ็บรื้อครวญครางขึ้นบ้าง แต่ไฟฉายของทหารซึกักคนหนึ่งฉายลงมาทางเขาพร้อมกับเสียงปืนกลกรากไปทั่ว เขาตกลงหลุมทันที บาดแผลที่หัวเขาเริ่มตึงและเจ็บปวดขึ้นจนทำให้เขาสิ้นสติ มารู้อีกครั้งก็ตอนเมื่อชนอนอยู่บนเปลสนาม ส่วนเพื่อนของเขาซึกักใจตายเสียแล้ว เขาถูกส่งเข้าโรงพยาบาลสนาม ผ่าตัดเอาสะเก็ดกระสุน ๒ ชิ้นออกจากขาของเขา จากนั้นต่อมาอีก ๕ วัน เขาก็ถูกส่งมายังโรงพยาบาลมิลาน แต่นั่นมาเขาก็ต้องใส่ปลาคันัม (Platinum) ที่หัวเขาอยู่เสมอ หลังจากนั้นทางการทหารได้ส่งตัวเขากลับบ้าน เขาคงนอนเจ็บอยู่หลายเดือนจนกระทั่งสงครามสงบลง ผลของสงครามคราวนี้ทำให้เขาหวาดผวายุ่งเสมอ เขาได้รับความทรมาณจากโรคคนไม่หลับและฝันร้ายอยู่บ่อย ๆ เขากลายเป็นคนกลัวความมืดและไม่อาจจะหลับสบายของทหารจากสงครามให้หายไปจากความทรงจำได้ และเขาคงรักษาจิตใจอยู่หลายเดือน จนกระทั่งสงครามสงบลง

ปี ค.ศ. ๑๙๑๘ เฮมมิงเวย์เริ่มทำงานเขียนข่าวให้กับหนังสือพิมพ์โทรอนโตสตาร์ (The Toronto Star Weekly) และได้สมรสครั้งแรกกับสาวงามซึ่งเป็นเพื่อนบ้านใกล้เคียงมาแต่เยาว์วัยชื่อ ฮาเดย์ ริชาร์ดสัน (Hadley Richardson) มีบุตรชายด้วยกันหนึ่งคน อยู่กันได้ไม่กี่ปีก็หย่ากันในปี ค.ศ. ๑๙๒๖ เพราะในปี ค.ศ. ๑๙๒๑ นั้นหนังสือพิมพ์ได้ส่งเขาไปสังเกตการณ์ปัญหายุ่งยากทางภาคตะวันออกไกล และในปีเดียวกันนี้เขาก็ได้กลับมาตั้งถิ่นฐานในกรุงปารีส แต่ในขณะนี้เขายังไม่ได้เขียนหนังสือนอกจากเป็น

ผู้สื่อข่าวและเขียนข่าวให้กับหนังสือพิมพ์เท่านั้น

ก่อนที่เฮมมิงเวย์จะกลายเป็นนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงเกรียงไกรไปทั่วโลกนั้น เขาเคยเป็นผู้สื่อข่าวต่างประเทศมาก่อน เขาทำงานเหล่านี้ด้วยใจรักและด้วยความซื่อสัตย์สุจริตที่หาได้ยากในโลกนี้ ตลอดชีวิตที่ได้ออกผจญภัยสมบุกสมบันและทรหดอดทนมาตลอดเขาว่าวัย และสงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นบทเรียนสอนให้เขาเป็นคนเข้มแข็งและปึกป็น จึงเป็นนักเขียนคนหนึ่งที่เขาใจโลก เขาใจชีวิต เขาใจคน กล่าวถึงชีวิตกตัญญูการงานได้ทุกอย่าง เขาเป็นคนใจเพชรกระดูกเหล็กแท่นหนึ่ง เฮมมิงเวย์มีเขาวงกตโหวตโหวตในเชิงการประพันธ์มาตั้งแต่เยาว์วัย

ในปี ค.ศ. ๑๙๒๓ เขาได้แสดงความสามารถเขียนเรื่อง Three Stories and Ten Poems.

และในปี ค.ศ. ๑๙๒๔ เขาได้ใช้ความจำในอดีตนำเหตุการณ์ที่บิดาพาตระเวนไปทั่วเมืองมาเขียนเป็นหนังสือเล่มหนึ่ง เรื่อง In Our Time.

ในปี ค.ศ. ๑๙๒๖ เขาเขียนนวนิยายใหญ่เรื่องแรก คือ เรื่อง The Torrents of Spring. และในปีเดียวกันนี้ เรื่องที่ทำให้เขาได้รับความสำเร็จและชื่อเสียงเร็นระบือลือโลกก็คือ The Sun Also Rises.

ในปี ค.ศ. ๑๙๒๗ เขาเขียนเรื่องสั้นอีกเรื่อง คือ Men Without Women. ในปีนี้เขาเดินทางกลับอเมริกาได้พบรักใหม่และแต่งงานกับ พอลลีน ไฟร์เพอร์ (Pauline Pfeiffer) มีบุตรชาย ๒ คน แต่ก็หย่าร้างกันอีกในปี ค.ศ. ๑๙๔๐ ซึ่งเป็นของธรรมดาตามานานแล้ว ถ้าชีวิตรักของนักประพันธ์ร่ำรวยแบบประพริตของเขาก็จะเย็นชืดไม่ประหลาดผาดโผน นักประพันธ์ดี ๆ จึงมีรักที่ไม่ดีไม่สมหวังเป็นส่วนมาก

ในปี ค.ศ. ๑๙๒๘ เฮมมิงเวย์ซึ่งได้คบค้าสมาคมกับพวกนักต่อสู้วาระถึงชาวเซปตูก ถึงขนาดเข้าฝึกหัดวิธีการต่อสู้และรู้จักความเป็นอยู่และชีวิตของนักต่อสู้วาระถึงเป็นอย่างดีทีเดียว เขาได้เขียนนวนิยายเรื่อง Death in the Afternoon. เขาเขียนนวนิยายเรื่องนี้อุทิศให้แก่พอลลีนภรรยาของเขาที่เลิกร้างไป

ปี ค.ศ. ๑๙๓๓ เฮมมิงเวย์เขียนเรื่องสั้น เรื่อง Winner Takes Nothing. และเมื่อคราวเขาไปท่องเที่ยวแอฟริกา นั้น เขาเขียนเรื่องสั้นที่เยี่ยมเกี่ยวกับมนุษยธรรมในเรื่อง The Green Hills of Africa. และ The Snow of Kilimanjaro.

ปี ค.ศ. ๑๙๓๕ เฮมมิงเวย์เขียนเรื่องเยี่ยมอีกเรื่องหนึ่ง คือ A Farewell to Arms. เป็นเรื่องเกี่ยวกับความทรงจำในเหตุการณ์ระหว่างปฏิบัติหน้าที่คราวสงครามโลกครั้งที่ ๑

และในปี ค.ศ. ๑๙๔๐ เขาก็ได้พบความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ที่สุดด้วยนวนิยายเรื่อง For Whom the Bell Tolls. เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างสงครามกลางเมืองสเปน ซึ่งอุบัติขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๖ หนังสือเล่มนี้ได้รับการยอมรับจากชาวโลกด้วยเป็นยอดเยี่ยมทั้งด้านความกล้าหาญและความเสียสละของคนบนอยู่ด้วยกันทั้งสองอย่าง

ปี ค.ศ. ๑๙๔๖ เฮมมิงเวย์แต่งงานใหม่ครั้งที่สี่กับ แมรี เวลช์ (Mary Welch) เรื่องที่ทำให้เฮมมิงเวย์มีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดในชีวิต และนักอ่านทั่วโลกรู้จักกันดี คือ เรื่อง The Old Man and The Sea. หนังสือเรื่องนี้เองที่ทำให้เฮมมิงเวย์ได้รับรางวัลพูลิตเซอร์ (Pulitzer Prize) ในปี ค.ศ. ๑๙๕๒ และได้รับรางวัลอันทรงเกียรติสูงสุดในด้านวรรณกรรม คือ รางวัลโนเบล (Nobel Prize) ขณะที่ได้รับรางวัลนี้เขาอายุ ๕๕ ปีแล้ว เฮมมิงเวย์อยู่ในโลกได้อีกไม่นาน เขาจบชีวิตเร็วเกินไปกว่าที่ใคร ๆ จะคาดหมายถึง เพราะในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ เฮมมิงเวย์ผู้มีท่าทางเป็นนักสู้ใจเพชรกระดูกเหล็กก็ดูอ่อนความปร่าเปรี้ยวและอีกเหิมลง ดูเหมือนว่าการใช้ชีวิตสมบุกสมบันแบบลูกผู้ชาย ร่างกายอันซอกแซกยับเยินเพราะพิษบาดแผลเนื่องจากอุบัติเหตุแต่ละครั้งและความทรากทรำจากการดื่มอย่างหนักได้เซาะกร่อนพลังในกายของเขาลงทุกที ในเดือนพฤศจิกายนปี ค.ศ. ๑๙๖๐ เฮมมิงเวย์ต้องเข้าโรงพยาบาลที่เมโยคลินิค ในเมืองโรเชสเตอร์แห่ง

รัฐมนตรีฯ เพื่อบำบัดโรคความดันโลหิตสูง การรักษาตัวครั้งนี้กินเวลานานถึง ๕๓ วัน หลังจากกลับมาพักฟื้นอยู่กับบ้าน แพทย์ของมาตรวรร่างกายเสมอ ๆ แพทย์วินิจฉัยว่าเขาเป็นโรคหัวใจด้วย

ในเช้าวันอาทิตย์ที่ ๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๑ เวลาประมาณ ๗.๓๐ น. แมรี ภรรยาของเฮมมิงเวย์ก็ตงพรวดพรากลุกขึ้นจากเตียงเมื่อได้ยินเสียงปืนดังขึ้น หลอนรีบลงบันไดไปยังชั้นล่างทันที ภาพที่ปรากฏอยู่เบื้องหน้าของหลอนคือ เฮมมิงเวย์นอนเหยียบบาวอนพื้นกลางห้องโถง หลอนแถลงข่าวว่า เฮมมิงเวย์ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้วด้วยอุบัติเหตุในขณะที่กำลังทำความสะอาดปืน แต่คนก็ไม่เชื่อและล้อกันว่า เฮมมิงเวย์ไม่ใช่คนเพอร์เฟกต์เล่นปืน เขาชำนาญปืนเท่า ๆ กับการเขียนหนังสือที่เจียว

ปัญหา "อุบัติเหตุ" หรือ "ฆ่าตัวตาย" โคคลึกลับซับซ้อนแล้ว (ดูซงติ สวัสดิศรี ๒๕๑๔ น. ๕๙) เมื่อเกิดข่าวอื้อฉาวทางหน้าหนังสือพิมพ์สหรัฐฯ กรณีนางแมรี เฮมมิงเวย์ได้ฟ้องศาลให้สั่งอายัดหนังสือเรื่อง "ปาปาเฮมมิงเวย์" ของ เอ.อี. ฮอทเนอร์ ฐานเอาเรื่องลับส่วนตัวมาเปิดเผยต่อที่สาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาต นิติสาร "ดูค" (ฉบับกันยายน ๑๙๖๖) ได้ส่งโอเรียนา ฟาลลาซี (Oriana Fallaci) ไปสัมภาษณ์เธอและเธอก็ได้เปิดเผยความจริงและเบื้องหลังผลงานบางอย่างของเฮมมิงเวย์ แมรีได้ยอมรับว่า เฮมมิงเวย์ยิงตัวตายหลอนปฏิเสธที่แรกเพราะไม่ต้องการยอมรับความจริงกับตนเอง

พิธีฝังศพเฮมมิงเวย์เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ณ สุสาน ในเมืองเคตชัม (Ketchum) ทรงเจิงเขาซอทูท (Sawtooth Mountains) อันสงบเงียบ มีผู้ไปร่วมในพิธีฝังศพเขาประมาณ ๕๐ คน ส่วนมากเป็นเพื่อนบ้านของเขา

มรดกกรรมของเฮมมิงเวย์ ไม่เพียงแต่ยังความเศร้าสลดให้กับชาวอเมริกันเท่านั้น แต่ให้กับโลกทั้งมวล ชาวฝรั่งเศสโดยเฉพาะชาวรัสเซียนิยมชมชอบนักเขียนอเมริกันผู้นี้มาก บทประพันธ์ของเขาถูกแปลเป็นภาษาต่าง ๆ โดยเฉพาะภาษา

รัสเซียมามากที่สุดด้วย

เฮมมิงเวย์จากโลกไปแล้ว ชีวิตของเขาประหลาดพิสดาร และเป็นหนังสือเล่มใหญ่ที่น่าสนใจและน่าศึกษาเท่า ๆ กับผลงานของเขา เขาเป็นตัวอย่างของนักฉจญรภัย เป็นนักสู้ที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และเป็นนักประพันธ์ที่ยอดเยี่ยมที่สุดคนหนึ่ง

ลำดับผลงานของเฮมมิงเวย์

- ๑๘๘๘ : เกิดวันที่ ๒๑ กันยายน ที่ โอ๊คปาร์ก อิลลินอยส์ (Oak Park, Illinois)
- ๑๘๙๗ : จบการศึกษาจากโรงเรียนไฮสคูลโอ๊คปาร์ก เข้าทำงานเป็นนักข่าวให้
หนังสือพิมพ์แคนซัสซิตีสตาร์ (Kansas City Star)
- ๑๘๙๘ : อาสาสมัครเป็นคนขับรถพยาบาลกาชาด ถูกส่งไปสนามรบที่อิตาลี
บาดเจ็บสาหัสที่ฟอสซาลตา (Fossalta)
- ๑๘๙๘ : กลับจากสงคราม
- ๑๙๐๐ : ทำงานเป็นนักเขียนข่าวให้หนังสือพิมพ์โทรอนโตสตาร์
(Toronto Star Weekly)
- ๑๙๐๑ : แต่งงานกับ แอดลีย์ ริชาร์ดสัน ((Hadley Richardson)
ไปปารีสกับหล่อน
- ๑๙๐๓ : พิมพ์ Three Stories and Ten Poems. ที่ปารีส
- ๑๙๐๔ : พิมพ์ In Our Time. ที่ปารีส Charles
- ๑๙๐๕ : บริษัท Boni and Overight พิมพ์ In Our Time.
เริ่มรู้จักกับ สก็อต (Scott Fitzgerald)
- ๑๙๐๖ : บริษัท Charles Scribner's Sons พิมพ์ The Torrents
of Spring. และ The Sun Also Rises.
- ๑๙๐๗ : หย่ากับ แอดลีย์ แต่งงานใหม่กับ พอลีน (Pauline Pfeiffer)
พิมพ์เรื่อง Men Without Women.
- ๑๙๐๘ : ไปเยือน คีย์เวสต์ ฟลอริดา (Key West Florida) เป็นครั้งแรก
บิดาฆ่าตัวตาย
- ๑๙๑๘ : พิมพ์ A Farewell to Arms.
- ๑๙๓๑ : ขี้อ้วนที่ คีย์เวสต์
- ๑๙๓๒ : พิมพ์ Death in the Afternoon.

- ๑๙๓๓ : พิมพ์ Winner Take Nothing.
- ๑๙๓๔ : ไป ซาฟารี ที่แอฟริกาตะวันออก กับ "ฮอลลี"
- ๑๙๓๕ : พิมพ์ Green Hills of Africa.
- ๑๙๓๖ : พิมพ์ The Short Happy Life of Francis Macomber.
และ The Snows of Kilimanjaro.
- ๑๙๓๗ : พิมพ์ To Have and Have Not.
- ๑๙๓๘ : เกี่ยวกับสงครามกลางเมืองโบสถ์ โดยรับงานเป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ The Fifth Column. และ The First Forty-nine Stories.
- ๑๙๔๐ : พิมพ์ For Whom the Bell Tolls. เกี่ยวกับฮอลลี ๒ - ๓ เดือน
ก็แต่งงานใหม่กับ มาร์ธา เกลฮอร์น (Martha Gellhorn)
ซื้อบ้านใกล้ ๆ กับเมืองฮาวานา คิวบา
- ๑๙๔๖ : ชีวิตสมรสครั้งที่สามล้มเหลว แต่งงานใหม่กับ แมรี เวลช์ (Mary Welch)
- ๑๙๕๐ : พิมพ์ Across the River and Into the Trees.
- ๑๙๕๒ : พิมพ์ The Old Man and the Sea.
- ๑๙๕๓ : ได้รับรางวัล Nobel Prize for Literature ประจำปี ๑๙๕๒
- ๑๙๕๓ - ๑๙๕๔ : ไปล่าสัตว์เป็นครั้งที่สอง ที่แอฟริกาตะวันออก
- ๑๙๕๔ : อุบัติเหตุเครื่องบินตกได้รับบาดเจ็บสาหัสถึงสองครั้ง ที่แอฟริกา
- ๑๙๕๕ : ซื้อบ้านที่เมือง เคตชัม (Ketchum, Idaho)
- ๑๙๖๑ : ขายควาญที่บ้านเมืองเคตชัม เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม
- ๑๙๖๔ : พิมพ์เรื่อง Moveable Feast.
- ๑๙๗๒ : พิมพ์เรื่อง Islands in the Stream.

(Rovit, ๑๙๖๓ P.VII - VIII)

ข. สารวจงานวิจารณ์นวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea.

เฮมมิงเวย์เป็นนักประพันธ์ที่ประสบผลสำเร็จและได้รับการรับรองจากวงการนักอ่านหนังสือและนักวิจารณ์หนังสือเป็นอย่างดี กล่าวกันว่างานวิจารณ์เกี่ยวกับนวนิยายของเฮมมิงเวย์มีจำนวนมากกว่าหนังสือนวนิยายที่เฮมมิงเวย์แต่งเสียอีก

นวนิยายของเฮมมิงเวย์ส่วนใหญ่จะเขียนในแบบที่ประหยัภาษาพูดโดยที่ผู้แต่งพยายามตัดส่วนที่ไม่สำคัญออกหมด คงเหลือแต่ข้อความที่กระตักตักแต่กินความที่สุด เป็นวิธีการเขียนที่เรียกว่า Staccato หรือ Athletic style แนวการเขียนแบบนี้ คาซึน (Alfred Kazin ; ๑๙๙๓ pp.๓ - ๔) กล่าวว่า เป็น Reductive Principle ที่เฮมมิงเวย์นำเอามาใช้เพื่อความสัมฤทธิ์ในงานศิลปะของตน คาซึนกล่าวต่อไปอีกว่า แม้แต่ในนวนิยายเล่มหลัง ๆ ของเขานั้น เฮมมิงเวย์ก็นำแนวการเขียนที่เกยสร้างชื่อเสียงให้แก่เขามาใช้ ซึ่งเป็นวิธีการเขียนที่เป็นบ่อผสมของทุกอย่างอย่างทรงรับเข้ากันเป็นอย่างดี แนวคิด (Theme) ที่สำคัญ ๆ ของนวนิยายของเฮมมิงเวย์ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เน้นเกี่ยวกับอัตตา (Self) ของตัวละครในเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea, Nick Adams, Islands in the Stream, A Moveable Feast, Across the River and into the Trees, A Farewell to Arms. และเรื่องอื่น ๆ ซึ่งในเรื่องนี้คาซึน (๑๙๙๓ p.๑๑) กล่าวว่า เฮมมิงเวย์ได้เน้นความสำคัญของอัตตาว่าเป็นผลผลิตขั้นสุดท้ายของวรรณกรรม แต่ความเชื่อในเรื่องตัวตนไม่ได้เป็นรูปแบบสำคัญทางวรรณกรรมที่ใหม่ แต่เป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันในกลุ่มมิตรสหายของเฮมมิงเวย์ควย เช่น Fitzgerald, Dos Passos, Cummings และ Willsen เป็นต้น

ในการสร้างตัวละคร เฮมมิงเวย์มักสร้างตัวละครซ้ำ ๆ แบบเดียวกันแต่ให้ไปอยู่ในสถานการณ์ที่ต่างกันออกไป วิธีการเช่นนี้นักวิจารณ์วรรณคดีบางท่าน เช่น โอ คอนเนอร์ (William Van O'Connor, ๑๙๖๔ pp. ๔ - ๕) กล่าวว่า เป็นการสร้างตัวละครที่ยืดเยื้อ ทำให้ผู้อ่านได้ซึมและมองเห็นตัวละครตัวนั้นได้ชัดเจน

ยิ่งขับ ทั้งยังเป็นการทำให้ตัวละครตัวอื่นมีบทบาทขึ้น เพราะได้มีการปะทะสังสรรค์กับตัวละคร
ตัวเอก อย่างไรก็ตามยังมีนักวิจารณ์อีกหลายท่านที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของ โอ คอนเนอร์
เช่น ฟิลิป ยังก์ (Philip Young ใน O'Corner : ๑๙๖๔ pp. ๑๖๔ - ๑๖๕)
กล่าววิจารณ์เรื่อง The Old Man and the Sea ไว้ว่าสิ่งหนึ่งที่ทำให้นวนิยายเรื่อง
นี้ขาดความยิ่งใหญ่ไป ทั้งนี้เพราะผู้แต่งได้ลอกเลียนแนวการเขียนที่เคยทำให้คนมีชื่อเสียง
มาแล้ว แทนที่จะหาทางสร้างแนววิธีการใหม่ขึ้นมา แมวนวนิยายเรื่องนี้จะขาดความ
ยิ่งใหญ่ทางค่านิยมการเขียน แต่ก็มีสิ่งอื่นมาทดแทน กล่าวคือ การให้ความหมายที่แบ่ง
อยู่ในนวนิยายแยกแยะกันในฐานะที่เป็นวีระบุรุษตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดกันไว้ (Code Her.)
ซานติเอโกเป็นตัวแทนของวีระบุรุษในความหมายอันนั้น กล่าวคือ ในขณะที่คนเราอาจจะ
แก่ตัวลงและอัปโชคอย่างสิ้นเชิง แต่เขายังอาจจะมีความท้าทายในกฎเกณฑ์ และเป็นภรณ์
ที่จะต่อสู้ต่อไปเมื่อตนเองถูกทำให้พ่ายแพ้ และการที่เขาสูญเสียสิ่งที่เขาต่อสู้ได้มานั้นไป
ก็คือชัยชนะของเขานั่นเอง ในอีกระดับหนึ่งนวนิยายเรื่องนี้อาจถือเป็น Allegory
ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัวของผู้แต่งเอง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ ความตั้งใจ
มั่นและชีวิตขึ้น ๆ ลง ในค่านิยมวรรณกรรมของผู้แต่ง ซานติเอโกก็เหมือนกับแฮมมิงเวย์
ก็คือนายของตนเองที่ห่อหุ้มเบ็ดตกปลาด้วยความระมัดระวังและความแนบแน่นมากกว่า
คู่แข่งคนอื่น ๆ แต่ซานติเอโกอัปโชคอยู่จน ในครั้งหนึ่งนั้นซานติเอโกเคยเห็นคนที่มี ความ
แข็งแรงมาก เป็นเขมเป็นนักตกปลา แต่ชื่อเสียงของเขาในตอนนั้นอัปแสงลงและกำลังตก
อยู่ในห้วงอันตราย ทั้งนี้เพราะเขาแก่ตัวลงทุกวัน กระนั้นซานติเอโกก็ตระหนักว่าตนเอง
ยังแข็งแรงพอ รู้จักกลเม็ดของการจับปลาดีและมีความมุ่งมั่นอยู่อย่างเดิมและเขาก็ยังคง
ออกหาปลาอันจะเป็นรางวัลอันใหญ่ของตน การที่เขาได้พิสูจน์พลังกำลังของตนมาแล้ว
ในอดีตนั้นไม่มีความหมายอะไรเลยสำหรับปัจจุบัน เขาจำเป็นต้องพิสูจน์พลังกำลังของตน
อีกครั้งหนึ่ง และซานติเอโกก็ได้ลงมือพิสูจน์ความสามารถของเขา ภายหลังที่จับปลาตัวใหญ่
ขึ้นมาได้แล้ว ปลาฉลามก็แหกกันมาแย่งเอารางวัลจากหน้าพักหน้าแรงของเขาไปเสีย
แต่กระนั้นซานติเอโกก็ยังคงเป็นคนที่ยังปลาตัวโตได้ และใกล้จะสู้กับปลาตัวนั้นได้
อย่างคล่องแคล่ว และเขาก็ได้รู้ถึงทุกอย่างจนสุดความสามารถของเขา

แต่ทว่าสิ่งนั้นมันเป็นเพียงแต่โชคของเขาเท่านั้น แตรางวัลที่เขาสูญเสียให้กับฝูงปลา
ฉลามก็ทำให้เขามีความสุข

ฟิลิป ยัง ยังไคล่กล่าวต่อไปอีกว่า ถ้าพิจารณาอีกระดับหนึ่ง The Old
Man and the Sea เป็นเสมือนภาพตัวแทนของชีวิตที่ติดต่อกับแรงพลังธรรมชาติ
ที่ไม่อาจที่จะเอาชนะได้ ทั้งที่ชัยชนะก็เป็นสิ่งที่มองไม่เห็นทาง นวนิยายเรื่องนี้เป็น
นวนิยายที่อุปมาอุปไมยชีวิต เป็นการต่อสู้ที่แม้แต่ปัญหาเรื่องถูกและผิดก็เหมือนจะไม่มี
ความสำคัญอะไรเลย เมื่อพิจารณาสิ่งยิ่งใหญ่ในนั้นคือการต่อสู้ เป็นเรื่องราวที่คล้ายกับ
โศกนาฏกรรมของคริสต์ศาสนา โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ Christian
symbolism เช่น การถูกตรึงไม้กางเขนของ จีซัส คริสต์ (Crucifixion)
โศกนาฏกรรมเช่นนี้ ไคล่เริ่มก่อตัวมาทีละน้อย ๆ ตั้งแต่นวนิยายเล่มแรก ๆ ของ
เฮมมิงเวย์ และเริ่มมองเห็นเค้าโครงในนวนิยายเรื่อง Across the River and
into the Trees และพุ่งขึ้นสูงสุดสู่จุดไคลแมกซ์ในนวนิยายเรื่องนี้

สเตราแมน (Heinrich Strueman ใน Roger
Asselineau; ๑๙๖๕ p. ๕) กล่าวว่า เนื่องจากเฮมมิงเวย์มีความตระหนักถึง
ความรุนแรง (Violence) ในการดำรงอยู่ของมนุษย์และตระหนักถึงความตาย
จะนำอะไรให้แก่มนุษย์ชาติข้างอยู่เสมอ จนทำให้คล้ายกับความต้องการอันเป็นปัจจัย
พื้นฐาน เช่น ความต้องการกินและดื่ม ความตอบสนองทางเพศ คุณเหมือนจะเป็นตัว
ที่ขัดกับกาน้ำต้มน้ำร้อนกันมาแต่เดิม เว้นเสียแต่กาน้ำต้มนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความ
ซื่อสัตย์ที่ต่อตนเองและค่านิยมที่เกี่ยวกับความสามัคคีกับผู้อื่นเท่านั้น เมื่อพิจารณา
เรื่องนี้ย้อนกลับไปโดยเริ่มจากนวนิยายเรื่อง The Old man and the Sea.
แล้ว อาจทำให้เรารู้สึกว่าค่านิยมเกี่ยวกับการต่อสู้อันเหนื่อยอ่อนของมนุษย์ เพื่อห้ำ
ความเชื่อในความสำเร็จบางสิ่งบางอย่างนั้น ภายหลังที่ประสบความสำเร็จแล้ว
ความสำเร็จนั้นก็จะถูกทำให้สูญสลายไปให้เหลือเพียง ๆ จากโลกที่ก้าวร้าวไม่เป็นมิตร
แต่ความเชื่อในความสำเร็จในงานบางอย่างนั้นจะรักษาความสำคัญของผู้ที่ต่อสู้เพื่อ
คุณค่านั้นเอาไว้

เบนสัน (Jackson J. Benson ; ๑๙๖๙ p. ๑๓๐) ได้กล่าวว่ายิ่ง
แฉะยิ่ง เอมมิงเวย์ยิ่งสอกล้ออารมณ์ส่วนตัวเข้าไปในสิ่งที่ตนเขียนมากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่า
ผู้แต่งขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ใน The Old Man the Sea. ผู้เขียน
ได้สอกล้ออารมณ์ไปมาก ซึ่งก็คือการเขียนที่คลุมเครืออย่างกระทัดรัด
และแม่นยำอย่างยิ่ง ในด้านรูปแบบที่ประณีตขึ้น และความสมดุลของรูปแบบการเขียน
การควบคุมการเขียนอย่างกระทัดรัดนี้คงจะไม่วิเคราะห์ห่อหุ้มละเอียดแล้วจะมองไม่เห็น
เด่นชัดนัก ตรงกันข้ามความประทับใจอย่างฉิวเฉียดของผู้อ่านเกี่ยวกับการเล่าเรื่องจะเป็น
แบบธรรมดา แต่สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางอารมณ์ในนวนิยายมีลักษณะคล้ายกับการที่นัก
กีฬาอาชีพสามารถฝึกตนเองให้พักผ่อนทางกายได้ควยจิตใจที่เข้มแข็งในขณะที่ตกอยู่ในภาวะ
กดดันสูง นอกจากนี้เบนสัน (p. ๑๓๕) ยังได้กล่าวอีกว่านวนิยาย The Old
Man and the Sea. เป็นนวนิยายที่สะท้อนให้เห็นถึงปรัชญาที่ว่า "มนุษย์อาจถูกทำลายลง
ได้ แต่ไม่อาจทำให้เขาพ่ายแพ้ได้" นั่นคือ ผู้ชนะไม่ไร้สิ่งใดเลย แต่การสูญเสียของ
ผู้ชนะคือ ชัยชนะนั่นเอง

ในช่วงปี ๑๙๕๒ - ๑๙๕๓ ซึ่งเป็นปีที่นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ออกมาสู่
วงการนักอ่านใหม่ ๆ ได้มีนักวิจารณ์หนังสือตามหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่าง ๆ เขียน
วิจารณ์นวนิยายเรื่องนี้ไว้มากมาย (Robert O. Stephens: ๑๙๖๙ pp. ๓๓๘-๓๓๙)
เช่น เพรสคอตต์ (Orville Prescott) ได้กล่าววิจารณ์นวนิยายเรื่องนี้ใน
New York Times ฉบับวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๑๙๕๒ ว่า นวนิยายเรื่องนี้
แสดงให้เห็นว่า เอมมิงเวย์ได้พุ่งขึ้นสู่จุดสุดยอดของเขาแล้ว The Old Man and
the Sea. เป็นนวนิยายที่มีความยาวเพียง ๒๗,๐๐๐ คำเท่านั้น และในนวนิยาย
เรื่องนี้ เอมมิงเวย์ได้ยอมรับข้อจำกัดอันเนื่องมาจากธรรมชาติของเนื้อเรื่อง นวนิยาย
เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเขียนในสิ่งที่เขาสามารถทำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ และผู้เขียน
เขียนด้วยทักษะที่มั่นใจ นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวที่ง่ายกว่าเรื่อง Across the river
and into the Trees. มาก เพราะผู้แต่งได้หลีกเลี่ยงเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง และคน
ที่ไม่ดีต่อศีลธรรมต่าง ๆ นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความทนทานและความตั้งใจแน่วแน่

ของการผจญภัยของชายแก่กับปลามารลิน และความสวยงามของกลางวันและกลางคืน
ในท้องทะเลแถบกัลฟ์สตรีม เป็นนวนิยายที่ เฮมมิงเวย์ได้บรรยายการกระทำทางกาย
(Physical action) และบรรยายทางอารมณ์ที่ไม่มีนักเขียนคนอื่นจะกระทำได้ดี
กว่า ทั้งยังเป็นเรื่องที่เฮมมิงเวย์ยกย่อง ความกล้าหาญของชายแก่มากกว่าในเรื่อง
The Undefeated ที่มีเรื่องราวคล้ายคลึงกัน

อย่างไรก็ตามเพชรคอทท์กล่าวว่านวนิยายเรื่องนี้ก็มีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่อง
ปรากฏอยู่คือ ชายแก่ชาวประมงไม่ได้รับการวาดภาพ (Characterization)
ให้เห็นอย่างเด่นชัดในฐานะที่เป็นปัจเจกชน (Individual) เสนอออกมาในรูป
ของทัศนคติที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic attitude) ที่มีต่อชีวิตมากกว่าที่จะ
นำเสนอออกมาในรูปของการเป็นมนุษย์ ความคิดเห็นของชายแก่ก็นำเสนอออกมา
คล้ายกับบทกวีนิพนธ์ซึ่งบางครั้งทำให้ดูคล้ายกับไม่เป็นธรรมชาติไป ความคิดทั้งความและ
มีลักษณะเป็นกวีนิพนธ์นี้ดูเหมือนจะเป็นความคิดของเฮมมิงเวย์มากกว่าที่จะเป็นความคิด
ของชายแก่ชาวประมง

โอเลียร์ (Theodore M. O'Leary) Kansas City
Star ฉบับวันที่ ๓ สิงหาคม ๑๙๕๒ ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า พรสวรรค์เชิงวรรณ
กรรมส่วนใหญ่ทั้งหมดของเฮมมิงเวย์ได้ถูกนำมาแสดงออกไว้ในนวนิยายเรื่อง "The
Old Man and the Sea." ร้อยแก้วที่เขียนเป็นภาษาที่ง่ายและไพเราะแต่มีลักษณะ
การควบคุมน้อยกว่า (Less mannered) ในนวนิยายเล่มก่อนหน้านี้นี้ คือ
Across the River and into the Trees. ซึ่งข้อความบางคนมี
ลักษณะคล้ายกับเป็นข้อความล้อ (Parodies) ของเฮมมิงเวย์ที่เขียนด้วย
เฮมมิงเวย์เอง เฮมมิงเวย์จะไม่สบายใจจนกว่าเขาจะบอกให้เราทราบอย่างแน่ชัดว่า
สิ่งต่าง ๆ มีลักษณะอย่างไร มีกลิ่นหรือรู้สึกอย่างไรจริง ๆ แต่สิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่เบื้อง
หลังความถูกต้องแม่นยำเหล่านั้นก็คือความใกล้ชิดอันไม่มีที่สิ้นสุดและซ่อนเร้นต่าง ๆ ที่
กระตุ้นกระแสวิกฤตความคิดของเขาในจิตใจของผู้อ่าน บทสนทนาระหว่างชายแก่และเด็กเป็น
บทสนทนาที่เคลื่อนไหวที่สุดของเฮมมิงเวย์ จึงหมายความว่า เป็นบทสนทนาที่เขียนได้ดีที่สุดในยุค
ของเรา

จิล (Brendan Gill) ใน New York, ปีที่ ๒๔ วันที่ ๖ กันยายน, ๑๙๕๒ ได้เขียนไว้ว่า นวนิยายเรื่องใหม่ของเฮมมิงเวย์ "The Old Man and the Sea." เป็นเรื่องราวที่สั้นและงดงามและเป็นนวนิยายที่เต็มไปด้วยอารมณ์อันอ่อนโยนที่ไม่คาดฝันมากจนและชักจูงให้อ่านคิดว่า เป็นเรื่องสอนคติธรรม (Parable) อย่างไรก็ตามถ้าจะถือว่า เป็นเรื่องสอนใจแล้วก็อาจจะทำให้คุณค่าของนวนิยายเรื่องนี้ค่อยลง การค้นหาคติสอนใจในนวนิยายเรื่องนี้ควรจะปล่อยให้ เป็นเรื่องศาสตราจารย์ทางวรรณคดีดีกว่า ผู้อ่านที่ฉลาดควรจะอ่านด้วยความนึกคิดของตนเองและรับรู้ความหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่ในนวนิยายเท่าที่ เขาจะสามารถรับรู้สิ่งเหล่านั้นเอาไว้

ชายแก่ชาวประมงผู้ซึ่งได้เลือกเอาทักษะความสามารถแทนที่จะเลือกเอาโชคกลางและผู้ที่เขาชนะปลา มาริ้นตัวหมาไคแล้วตอนหลังไคสูญเสียบลาที่ไคมาให้เกณดามไป เป็นองค์ประกอบที่เป็นแนวคิดสำคัญในเรื่อง สิ่งที่เฮมมิงเวย์ได้แสดงไว้ในตัวชานตีเอโก ซึ่งมองเห็นเด่นชัดกว่าที่แสดงไว้ในตัว Manuel Garcia, Harry Morgan หรือใน Francis Macomber ก็คือการขาดความอดทนอันใหญ่ยิ่งและจะต้อง กับการตอบแทนคำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งในที่สุดไม่มีใครมีวิธีการที่จะตอบแทนความอดทนนั้นได้อีก

โกเวน (Emmett Gowen) กล่าววิจารณ์ไว้ใน Nashville Tennessean ฉบับวันที่ ๗ กันยายน ๑๙๕๒ ว่า กลาสีแก่ชาวคิวบาและปลามาริ้นที่ชายผู้นี้จับมาขายในท้องตลาดเป็นตัวละครในนวนิยายที่ง่ายที่สุดที่เขียนขึ้นมาสู่ความสำเร็จโดยผู้ชำนาญงานศิลปะการเขียน ชายแก่ซึ่งตกปลาอย่างกล้าหาญคนเดียวในเรือจับปลาเล็ก ๆ ในกระแสน้ำกัลฟสตรีม ซึ่งห่างออกไปจากฝั่งมากได้จับปลาตัวใหญ่ได้ตัวหนึ่งและการดำเนินเรื่องในนวนิยายก็เริ่มขึ้น เหตุการณ์อันเดียวนี้และผลของการจับปลานี้เฮมมิงเวย์ได้นำมาเสนอในรูปของนวนิยาย ทั้ง ๆ ที่เหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียวนี้โดยปกติจะนำมาผูกเป็นเรื่องสั้นก็เกือบจะทำได้โดยอยู่แล้ว การบรรยายการตกปลาเป็นการบรรยายที่สมบูรณ์และภาพชีวิตในกระแสน้ำกัลฟสตรีมได้เน่นจากที่สวองามสำหรับการต่อสู้ระหว่างชายแก่และปลา มันเป็นการต่อสู้ที่มีความหมายและเต็มไปด้วยสัญลักษณ์เช่นเดียวกับงานที่ยิ่งใหญ่ของ Herman Melville คือ Moby Dick ที่จริงคำกล่าวที่ว่า เป็นงานจำลองชิ้นเล็กของ Moby Dick

กันจะเป็นไปได้ การต่อสู้กับปลามีลักษณะเป็น Dramatic ทั้งชายแก่และปลา
ได้ต่อสู้กันในฐานะของแชมป์เป็นครั้งแรกในหน้าของหนังสือ ทั้งสองต่อสู้กันเพื่อความอยู่
รอดของชีวิตของตน ภาพแสดงการละเล่นด้วยเกมส์ของแชมป์เป็นหรือคำขวัญชีวิต
ด้วยวิถีทางเช่นนั้น นวนิยายเรื่องนี้ทำให้เราตระหนักถึง *ความโง่เขลา*
(Insouciance) และความกล้าหาญของชีวิต ในขณะที่เราอ่านนวนิยาย
เรื่องนี้ เราจะรู้สึกได้ว่าตัวเราเองก็เป็นพระเอกผู้กล้าหาญ และน้ำใจอันอาจหาญ
ของชายแก่ก็มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน และจะปรากฏออกมาในการต่อสู้ครั้งสำคัญของ
ชีวิต สิ่งนี้เองที่ทำให้นวนิยายเรื่องนี้สร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน

เดวิด (Robert Gorham Davis) ใน New York Times
Book Review ฉบับวันที่ ๗ กันยายน ค.ศ. ๑๙๕๒ วิจารณ์ตอนหนึ่งว่า ซาติเอโก
ก็คล้ายกับตัวเอกของเฮมมิงเวย์ตัวอื่น ๆ ที่รักหาญเกินของความรู้สึกอันถูกต้องที่มีต่อ
การต่อสู้ของเขา แม้แต่ในตอนที่เขาคงทนทุกข์ทรมานอยู่กับการพ่ายแพ้หรือความตาย
หรือการสูญเสียสิ่งที่เขารักมากที่สุดไป แต่ในตัวเอกอื่น ๆ เช่น Lieutenant
Henry ผู้ซึ่งเดินทางจากโรงพยาบาลกลับมาบนกลางสายฝน Robert Jordan
ผู้ซึ่งเสียชีวิตครั้งที่สะพานที่เขาจะเปิด หรือ Harry Morgan ผู้ซึ่งตายจากบาดแผล
ของกระสุนปืนที่เข้าในท้อง ต่างก็พ่ายแพ้อย่างโศกเศร้า และตัวละครอื่น ๆ เช่น
Belmonte ใน "The Sun Also Rises" และ Richard Cantwell ใน
Across the River and a to the Trees. ต่างก็มีความขมขื่นในการสูญเสีย
ของตนทั้งสิ้น แต่สำหรับซาติเอโกนั้นต่างออกไป ซาติเอโกได้เรียนรู้ถึงความถ่อมตัว
และรู้ว่าการที่สูญเสียไปไม่ใช่เป็นการเสียหน้าแต่ประการใด และการถ่อมตัวของเขาทำให้เขา
รู้ว่าคุณค่าของสิ่งที่คนเราต้องทำหรือต้องทนทุกข์ทรมานนั้นขึ้นอยู่กับความรู้สึกของเขาที่มี
ต่อชุมชน มีกับคนอื่น ๆ และกับธรรมชาติ และซาติเอโกมีภาษาที่จะแสดงออกความรู้สึก
ของเขาเกี่ยวกับชุมชนในขณะที่ Harry Morgan และ Richard Cantwell
ไม่มี เนื่องจากซาติเอโกมีบ้านเกิดเมืองนอนของตนและมีเพื่อนชาวประมง

ตลอดจนเด็กชาย Manolin และตัวซานติเอโกเองก็เป็นแถมเป็นมนุษย์ด้วย สิ่ง
ที่ซานติเอโกนำกลับมาในตอนท้ายของเรื่องแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของมนุษยชาติ
(Human Continuity) ที่มีนอกเหนือจากความสัมพันธ์ของบุคคล และสิ่งที่เขา
รู้สึกในขณะที่อยู่คนเดียวในท้องทะเลกว้างก็คือความรู้สึกว่าเป็นเครือญาติกับปลามารลิน
ตัวเมียตัวนั้น และท้องทะเลตลอดจนสิ่งมีชีวิตทุกอย่างที่อยู่ภายใต้ท้องทะเลลึกนั้น
การดำเนินเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัยของเขานั้นมีลักษณะเฉพาะอย่างมาก แต่ความ
เป็นอยู่อย่างง่ายของซานติเอโกและความนึกคิดของเขานับว่า Soliloquies
ของเขาดูเหมือนจะเป็นทัศนคติส่วนตัวของผู้สร้างตัวซานติเอโกขึ้นมามากกว่าที่จะเป็น
บุคลิกภาพของมนุษย์ในตัวของเขาเอง การที่ชายแก่ผูกพันไปถึงบาปซึ่งเกือบเป็น
สิ่งเดียวที่ตัวเขาไม่อยากจะคิดถึงมัน ทำให้นึกถึงนวนิยายของ Melville ผู้ซึ่ง
ถือเอาทะเลว่าเป็นวัตถุที่ทำให้เกิดความกลัวเช่นเดียวกับวัตถุแห่งความรัก

บุตเชอร์ (Fanny Butcher) กล่าววิจารณ์ไว้ใน Chicago
Sunday Tribune ฉบับวันที่ ๙ กันยายน ค.ศ. ๑๙๕๒ ว่า นวนิยายเรื่อง
The Old Man and the Sea. เป็นบันทึกของชีวิตและการต่อสู้กับความตาย
ระหว่างชาวประมงชาวคิวบาและปลามารลินตัวเมีย เป็นมหากาพย์ที่อาจถือได้เทียบ
ได้กับ "Moby Dick" ซึ่งเป็นวรรณกรรมคลาสสิกของอเมริกาที่กล่าวถึงการต่อสู้
ของมนุษย์กับความยิ่งใหญ่และพลังกลัวของทะเล

สกอตต์ (Webster Schott) กล่าววิจารณ์ไว้ใน Kansas
City Star ฉบับวันที่ ๑๖ เดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๕๓ ว่า สำหรับเฮมมิงเวย์แล้ว
ชัยชนะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม (Morals) เสมอ และซานติเอโกก็คือ
ผู้ที่มีชัยชนะมากที่สุดในบรรดาตัวละครที่เฮมมิงเวย์ได้หยิบยื่นให้แก่เรา - ผู้อ่าน แต่
ตัวเอกในเรื่องนี้ไม่เหมือนกับตัวเอกในเรื่องอื่น ๆ กล่าวคือ ซานติเอโกไม่ตายแต่ยังคง
มีชีวิตอยู่ต่อไป เมื่อทุกอย่างฉวีแว่นแล้ว The Old Man and the Sea. เป็นเรื่อง
ที่ง่าย ห้วน และตรงไปตรงมา เป็นเรื่องของชาวเรือโบราณผู้ซึ่งเกือบจะประสบผล
สำเร็จในสิ่งที่เขาต่อสู้มาตลอดชีวิต นั่นคือการจับปลาตัวเมีย การดำเนินเรื่องก็ไม่มี

อะไรเข้ามาขัดจังหวะ วิธีการเล่าเรื่องก็คล้ายกับการเล่าเรื่องในคัมภีร์ไบเบิล
เทคนิคการเขียนที่เฮมมิงเวย์ชอบ เขียนก็สมบูรณ์ และภาษาอังกฤษที่ใช้ในนวนิยาย
ก็มีความใกล้เคียงกับการแปลคำต่อคำของสิ่งที่อาจจะเขียนในภาษาสเปนอันเป็นภาษา
แม่ของรายชรา การออกคำสั่งต่าง ๆ ก็เขียนออกมาในรูปที่ละเอียดอ่อนตามลักษณะ
ของภาษาโรมานซ์ เช่น "Let no one disturb him." รูปภาษาที่แสดงความ
เป็นเจ้าของก็เขียนอยู่ในรูปของบุรพพทวลี (prepositional phrases) เช่น
"The head of the fish." มากกว่าที่จะเขียนว่า "The fish's head."
นวนิยายเรื่องนี้เป็นงานวรรณกรรม (Work of fiction) ที่บริสุทธิ์ แต่เป็นงาน
ที่มีลักษณะไม่ซับซ้อนและเต็มไปด้วยความหมายที่แฝงซ่อนเร้นอยู่มาก ความหมาย
เหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่นักปริทัศน์หนังสือและนักวิจารณ์วรรณคดีสรุปด้วยจินตนาการที่มาก
เกินไป (Overworked imaginations) เฮมมิงเวย์เองก็ได้กล่าวหลังจาก
หนังสือเล่มนี้ได้รับการตีพิมพ์ออกมาแล้วว่า "มันเป็นสิ่งที่คล้ายกับว่าในที่สุดตัวผมก็ได้
รับสิ่งที่ผมได้พยายามทำมาตลอดชีวิตของผม ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในหนังสือเล่มนี้
ไม่ได้แสดงให้เห็นโดยตรงแต่เป็นสิ่งที่อยู่ติดตัวผู้อ่านภายหลังจากที่ผู้อ่านได้อ่านนวนิยาย
เรื่องนี้จบแล้ว สกอตต์ได้กล่าวต่อไปอีกว่า ในระดับหนึ่งนวนิยายเรื่องนี้อาจถือเป็น
เรื่องราวของเฮมมิงเวย์เอง "นักเขียนผู้อาวุโส" ผู้ซึ่งพยายามที่จะสร้างสรรค์งาน
ที่ดีเกินไปในชีวิตของเขา ทุกสิ่งทุกอย่างที่เขารู้และที่เขาเฝ้ารอหวังเอาไว้ต่างก็มีอยู่
ในหนังสือเล่มนี้ เฮมมิงเวย์ก็คล้ายกับชายชราในข้อที่ว่าความสำเร็จครั้งก่อน ๆ
ของเขาไม่มีความสำคัญอันใดเลย เขาจะต้องพิสูจน์อีกครั้งหนึ่งว่าตัวเขาเป็นหนึ่งใน
ในวงการนักเขียน เพราะว่า ความสำเร็จต่าง ๆ ของเขาเป็นสิ่งที่เกิดลงมานาน
แล้ว และก็ยังมียุคนหลายคนที่ยังสงสัยในความสามารถของเขา บางทีปลาดาวที่
แย่งชิงปลาที่ชายแก่ชาวประมงไคมาก็คือนักวิจารณ์ที่ชั่วเหวและนวนิยายของเฮมมิงเวย์
นั่นเอง บางทีนวนิยายเรื่องนี้ (ปลา) อาจถูกทำลายลงด้วยความอ่อนแอของ
เฮมมิงเวย์ซึ่งมีเพิ่มมากขึ้นเมื่อยามแก่ตัวลง โดยเฉพาะในค่านที่แสดงความตั้งใจ
ของเขาออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด ในอีกระดับหนึ่ง The Old Man and the Sea.

ก็อาจเป็นเรื่องราวทั้งหมดเกี่ยวกับชีวิต เป็นการแข่งขันอันอมตะในการที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป เช่นเดียวกับการที่มนุษย์ต่อสู้กับธรรมชาติ ต่อสู้กับตัวเอง และต่อสู้กับคนอื่น

ซานิ เอโกมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันกับปลาและยังให้ความรักต่อปลามารลินตัวมหิมา นันและเรียกปลานั้นว่า "brother" การกระทำเช่นนี้เสมือนกับเฮมมิงเวย์ กล่าวว่า มีความเป็นพวกพ้องเดียวกันในระหว่างมนุษย์และสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลายในโลกนี้ บางครั้งนวนิยายเรื่องนี้ก็คล้ายจะเป็นเพลง (hymn) ที่ร้องอ้อนวอนต่อมนุษยชาติด้วย หนังสือเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า ความอดทนกับความมั่งคั่งใหญ่โตสูงของมนุษย์นั้นมีความแตกต่างกันมาก และมนุษย์ที่มีความมั่งคั่งใหญ่โตสูง มีความอดทนที่มากจนเกือบถึงขั้นทำให้เขากลายเป็นวีรบุรุษ แต่ในท่ามกลางความล้มเหลวของเขาเฮมมิงเวย์ไม่ได้แสดงให้เห็นแก่นซึ้งว่ามีความสัมพันธ์กับความเป็นวีรบุรุษ

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อในความอดทนความเป็นวีรบุรุษของเฮมมิงเวย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับสัญลักษณ์ความเชื่อทางศาสนา (ความเชื่อในความอดทนอันเปี่ยมยอดของพระเยซูคริสต์เจ้าซึ่งเปรียบได้กับวีรบุรุษ)

ดูปี (F. V. Dupee) กล่าววิจารณ์ไว้ใน Kenyon Review, ๑๕ (Winter ๑๙๔๓) ว่าเรื่องราวของซานิเอโกที่ติดตามปลามารลินตัวมหิมาไปในท้องทะเลกว้าง เขาต่อสู้และจับปลานั้นได้ เป็นการกระทำที่ยกย่องชื่นชมของมนุษย์ แต่ภายหลังสูญเสียปลามารลินตัวนั้นให้แก่ปลาดาวไปซึ่งเป็นความล้มเหลวของมนุษย์เช่นกัน ซึ่งการกระทำการต่อสู้จนเปี่ยมยอดไม่ได้เป็นสิ่งชดเชยความล้มเหลวของเขาทั้งสองอย่างนี้ไม่ใช่สิ่งที่ประนีประนอมกันได้ เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดถึงผลได้ผลเสียในชีวิตแล้ว เฮมมิงเวย์ก็รู้ว่าโดยทั่วไปแล้วลักษณะ ๒ ประการดังกล่าวจะต้องอยู่คนละส่วนที่แยกกันเด็ดขาด แต่ในช่วงนี้ประสบการณ์ที่เคร่งเครียดทั้งสองสิ่งประกอบกันเป็นผลรวมทั้งหมดดังเช่นในความฝันหรือในงานศิลปะ ช่วงเวลาเช่นนั้นมิอยู่ในนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea และในนวนิยายเรื่องอื่น ๆ ของเฮมมิงเวย์

โฟรฮ็อก (W. M. Frohock) กล่าวไว้ใน Southwest Review ๓๘ (Winter ๑๙๕๓) ว่า The Old Man and the Sea เป็นโศกนาฏกรรม ในแง่ที่ว่า สิ่งที่เขาชนะชานคิเอโก คือ ความเป็นมนุษย์ การที่คนเราแก่ตัวลงและ สูญเสียพลังกำลังที่เคยมีอยู่เป็นสิ่งที่ธรรมดาของมนุษย์ และก็เป็นอย่างอื่นเหมือนกัน ในการที่ไม่สามารถจัดการกับพลังต่าง ๆ ที่ธรรมชาติอาจก่อให้เกิดขึ้นมาในกระแสน้ำ กัลฟ์สตรีม มนุษย์เราสามารถทำสิ่งที่เขาทำได้เท่านั้น และภายหลังที่เขาได้กระทำ สิ่งนั้นไปแล้วเขาก็จะต้องสูญเสียไป เพราะว่าเราเป็นมนุษย์ธรรมดา ๆ คนหนึ่งเท่านั้น แม้ว่าเขาจะสามารถเอาชนะและฆ่าปลาตัวมหึมาได้ ปลาฉลามก็มักจะแหกขึ้นมาเสมอ การยอมแพ้ในการต่อสู้อาจเป็นสิ่งที่น่าละอายหรือเป็นการลดตัว แต่คนเราจะมีความ ภาคภูมิใจและชื่นชมในแง่ที่ว่าตนเองไม่ได้มีความอับอายและไม่ยอมย่อท้อ โดยการ ปฏิเสธไม่ยอมรับโชคจำกดของตน ชานคิเอโกปฏิเสธไม่ยอมรับโชคจำกดของตน และผู้อ่านวางหนังสือลงด้วยความรู้สึกหยิ่งและภาคภูมิใจในการที่ได้เป็นเผ่าพันธุ์ เคียงกันกับชาวคิวบาผู้ร่ำรวย

บทที่ ๓

ทฤษฎีการสื่อสารเชิงอวัจนะในวรรณคดี

การสื่อสารของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้ส่งสารและผู้รับสารปรากฏอยู่เฉพาะหน้ากัน นอกจากจะคงใช้ถ้อยคำพูดจาโต้ตอบกันแล้ว ยังจะต้องใช้สิ่งอื่นที่มีใช้ถ้อยคำอีกด้วยโดยตลอดเวลา อาทิ เช่น ใจนํ้าเสียงแสดงอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ เป็นพิเศษ ใช้ท่ากิริยาท่าทางและการแสดงออกทางใบหน้าช่วยในการทำความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนไปจนต้องรู้จักเลือกเวลาและสถานที่เพื่อการสื่อสารให้เหมาะสมอีกด้วย

การสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์ที่เป็นถ้อยคำเรียกว่า การสื่อสารเชิงวัจนะ
การสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์อื่นที่มีใช้ถ้อยคำเรียกว่า การสื่อสารเชิงอวัจนะ

ก. ทฤษฎีการสื่อสารเชิงอวัจนะในวรรณคดี

ในการศึกษาวิเคราะห์อวัจนภาษาหรืออวัจนสาร ได้มีผู้รวบรวมแบ่งมิติต่าง ๆ ของการสื่อสารเชิงอวัจนะแตกต่างกันออกไปตามทัศนะหรือแนวคิดของชนมากบาง นอบบาง เบอร์กูน (Burgoon : ๑๙๗๔ น.๑๑๖ - ๑๔๒) ได้แบ่งมิตีของการสื่อสารเชิงอวัจนะไว้ในหนังสือ Approaching Speech Communication ไว้ ๘ มิตี คือ

- ๑ Proxemics
๒. Chronemics
๓. Kinesics
๔. Haptics
๕. Physical Appearance
๖. Environment and objects
๗. Vocalics or Paralanguage

รองศาสตราจารย์ ดร.ชวนิต ยมาภัย แห่งคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับระบบสัญลักษณ์ว่า อวัจนภาษา พร้อมทั้งคำอธิบายเกี่ยวกับการสื่อสารเชิงอวัจนะในเอกสารประกอบการบรรยายแก่นิสิต โดยได้แบ่งวิธีการแสดงออกว่ามี ๗ วิธี คือ

๑. เทศภาษา (Proxemics) อ่านว่า เท - สะ - ภาษา
๒. กาลภาษา (Chronemics) อ่านว่า กา - ละ - ภาษา
๓. เนตรภาษา (Oculistics) อ่านว่า เนต - ตระ - ภาษา
๔. สัมผัสภาษา (Haptics) อ่านว่า สัม - ผัก - ภาษา
๕. อาการภาษา (Kinesics) อ่านว่า อา - กา - ระ - ภาษา
๖. วัตถุภาษา (Objectics) อ่านว่า วัค - ฤ - ภาษา
๗. ปริภาษา (Vocalics หรือ Para language) อ่านว่า ปะ - วิ - ภาษา

ในการศึกษาวิเคราะห์การสื่อสารเชิงอวัจนะในวรรณคดีนั้น เนื่องจากวรรณคดีก็คือ วิธีการสื่อสารของมนุษย์ ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ของตนไปสู่ผู้อ่าน ผู้ส่งอาจส่งควาษาารอยแหวหรือรอยกรองโดยอาศัยรูปแบบต่าง ๆ ของวรรณกรรม ซึ่งผู้แต่งจะใช้ภาษาเขียนแทนภาษาพูดอีกทีหนึ่ง สิ่งที่คุณประพันธ์สื่อความรู้สึกนึกคิดไม่ว่าจะเป็นในรูปของการบรรยาย หรือการพรรณนา หรือรูปบทสนทนาของตัวละคร ข้อความทั้งหมดนั้นก็ล้วนเป็นวัจนสารทั้งสิ้น การตีความถ้อยคำภาษาที่คุณประพันธ์สื่อออกมากับผู้อื่นคือวัจนสารนี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงอวัจนสารควบคู่ไปด้วยเสมอ เพราะอวัจนสารนั้นมีความสำคัญมากที่จะช่วยให้การสื่อสารนั้นเกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

จากทฤษฎีที่กล่าวมานี้ เราอาจนำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์วรรณคดีในแง่ของการสื่อสารเชิงอวัจนะ โดยพิจารณาจากมิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

มิติที่ ๑ เทศภาษา (Proxemics)

เทศภาษาในวรรณคดีนั้นจะเห็นได้จากการบรรยายของผู้แต่งเกี่ยวกับการจัดระยะทางของบุคคลในขณะมีการสนทนา หรือแสดงการติดต่อสื่อสาร ผู้แต่ง

อาจบรรยายไว้ก็ ละครั้นหรือนั่งอยู่ใกล้กัน เพื่อต้องการสื่อความสัมพันธ์
ใกล้ชิดของตัวละคร เป็นต้น

ตัวอย่าง เช่น ว.ณ ประมวลมารค บรรยายไว้ในเรื่อง "ปริศนา" ว่า
"เค็จจา" ประทับคอยอยู่บนพระแท่น ตี๋ลายทองที่ห้องประทับ บนแท่นนั้นก็มีหมอนแพ
สีต่าง ๆ ปักเป็นลวดลายแปลก ๆ หลายใบ ท่านชายไปถึงก็ลงหมอบกราบแล้ว
พับเพียบอยู่บนพรมข้างพระแท่นนั้น (ปริศนา น.๑๔๑๑)

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นถึง สถานภาพทางสังคมของตัวละครที่แตก
ต่างกัน ซึ่งเห็นได้จากการจัดระยะห่างของบุคคลในการติดต่อ บุคคลหนึ่งซึ่งนั่งบน
แท่น ซึ่งสื่อถึงฐานะทางสังคมที่สูงศักดิ์หรือมีวัยวุฒิสูงกว่า ส่วนอีกบุคคลหนึ่งนั่งบนพรม
ข้างแท่นซึ่งแสดงถึงฐานะที่ต่ำกว่า แต่ถึงแม้จะนั่งบนพรมแต่นั่งใกล้ชิด คือ ข้างแท่นนั้น
แสดงถึงความผูกพันเกี่ยวของใกล้ชิดเป็นญาติสนิทที่ฝ่ายสูงมีความเอ็นดูรักใคร่สนิทสนม

มิติที่ ๒ กาลภาษา (Chronemics)

อวัจนสารเกี่ยวกับกาลภาษาได้จากการบรรยายของผู้แต่งที่บ่งบอกถึง
เวลาในขณะที่ตัวละครกำลังมีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น ยามเช้า ยามบ่าย หรือยามเย็น
ตลอดจนช่วงระยะเวลาของการที่ปฏิสัมพันธ์ เช่น การพูดจาสนทนาที่ใช้เวลาเพียง ๒ - ๓
นาที หรือนาน ๑ ชั่วโมง เหล่านี้เป็นต้น กาลภาษาช่วยสื่อความหมายเฉพาะบาง
ประการ เช่น บ่งถึงความอดทน ความเชื่อมั่น ความสำคัญของตัวละคร และยังช่วย
ในการสร้างบรรยากาศในการดำเนินเรื่องให้มีความสมจริงมากยิ่งขึ้น ในนวนิยาย
เกี่ยวกับชีวิตในเมืองจีนเรื่อง "The Good Earth" ของ Pearl S. Buck
Wang Lung ซึ่งเป็นชาวนายากจนกำลังจะไปรับเจ้าสาวของเขา ซึ่งเป็นทาสอยู่
ในคฤหาสน์ใหญ่ของเศรษฐีว่า

"He stood at the gate for a long time, looking
at it. It was closed fast, two great wooden gates, painted
black and bound and studded with iron, closed upon each
other. Two lions made of stone stood on guard, one at

either side. There was no one else. He turned away. It was impossible.

นอกเหนือจากการบรรยายสภาพพระพุทธรูปใหญ่ซึ่งปิดแน่นอยู่ และสิ่งแวดล้อมอันโอ้อ่า ซึ่งทำให้ชานาหนุ่นไม่กล้าที่จะร้องเรียกให้ใครเปิดให้ ผู้ประพันธ์สื่อความรู้สึกของตัวละครด้วยกาลภาษา การที่เขาไปยืนจ้องอยู่ที่หน้าประตูเป็นเวลานานที่เคี้ยวสื่อความหมายถึงความลึกลับใจ เขาเป็นคนเจียมเนื้อเจียมตัว รู้ว่าตนสำคัญมากน้อยเพียงใด แต่ความตั้งใจของเขาที่จะมารับเจ้าสาวทำให้เขายืนอยู่ที่หน้าประตูเป็นเวลานาน และในที่สุดก็หันหลังกลับไม่สามารถผ่านประตูใหญ่เข้าไปข้างในได้สำเร็จ (The Good Earth, Pearl S. Buck P. ๑๓)

มิติที่ ๓ อากัปกริยาภาษา (Kinesics)

ในวรรณคดีวัจนสารที่เกิดจากอากัปกริยาภาษา ได้จากการบรรยายของผู้แต่งที่บรรยายถึงอากัปกริยาต่าง ๆ ของตัวละคร เพื่อที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเหตุการณ์ อารมณ์ และบุคลิกภาพ ตลอดจนอาการกระทำต่าง ๆ ของตัวละครในขณะนั้น ๆ ให้เด่นชัดขึ้น เช่น

จากเรื่องแปลของนิศา เวียงโง่งการนรก

ผู้แต่งบรรยายอากัปกริยาของตัวละครว่า

"ทศโรเนียงเงียบ เขาคอย ๆ ยกมือที่สั่นรัวขึ้นเช็ดเหงื่อบนใบหน้า"

(ลลนา เลม ๑๒๓ ปักษ์แรก ก.พ.๒๕๒๑ น.๕๗)

เราอาจตีความหมายจากอากัปกริยาของตัวละครว่า โกรธก็ได้ กลัวก็ได้ แต่การจะพิจารณาว่าอาการนี้จะสื่อความหมายโกรธหรือกลัวอย่างถูกต้องแน่นอนนั้น ต้องขึ้นอยู่กับข้อความหรือบริบทอื่น ๆ ประกอบ ซึ่งเรื่องนี้ถ้าพิจารณาจากสถานการณ์ที่ผ่านมาแล้วรวมทั้งอาการที่คอย ๆ ยกมือ มือที่สั่นรัว มีเหงื่อที่ใบหน้า จะเห็นว่า ตัวละครมีความกลัวและหวาดวิตกมากกว่าความโกรธ

มิติที่ ๔ สัมผัสภาษา (Haptics)

สัมผัสภาษาในวรรณคดีได้จากการบรรยายของผู้แต่งที่บ่งบอกถึงการที่ตัวละครใช้มือหรือร่างกายส่วนอื่นสัมผัสกัน เช่น ตัวละคร ๒ คนจู่มือกันหรือจับมือกัน ทักทาย หรือแสดงการกอดรัดระหว่างชายหนุ่มและหญิงสาว เป็นต้น

จอร์จ อีเลียต (George Eliot) บรรยายในเรื่อง The Mill on The Floss ถึงทอมกับแม็กกีซิ่งเป็นพี่น้องกันและเกิดความไม่เข้าใจกันมาตลอดแต่มาในตอนท้ายเกิดอุบัติเหตุเรือล่ม คนทั้งสองจมน้ำตาย ผู้แต่งบรรยายไว้ว่า

"The boat reappeared, but brother and sister had gone down in an embrace never to be parted, living through again in one supreme moment. The days when they had clasped their little hands in love and roamed the daisied fields together."

(The Mill on the Floss p. ๕๔๖)

ผู้แต่งชี้ให้เห็นถึงการกลับคืนสู่ความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น ความเข้าใจ ความรักของบุคคลทั้งสองด้วยสัมผัสภาษา จะเห็นว่า ทั้งคู่เมื่อนั้นที่ตายก็ยังโอบกอดกันแน่น

มิติที่ ๕ รูปร่างและเครื่องประดับทางกาย (Physical Appearance)

ในวรรณคดี ผู้แต่งอาจบรรยายการแต่งกาย เสื้อผ้าของตัวละคร ตลอดจนเครื่องประดับหรือเครื่องประดับกาย เช่น แหวน สร้อย นาฬิกา ฯลฯ ตลอดจนรูปร่าง หน้าที่า สักส่วน ความขี้เหร่ ความหล่อเหลา ของตัวละคร รูปร่างและเครื่องประดับทางกายอาจสื่อให้ผู้อ่านทราบถึงสถานภาพ เศรษฐกิจ รสนิยมส่วนตัว ตลอดจนอุปนิสัยของตัวละคร

สุวรรณี บรรยายตัวละครไว้ในเรื่อง อิตถีเพศ ว่า

"ผมเฝ้าของหลอนเหมือนจะเป็นสังกะตัง มันขมุกขมูตกับเป็นแผน ผมนั้น

ถูกคิดเป็นขอบ ทรงขอบแคบซึ่งมีซี่ไคลจับเป็นคราบบาง ๆ ในหน้าเท่านั้นที่
ดูสะอาด"

การบรรยายลักษณะทางกายของตัวละครสื่อให้เห็นว่า ตัวละครนี้เป็น
บุคคลที่มาจากครอบครัวที่มีการศึกษาและสถานภาพทางสังคมต่ำ

(อิทธิพิศ น.๒๓)

มิตินี้ ๖ สภาพแวดล้อมและวัตถุสิ่งของ (Environment and Object)

การบรรยายหรือพรรณนาจาก สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเลือกใช้วัตถุ
สิ่งของ เช่น รถยนต์ กลองบุหรี โต๊ะทำงาน อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้าน ฯลฯ
สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สื่อให้เห็นถึงบุคลิกภาพ รสนิยม อุปนิสัย สถานภาพทางสังคม
และเศรษฐกิจของตัวละครนั้น ๆ ได้เช่นเดียวกับมิตินี้ ๕

ตัวอย่าง เช่น ในเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนพลายงามลอบเข้าห้อง
นางศรีมาลา พบว่าในห้องนางมี

"อจกลับตามวางกระจ่างแสง	เจ้าตกแต่งเครื่องเรือนไว้นักหนา
เครื่องแป้งจัดตั้งไวหังมา	ชั้นล่างหนาพานรองของผู้ดี
เครื่องนากเครื่องทองสองจ่ารับ	เรียงลำดับวางไว้เป็นที่ที่
โต๊ะตั้งแบ่งรำน้ำมันตานี	โต๊ะหิวตั้งเรียงไวเคียงกัน
โถกพานหีบปักจัดจั่งช้อน	ทั้งผ้าผืนพับเรียบทุกสิ่งสรรพ
เครื่องไวพระนั้นจัดจั่งจันท	กันฉ่องแกะงาเป็นหน้าพรหม
กระจกใหญ่ใส่ตั้งทั้งไม้สอย	อุบะหอยรินรายคู่สวยสม
สะอาดสะอาดน่านานานิยม	พลางชมมานางข้างที่นอน

จากการบรรยายวัตถุเครื่องใช้สิ่งแวดลอมในห้องนอนของนางศรีมาลาสื่อให้ผู้ที่ได้
พบเห็นหรือผู้อ่านเข้าใจถึงฐานะของนางซึ่งเป็นผู้ดี เป็นลูกสาวของเจ้าเมือง
มีเครื่องใช้เครื่องตกแต่งห้องนอนมากมายตกแต่งไว้อย่างงามเป็นระเบียบ สมเป็น
กุลสตรี

มิตีที่ ๗ ปริภาษาหรือภาษานำเสียง (Para language or Vocalics)

การสื่อความหมายแฝงด้วยปริภาษาในวรรณคดีนั้น กวีสื่อออกมาในรูปของ
การบรรยายลักษณะการสนทนาของตัวละคร คุณภาพของนำเสียงที่ตัวละครใช้พูดจา

การเน้นถึงลักษณะท่าทีหรือวิธีการพูดของตัวละคร เหล่านี้ อาจจะสื่อความหมาย
ทางอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูด โดยกวีไม่จำเป็นต้องบรรยายความรู้สึกของตัวละครให้
ผู้อ่านทราบโดยตรง เช่น ตัวละครมีนำเสียงเกรี้ยวกราดสื่ออารมณ์โกรธ นำเสียงหวาน
แสดงความเค็ดซาไม่พอใจ เป็นต้น

ตัวอย่าง

"กรุณาเถิด มร ชอว์น" นักบวชสะอื้น "ทำตามคำของร้องของพ่อ..."

"ทำอะไรครับ" ชอว์นถามอย่างงุนงง

"ไปที่เมือง เมกกิด ตามหา บูกะฮ์ฮาเก็น ให้พบ ก่อนที่ทุกอย่าง

จะสายเกินไป. "

(โองการนรก ลอนา ปักซ์แรก ภูมิภาค ๒๕๒๑)

จากการอ่านข้อความบรรยายลักษณะการพูดของตัวละครว่า สะอื้นขณะที่พูด ประกอบกับ
ข้อความอื่น ๆ ทำให้ผู้อ่านทราบถึงความรู้สึกอารมณ์ของตัวละคร ว่ากำลังทุกข์ใจหรือเสียใจ
อย่างไรบางอย่างหนึ่ง

ข. วิธีการวิเคราะห์ข้อวัจนสารในวรรณคดีหรือนวนิยาย

เนื่องจากนวนิยายหรือวรรณคดีจำเป็นต้องใช้ภาษาเขียนถ่ายทอดความคิดต่าง ๆ ออกมา ซึ่งภาษาเขียนนี้ก็เป็นตัวแทนของภาษาพูดอีกทีหนึ่ง ดังนั้นในการพิจารณาข้อวัจนสารที่สื่อออกมาพร้อม ๆ กับวัจนสารนั้น เราอาจจะกระทำได้ ๒ ทาง คือ

ก. ข้อวัจนสารที่แฝงอยู่ในการบรรยายหรือพรรณนาของผู้อุแต่งโดยตรง ผู้อุแต่งอาจจะบรรยายสภาพแวดล้อม บรรยายากศ หรืออาการกิริยาท่าทางของตัวละครออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้ความเป็นไปในท้องเรื่องนวนิยาย ผู้อ่านต้องตีความหมายเรื่องที่แฝงอยู่ในการบรรยายนั้น การสื่อสารในระบายนี้นี้เป็นการสื่อสารระหว่างผู้อุแต่งกับผู้อ่าน เช่นในเรื่อง The Tiger or the Lady ? ของ แฟรงค์ อาร์. สโตกตัน (Frank R. Stockton) ตอนที่ชายหนุ่มผู้นี้เลือกเปิดประตูในลานสุรบซึ่งมีอยู่ ๒ ประตู ประตูหนึ่งเมื่อเปิดแล้วจะพบหญิงคนรักของเขา ถ้าหากเขาเปิดประตูนี้ชอกกล่าวหาของเขาคงหมดไปพร้อมทั้งจะได้แต่งงานกับหญิงคนที่เขาเปิดพบ แต่หากเขาเปิดอีกประตูหนึ่งจะพบสิงโตตัวหนึ่ง ซึ่งแน่นอนเขาจะต้องถูกสิงโตกินแน่ ๆ ในตอนหนึ่งของเรื่องผู้อุแต่งได้บรรยายชายหนุ่มผู้นี้ว่า

"He turned, and with a firm and rapid step he walked across the empty space. Every heart stopped beating, every breath was held, every eye was fixed immovably upon that man. Without the slightest hesitation. He went to the door on the right, and opened it."

(The Tiger or the Lady? P. ๓๕)

ข้อวัจนสารที่สื่อออกมาจากข้อความข้างบนนี้ได้แก่นาทีอันระทึกใจ เกิดภาวะตื่นเต้นหนักขึ้นในหมู่ผู้ดู ชายหนุ่มเป็นคนที่กล้าหาญมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าอันตรายอาจจะเกิดขึ้นแก่ตัวเองได้หากเขาเปิดประตูผิด ซึ่งในข้อความข้างบนนี้ผู้อุแต่งไม่ได้บอกออกมาโดยตรงว่า ชายคนนี้ก็กล้าหาญและมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพียง

แต่บอกว่าหมุนตัวกลับและเดินผ่านพื้นที่สนามที่ว่างไปอย่างรวดเร็วและมั่นคงเท่านั้น ในการตีความหมายข้อความในวรรคนี้ เราไ้มิติของการตีความหมายเชิงอรรถทั้ง ๙ มิติ มาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาข้อความข้างบนนี้ เราตีความหมายได้จาก

(ก) การบรรยายสิ่งแวดล้อมหรือฉาก ผู้แต่งบรรยายถึงบุคคลที่ล้อมรอบ ชายหนุ่มว่า ทุกคนเบ่งชิง หยุดหายใจ สายตาทุกคู่จ้องไปที่ชายหนุ่ม
ข้อความเหล่านี้ สื่อให้อ่านทราบถึงภาวะอันตรายและกำลังจะมีสิ่งสำคัญเกิดขึ้นในวินาทีข้างหน้า ทุกคน ณ ที่นั้นมีความรู้สึกตื่นเต้น โดยผู้ประพันธ์ไม่ต้องบ่งออกมาตรง ๆ

(ข) ลักษณะท่าทางที่เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว มั่นคง ไม่มีการลังเลใจของตัวละคร ที่ผู้แต่งบรรยายออกมาสื่อความหมายถึงชายหนุ่มว่ากล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอากักริยาภาษาหรือ

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ ตอนที่ชายแก่และเด็กใน The Old Man and the Sea. เดินกลับมายังกระท่อมของชายแก่ เอมิงเวย์ได้บรรยายถึงที่พักของชายแก่ว่า

The shack was made of the tough budshields of the royal palm which are called guano and in it there was a bed, a table, one chair, and a place on the dirt floor to cooked with charcoal. On the brown walls of the flattened overlapping leaves of the sturdy fibered guano there was a picture in color of the sacred heart of Jesus and another of the virgin of Cober. These were relics of his wife. Once there had been a tinted photograph of his wife on the wall but he had taken it down because it made him too lonely to see it and it was on the shelf in the corner under his clean shirt.

(The Old Man and the Sea. p.๑๑)

จากข้อความนี้ทำให้เราทราบได้หลายอย่าง คือ

๑. ชายแก่คนนี้ไม่ใช่คนมีฐานะดี ดูจากเฟอร์นิเจอร์และสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย และเสื้อผ้าที่สะอาดก็มีอยู่ตัวเดียว

๒. ครอบครัวของชายแก่คนนี้เป็นครอบครัวที่เคร่งศาสนา ดูได้จากการนำเอารูปสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนามาแขวนไว้ในที่อยู่อาศัย ซึ่งปกติแล้วชาวตะวันตกไม่ค่อยนิยมทำกัน ไม่เหมือนชาวตะวันออก และชายแก่ผู้นี้คงจะนับถือศาสนาในกายแคชอลิก เพราะมีรูปของแม่มะ (Virgin of Cobre) รวมอยู่ด้วย

๓. ชายแก่คนนี้เป็นคนที่รักภรรยาของตนมาก แม่ว่าภรรยาของตนจะตายไปแล้ว แต่ก็ยังคงเก็บรักษารูปภาพของภรรยาของตัวเองไว้ แม้ว่าจะเหงาเมื่อเห็นรูปแต่ก็ไม่ทิ้งไป ยังคงเก็บไว้อย่างดีในมุมที่เก็บเสื้อผ้าที่สะอาดนั้น

สิ่งที่กล่าวมาทั้ง ๓ ข้อนี้ ผู้แต่งไม่ได้บอกออกมา แต่ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจเอาเองจากการตีความตามลักษณะที่ผู้แต่งบรรยายสภาพแวดล้อมเอาไว้ ทั้งนี้เพราะผู้แต่งได้สื่อความหมายออกมาในเชิงอวัจนนั้นเอง

ข. โดยการสนทนา (Dialog) ของตัวละคร การสนทนาของตัวละครหมายถึง การปฏิสัมพันธ์ของตัวละครตั้งแต่ ๒ ตัวขึ้นไปพูดกัน หรือตัวละครพูดว่าฟังกับตนเองในลักษณะของ Reflection ก็ได้ อวัจนสารที่สื่อออกมาพร้อม ๆ กับวัจนสารในขณะที่ตัวละครพูดโต้ตอบกัน ทำให้ทั้งผู้อ่านและตัวละครที่ถูกพูดด้วยเข้าใจได้ เช่น ศรีเรือน แก้วกังวาล (๒๕๑๘ น.๘๒) ได้วิเคราะห์พระราชดำรัสของสมเด็จพระนเรศวรที่ทรงเชิญชวนให้พระมหาอุปราชากระทำยุทธหัตถีกัน ในตอนที่ว่า "เจ้าพี่จะเป็นข้างอยู่ในร่มไม้ทำไม" ว่าคำว่า "เจ้าพี่" ให้ความหมาย

๑) แสดงความคุ้นเคยเหมือนเดิม แม้ว่าในฐานะคู่สู้รบก็แสดงความสุภาพและน้ำใจนักกีฬา

๒) แสดงเกียรติภูมิเสมอกัน เป็นการต่อสู้ระหว่างเกียรติกับเกียรติ ไม่ใช่ชาวราชการผู้เป็นขบถต่อสู้เจ้านายเดิม

"เป็นข้างอยู่ไถ่ร่มไม้ทำไม" แสดงการชมขวัญ กรุงหงสาวดีเป็นฝ่ายลงมือรุก แต่จอมทัพฝ่ายรับนั่งข้างตากแดดร้อนมาตั้งแต่เช้า ระเบียบให้จอมทัพฝ่ายรุกออกจากร่มไม้มารบกัน ช่มในเชิงมิ่งขวัญว่าฝ่ายรับนี้กำลังใจกล้าหาญกว่า ทั้งที่ฐานะทางทหารในขณะนั้น คอยกว่าอย่างเทียบกันไม่ได้เลย

อีกตัวอย่างหนึ่ง เป็นการสนทนาระหว่างตัวละครในเรื่อง เค้นดวงเคียน ของ มขรศ (เล่มจบ น.๕๑) ดังนี้

"ขวยฉิบ...เมื่อวานผมคไปในวงไฟเกือบหมื่นหนึ่ง" ยอดชายเอ่ยขึ้น หลังจากสูบบุหรี่เจิบ ๆ อยู่ครู่หนึ่ง ขณะนั้น เขานั่งเอนหลังบนเก้าอี้นวมและยกขาขึ้น พาดบนโต๊ะเตี้ย ๆ "เฮ้ย ไอ้ทอมเองมีชักสามร้อยยี่วะ"

"ข้าให้เองได้ใบเดียว กำลังชักอยู่เหมือนกัน" ทอมตอบ

จากลักษณะท่าทางตามสบายของยอดชาย และบทสนทนาที่ยอดชายใช้กับทอม ทำให้เราทราบได้ว่า ทั้งสองคนนี้มีความใกล้ชิดกันมาก จึงไม่ต้องรักษามารยาทในการนั่งหรือการนอน เช่น เอาเท้าพาดที่โต๊ะ และใช้ภาษาที่แสดงความคุ้นเคย ทำให้ความรู้สึกเหมือนได้ยินน้ำเสียงที่เปล่งออกมา เช่น "ขวยฉิบ...", "เฮ้ยไอ้ทอม", "เเอง" เป็นต้น การเน้นลักษณะท่าทางการพูดจา หรือการใช้เสียงของตัวละคร ก็คือการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละคร การรู้สึกนึกคิดหรืออารมณ์ขณะมีการสนทนาของตัวละครควยปรีภาษานั้นเอง

บทที่ ๔

วิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายเรื่อง The old Man and the Sea. นั้น ผู้เขียนได้เลือกวิเคราะห์หนังสือ The Old Man and the Sea. ของ เฮอร์มันเนสท์ เฮมมิงเวย์ ฉบับของสำนักพิมพ์ C. Nicholls & Company Ltd. ๑๙๙๓ โดยพิจารณาว่าหัวข้อการวิเคราะห์วรรณคดีในแง่ต่าง ๆ เช่น วิเคราะห์ความขัดแย้งในวรรณกรรม หรือ วิเคราะห์ตัวละครนั้นได้มีผู้ศึกษาไว้มากแล้ว แต่การวิเคราะห์ตัวละครในวรรณคดียังไม่เคยมีผู้ศึกษามาก่อน

การวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้เขียนได้ยึดหลักดังต่อไปนี้ คือ

๑. โดยพิจารณาว่ามีข้อความใดบ้างที่มีตัวละคร หมายความว่า มีข้อความใดบ้างที่ผู้ประพันธ์ได้แฝงความหมายบางประการไว้โดยผู้ประพันธ์ได้กล่าวออกมาตรง ๆ เช่น ผู้ประพันธ์ต้องการจะให้อ่านทราบว่าตัวละครผู้นั้นมีฐานะยากจน ผู้ประพันธ์จะไม่บรรยายตรง ๆ ว่าตัวละครนั้นยากจน แต่จะใช้วิธีบรรยายไว้ในรูปของถ้อยคำ ซึ่งจะออกมาในรูปของการบรรยายสิ่งแวดล้อมของตัวละคร รูปร่างลักษณะ การแต่งกาย ตลอดจนอากัปกิริยา ท่าทางของตัวละคร ซึ่งเมื่อผู้อ่านได้อ่านข้อความบรรยายดังกล่าวก็จะกำหนดความหมายในใจขึ้นได้ และเข้าใจถึงจุดประสงค์ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อความหมายให้อ่าน

๒. โดยพิจารณาว่าข้อความที่มีตัวละครนั้นจะกำหนดให้เข้าอยู่ในทฤษฎีการสื่อสารเชิงอวัจนะประเภทใด ซึ่งวิธีการสื่อสารเชิงอวัจนะในวรรณคดีมี ๓ ประเภท ดังนี้ คือ

๒.๑ เทศภาษา (Proxemics) คือ ผู้ประพันธ์บรรยายเกี่ยวกับการจัดระยะห่างระหว่างบุคคลหรือตัวละคร ขณะมีการสนทนาหรือแสดงการติดต่อสื่อสาร เช่น ผู้ประพันธ์อาจบรรยายว่าตัวละครยืนหรือนั่งกันอยู่อย่างใกล้ชิด เพื่อต้องการสื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของตัวละคร

สำหรับในเรื่อง The Old Man and the Sea.

ผู้ประพันธ์บรรยายระยะทางที่ชายชราแล่นเรือออกไปหาปลาไกลจากฝั่งทะเลมาก และ
ทางไกลจากชาวประมงอื่น ๆ ที่พากันหาปลาอยู่แต่แถว ๆ ชายฝั่ง อาจเพื่อสื่อให้ทราบ
ถึงลักษณะนิสัยขบเซี้ยงไม่กลัวภัยของชายชราก็ได้

๒.๒ กาลภาษา (Cronemics) คือ การบรรยายเกี่ยวกับเวลา
เพื่อสื่อความหมายเฉพาะบางประการ เช่น การพู่จฉาสนทนากันของตัวละครที่ใช้เวลานาน
เป็นชั่วโมง ๆ หรือใช้เวลาเพียง ๒ - ๓ นาที อาจสื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของคู่
สนทนา ในนวนิยายเรื่องนี้ ชายชราออกไปหาปลาเป็นเวลานานถึง ๘๘ วัน โดยที่ไม่ได้
ปลากลับมาแม้แต่ตัวเดียว แต่ยังคงออกไปหาปลาอยู่ต่อไป อาจสื่อให้ทราบถึงลักษณะนิสัย
ของตัวละคร ว่ามีความอดทนไม่ท้อแท้ง่าย

๒.๓ อากัปกริยาภาษา (Kinesics) คือ การบรรยายเกี่ยวกับ
อากัปกริยาท่าทางและพฤติกรรมของตัวละครต่าง ๆ นานา เพื่อสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์
อารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร เช่น กริยาที่ชายชราทรุ่กตัวลงนั่งกับเรือและชนหน้า
ลงกับพอนแคน ทำให้ผู้อ่านทราบถึงความรู้สึกเหนื่อย อ่อนเพลียหมดแรงของชายชรา
หลังจากต่อสู้กับปลาขนาดใหญ่มากและสามารถฆ่าปลาได้แล้ว

๒.๔ สัมผัสภาษา (Haptics) ผู้ประพันธ์บรรยายถึงการที่ตัวละคร
ใช้การสัมผัส เช่น กริยาที่จับมือทักทาย กอดโหล ซึ่งเป็นการสื่อความหมายถึงความรู้สึกที่
ตัวละครมีต่อกัน ในเรื่องนี้ กริยาท่าทางที่ชายชรากอดโหลเด็กหนุ่มเป็นสัมผัสภาษา ที่สื่อ
ความรู้สึกรักใคร่เอ็นดู สงสารเห็นใจ เสริมกับคำพูดที่เห็นใจที่กล่าวออกมาพร้อม ๆ กับ
การสัมผัส

๒.๕ รูปร่างและเครื่องประดับทางกาย (Physical Appearance)
การบรรยายเกี่ยวกับการแต่งกาย เสื้อผ้าของตัวละคร เครื่องประดับต่าง ๆ เช่น แหวน
สร้อย นาฬิกา ตลอดจนการบรรยายรูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณ ส่วนสั่ค อาจสื่อให้ผู้อ่าน
ทราบถึงสวณภาพทางเศรษฐกิจและสังคม รสนิยมส่วนตัว ตลอดจนอุปนิสัยของตัวละครผู้นั้น

๒.๖ สภาพแวดล้อมและวัตถุสิ่งของ (Environment and objects)
การบรรยายฉาก สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสิ่งของเครื่องใช้ในบ้านของตัวละคร อาจแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพ รสนิยม คุณนิสัย สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของตัวละครนั้น ๆ ได้

๒.๗ ภาษารหรือภาษา น้ำเสียง (Vocalic or Paralanguage)
อวัจนสารประเภทนี้ คือ การบรรยายเกี่ยวกับลักษณะการสนทนาของตัวละคร เช่น บรรยายคุณภาพของเสียงที่ตัวละครพูด ได้แก่ เสียงแหลม เสียงห้วน เสียงขาดตอน หรือเสียงหนักแน่น เป็นต้น การบรรยายถึงภาษาดังกล่าวจะสื่อความหมายแฝงให้ผู้ผู้อ่านทราบได้ เช่น ผู้ประพันธ์อาจบรรยายว่าตัวละครพูดเสียงดังลั่น มีน้ำเสียงเกรี้ยวกราด ตะโกนใส่หน้าคู่สนทนา ผู้อ่านก็จะทราบความรู้สึกของผู้พูดได้ว่าการกำลังโกรธคู่สนทนา โดยผู้ประพันธ์มิได้บรรยายความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้พูดออกมาโดยตรง

๓ การวิเคราะห์ในชั้นต่อไปก็คือ การตีความหมายว่าเมื่อผู้ประพันธ์ใช้อวัจนสารประเภทต่าง ๆ นั้นได้แฝงความหมายไว้อย่างไรบ้าง พร้อมทั้งให้อรรถาธิบายประกอบเหตุผลให้อย่างแจ่มชัด

ในการดำเนินการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง The Old Man and the Sea. ของเฮอร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ นี้ ผู้เขียนได้แบ่งเป็น ๒ ตอน คือ วิเคราะห์บทบรรยาย และวิเคราะห์บทสนทนา

ในการวิเคราะห์บทบรรยาย ผู้เขียนได้ใช้หลักในการวิเคราะห์ ๓ ชั้น ดังกล่าวแล้ว คือ พิจารณาข้อความบรรยายอย่างละเอียดว่า มีข้อความใดที่มีอวัจนสาร และกำหนดว่ามีอวัจนสารประเภทใดบ้างที่ผู้ประพันธ์ใช้ในการสื่อความหมายแฝงนั้น หลังจากนั้น ผู้เขียนก็จะเสนอการตีความหมายของอวัจนสารต่าง ๆ โดยให้อรรถาธิบาย ประกอบด้วยเหตุผลและความรู้ทางค่านิยมวัฒนธรรม

ในการวิเคราะห์บทบรรยายเกี่ยวกับบทสนทนาของตัวละครในเรื่องเพื่อกำหนดประเภทอวัจนสารที่ใช้ขึ้นได้แก่ ภาษารหรือภาษา น้ำเสียง ผู้เขียนพบว่า ผู้ประพันธ์เรื่องนี้ คือ เฮอร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ บรรยายการสนทนาของตัวละครด้วยการใช้อวัจนสาร

ประเภทปริภาสาหรือภาษาน้ำเสียง ไว้เป็นส่วนน้อยมาก เอมมิงเวย์ได้บรรยายถึงปริภาสา เพื่อสื่อความหมายแฝงให้ผู้อ่านทราบความรู้สึกหรืออารมณ์ของตัวละครแต่ละคน แต่ผู้เขียนพบว่า การจะทราบความรู้สึกหรืออารมณ์ของตัวละคร เพื่อให้การอ่านบทสนทนาของเรื่องนี้ได้ไ้รู้สึ้นั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจข้อความหรือถ้อยคำประกอบกับต้องมีความเข้าใจบริบทอื่น ๆ ที่ผู้ประพันธ์บรรยายไว้ เมื่อผู้อ่านสามารถตีความคำพูดของตัวละครได้แล้วก็จะสามารถเกิดจินตนาการว่าในขณะที่ที่อยู่นั้นตัวละครนั้น ๆ มีอารมณ์และความคิดอย่างไร และน่าจะใช้น้ำเสียงชนิดใดในขณะนั้น

ดังนั้น เพื่อให้การวิเคราะห์อวัจนสารของนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea. เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ผู้เขียนจึงแยกการวิเคราะห์เป็น ๒ ตอน คือ การวิเคราะห์บทบรรยายและการวิเคราะห์บทสนทนา จากเหตุผลดังที่ได้อธิบายลักษณะเฉพาะของบทสนทนาของเอมมิงเวย์ไว้ข้างต้น คือ บทสนทนาของเอมมิงเวย์แตกต่างไปจากบทสนทนาอื่น ๆ ทั่วไปซึ่งใช้อวัจนภาษาประเภทปริภาสาสื่อความหมายแฝงให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของตัวละคร แต่ตรงกันข้ามบทสนทนาของเอมมิงเวย์ในเรื่องนี้นั้นผู้อ่านจะต้องตีความหมายจากถ้อยคำและข้อความไปหาปริภาสาหรือภาษาน้ำเสียง เพื่อผู้อ่านจะได้เข้าถึงความหมายแฝงที่สื่อความรู้สึกหรือความนึกคิดของตัวละคร

ตอนที่ หนึ่ง วิเคราะห์บทบรรยาย

	อวัจนภาษา	อวัจนภาษา
He was an old man who fished alone in a skiff in the Gulf Stream. (p.๕)	สภาพแวดล้อมและ วัตถุสิ่งของ	การบรรยายถึงวัตถุแวดล้อมของตัวละคร ซึ่งเป็นชายชรา ใดเก้ skiff หรือ เรือหางปลาของชายชรานั้น และ The Gulf Stream ชื่ออ่าวกัลฟสตรีม สื่อความหมายให้ผู้อ่านทราบอะไรเกี่ยวกับตัวละครนี้ ก็คือ skiff ซึ่งเป็นเรือ

	อวัจนภาษา	อวัจนภาษา
He had gone <u>eighty-four days</u> now without taking a fish. (p.๕)	กาลภาษา	หาปลาขนาดเล็กนี้ ทำให้<u>ผู้อ่านหรือผู้รับสาร</u> เกิดความหมายขึ้นในใจว่า ชายชราออกหาปลาคนเดียว ค่ายเรือลำเล็กขนาดนั่งได้ อย่างมากสองคน การที่ชายชราซึ่งแก่แล้วแต่ยังต้องออกไปหาปลาคนเดียวย่อมบ่งถึงชายชราว่าคงจะไร้ญาติขาดพี่น้อง และเรือที่เป็นเครื่องมือใช้หาปลาลำขนาดเล็กมาก บ่งถึงลักษณะงานหาปลาว่าเป็นงานผจญภัย อาจของผจญมรสุมหรือคลื่นพายุ เรือลำเล็ก อาจพลิกคว่ำได้ และการที่ผู้ประพันธ์เอ่ยถึงทะเลแถบกัลฟ์สตรีม ผู้อ่านก็มีความรู้ภูมิศาสตร์ก็จะทราบได้ว่าบริเวณนั้นเป็นบริเวณที่มีปลาชุกชุม เพราะตามลักษณะทางภูมิศาสตร์แล้ว แถบทะเลเล็กที่มีกระแสน้ำอุ่นหรือ น้ำเย็นไหลผ่าน ทะเลแถบนั้นจะเป็นบริเวณที่เหมาะสมแก่การประมง ปลาจะพากันว่ายมาวมกันในบริเวณนั้น ผู้ประพันธ์บรรยายเกี่ยวกับเวลาเพื่อสื่อความหมายว่าชายชราผู้นี้ออกทะเลเพื่อหาปลาดัง ๘๔ วันแล้วยังไม่ได้ปลาแม้แต่ตัวเดียว การที่ผู้ชราจะประยาะเวลานานถึง ๘๔ วันโดยไม่ได้อปลานี้บ่งถึงความไม่ประสบความสำเร็จในงาน

	อวัจนภาษา	อวัจนภาษา
In the first <u>forty</u> <u>days</u> a boy had been with him. But after forty days without a fish the boy's parents had told him that the old man was now definitely and finally salao, which is the worst form of unlucky and the boy had gone at their orders in another boat which caught three good fish <u>the</u> <u>first</u> <u>week</u>. (p.๕)	กาลภาษา	ของชายชราและยังแสดงถึงความยากลำบากในการหาปลา ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของโชคอีกด้วย ผู้ประพันธ์ใช้กาลภาษา แสดงถึงการบังเอิญ โชคของพวกเขาประมาทในเรื่อง พ่อแม่ของเด็กหนุ่มที่มาช่วยชายชราหาปลา ออกนอกอณจากการหาปลาอยู่ ๔๐ วัน เมื่อเห็นว่ายังไม่ได้อะไรก็ไม่ออกนอกรอ แล้วจึงส่งเด็กย้ายไปเป็นผู้ช่วยเรือลำอื่น การที่เด็กไปช่วยเรือลำอื่นและได้ปลาตัวงาม ๆ โดยใช้เวลาเพียงสัปดาห์เดียวนั้น แสดงว่าเมื่อเทียบกับชายชราผู้นี้แล้วจะเห็นว่าการหาปลาไม่ใช่งานยากลำบากสำหรับทุกคน แสดงว่าการหาปลานั้นขึ้นอยู่กับโชคร้ายโชคดีด้วย มีโชคลงอยู่กับเวลาอย่างเดียว

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
The soil was <u>patched</u> with flour sacks.	สภาพแวดล้อมและวัตถุสิ่งของ	ใบเรือที่มีรอยปะด้วยผงแป้งเช่นนี้บ่งถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เป็นเจ้าของเรือว่ามีฐานะยากจน เครื่องมือที่ใช้หาเงิน คือ เรือใบลำเล็กนั้น ใบเรือที่ใช้เก่าแก่มีรอยซ่อมรอยปะ นอกจากนี้ใบเรือที่มีรอยปะ ผู้อ่านอาจจะมองไปในแง่ว่าเจ้าของเรือมีนิสัยประหลาด มัธยัสถ์ ละเอียดถี่ถ้วน ถึงย่ำใบเรือขาดแล้วก็ไม่ทิ้ง ยังซ่อมแซมเอามาใช้ได้อีก แทนที่จะเป็นในค่านที่เจ้าของยากจนมากกว่า เพราะมีข้อควรอื่นที่พึงอยู่ สมอว่าชายชราผู้นี้ยากจนมาก
The old man was <u>thin</u> and <u>gaunt</u> with <u>deep wrinkles in the back of his neck</u>..... ... his hands had the <u>deep creased scars</u> from handling heavy fish on the cords... But <u>none of these scars</u> were fresh. (p.๕)	รูปร่างและสิ่งประดับทางกาย	การบรรยายลักษณะชายชราผู้ชราว่าผอมเกร็ง สื่อความหมายให้ทราบได้ว่าเป็นบุคคลที่ได้อาหารการกินไม่สมบูรณ์ และยังเป็นคนประเภทออกกำลังทำงานหนัก รอยย่นที่หลังคอแสดงถึงวัยสูงอายุ รอยแผลเป็นลึก ๆ ตามมือที่เกิดจากรอยเชือกเบ็ดจากการลากปลาตัวหนัก ๆ นั้นบ่งถึงลักษณะของอาชีพหาปลาว่าต้องทำงานหนัก ใช้กำลังแรงมากในการลากปลา โดยเฉพาะเมื่อบรรยายว่ารอยแผลเป็นเหล่านั้นเป็นรอยแผลเป็นเก่า ๆ ทั้งสิ้นสื่อความหมายว่า ในชีวิตวัยหนุ่มของ

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
They sat on the <u>Terrace</u> and many of the fishermen made fun of the old man and <u>he was not angry</u>. (p.๙)	๑.สภาพแวดล้อม ๒.อากัปกิริยา ภาษา	บุคคลผู้นั้นคงต้องทำงานหาปลาอย่างหนักตลอดเวลา และการที่รอยแผลใหม่ ๆ ไม่นั้น อาจจะต้องการแสดงถึงว่าช่วงชีวิตระยะหลัง ๆ ของเขาคงจะไม่ค่อยมีการต่อสู้ครั้งสำคัญ ๆ เหมือนในอดีต คือ ในการหาปลาก็คงจะได้ปลาขนาดที่ไม่ใหญ่มากและไม่ต้องใช้กำลังต่อสู้หรือต้องลากปลาขนาดใหญ่มาเหมือนในอดีต The Terrace ซึ่งเป็นสถานที่ขายเครื่องดื่ม อาหาร เครื่องใช้ เปรียบได้กับร้านค้าแพ้นั้นเอง อาจสรุปได้ถึงลักษณะสังคมของชาวประมงแถบนั้นว่ามีการพบปะสังสรรค์กันที่ร้านนี้ และจากการที่ร้านเคี้ยวบริการขายของหลาย ๆ อย่าง ทำให้เข้าใจว่าเป็นสังคมเล็ก ๆ แคบ ๆ เมื่อชาวประมงแสดงกริยาโลเลเยิน ขบขันที่เห็นชาวทราขึ้นฝั่งวันแล้ววันเล่าโดยได้ปลาแค่ตัวเดียว อากัปกิริยาของชาวทราที่ไม่แสดงว่าโกรธเคืองนั้นบ่งถึงลักษณะนิสัยใจคอของชาวทราว่าเป็นคนไม่โกรธง่าย ไม่ถือสาใคร ใจเย็น มีอารมณ์มั่นคง

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
He always went down to help him carry either the coiled lines or the gulf and harpoon and the sail (p.๕)	อากัปกิริยาภาษา	การบรรยายว่าเด็กหนุ่มมักจะลงไปช่วยชายชราถือเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการจับปลาอยู่เสมอ การกระทำของเด็กหนุ่มสื่อให้ทราบความสัมพันธ์เป็นพิเศษระหว่างเด็กหนุ่มกับชายชรา แสดงถึงความเมตตาใจของ เด็กหนุ่ม รักใคร่ชอบพอกับชายชราและมีใจศรัทธาต่อชายชรา
He was holding his glass and thinking of many years ago. (p.๗)	อากัปกิริยาภาษา	การบรรยายถึงกิจวัตรที่ชายชราถือแก้วน้ำอยู่ และกำลังเหม่อลคิดถึงอดีตที่ล่วงมานานแล้ว
The old man opened his eyes and for a moment he was coming back from a long way away. (p.๑๔)		อากัปกิริยาของชายชรา สื่อให้ทราบถึงบุคลิกนิสัยว่าเป็นคนที่มักจะคิดถึงจนถึงอดีตฝังใจอยู่กับอดีต จึงมีกิจวัตรเหม่อลอย

	อวัจนภาษา	บวัจนสาร
Others, of the older fishermen, looked at him and were sad. But they did not show it and they spoke politely about the current and the depths they had drifted their lines at. (p.๗)	อากัปกิริยาภาษา	บรรดาชาวประมงที่อายุน้อยกว่ากลุ่มที่ล่อเลียนชาวชราแสวงงกิริยาตรงกันข้าม พวกเขามองดูและรู้สึกเศร้าใจในความโศครายของชาวชรา พวกสูงอายุนั้นนี้พูดคุยกับชาวชราอย่างสุภาพ การบรรยายอากัปกิริยาที่มองและที่พูดด้วยอย่างสัน ๆ ของเขาเวลานี้สื่อให้ทราบว่าชาวประมงกลุ่มนี้สงสาร เห็นใจ อาจจะเป็นเพราะมีอายุน้อยเหมือนกับคนเคยอมเห็นใจและเข้าใจคนแก่ด้วยกับและยังเข้าใจจิตใจของชาวชราว่าคงจะไม่ชอบให้ใครมาแสดงความสงสารหรือสมเพช บรรดาชาวประมงสูงอายุนั้นนั้นมีจิตใจละเอียดอ่อน จึงไม่กล้าแสดงความสมเพชออกมาให้ชาวชราเห็น
When the wind was in the East a smell came across the harbour from the <u>shark factory</u>; (p.๗)	สภาพแวดล้อม	ผู้ประพันธ์บรรยายสิ่งแวดล้อมว่าบรรยายภาคแถบนั้น เมื่อลมพัดมาจากทิศตะวันตกจะไต่กลิ่นเหม็นคาวโชยข้ามท่ามาจากโรงงานปลาฉลาม บ่งถึงว่าบริเวณแถบนั้นซึ่งมีโรงงานตั้งอยู่ด้วย มีคนออกเรือไปดาปลา มีการฆ่าและปลาที่จับได้ส่งขายตลาด ส่งโรงงานที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน จึงสรุปได้ว่าเป็นถิ่นชาวประมง

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
The box with the baits was under the stern of the skiff along with the club that was used to subdue the big fish when they were brought along side. <u>No one would steal from the old man</u> but it was better to take the sail and the heavy lines home as the dew was bad for them and though he was quite sure no local people would steal from him, the old man thought that <u>a gaff and a harpoon were needless temptations to leave in a boat.</u> (p. ๗๐)	อากัปกิริยาภาษา	เคียงกันนั้น จึงพอสรุปได้ว่าเป็นถิ่นของชาวประมง การที่ชายชราทิ้งเข้าของบางอย่าง เช่น ขีปีโสเหยือกปลา เป็นต้น ไว้ที่เรือ ขณะที่ชายชราจะขึ้นฝั่งนั้น สื่อให้ทราบว่า สังคมชาวบ้านเหล่านั้นไม่มีการลักขโมยเข้าของคนอาชีพเดียวกัน หรืออาจเป็นเพราะของดังกล่าวไม่มีค่าจนพอที่จะทำให้คนอยากจะขโมย กรณีที่ชายชราไม่ยอมทิ้งฉมวก ใบเรือ และเสาใบไว้ที่เรือ แสดงลักษณะอุปนิสัยที่ <u>รอบคอบไม่ประมาท</u> ของชายชราว่า ถ้าทิ้งของเหล่านี้ไว้ อาจเป็นที่ล่อตาคนให้เกิดอยากขโมยขึ้นมาได้ หรือแสดงให้เห็นว่า <u>เป็นคนที่รักษำเข้าของเครื่องใช้</u> รู้จักเป็นห่วงสมบัติเหล่านั้นว่าถ้าทิ้งไว้จะทำให้ตกน้ำทิ้ง เกิดการเสียหายหรือเสื่อมคุณภาพได้

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
<u>The shack</u> was made of the tough bud-shields of the royal palm which are called guano and in it there was <u>a bed, a table, one chair</u>, and a place on the dirt floor to cook with charcoal. On the brown walls of the flattened, overlapping leaves of the sturdy fibred guano there was <u>a picture</u> in colour of <u>the Sacred Heart of Jesus</u> and another of the <u>Virgin of Cobre</u>. These were <u>relics</u> of his wife. Once there had been <u>a tinted photograph</u> of his wife on the wall but he had taken it down because it made him too lonely to	สภาพแวดล้อม วัตถุสิ่งของ	จากสภาพแวดล้อมวัตถุสิ่งของ ของกิโซ เช่น เครื่องเรือนที่มีแต่เพียงเตียง โต๊ะ และเก้าอี้อย่างละหนึ่งชิ้น กระหมอนซึ่งมีช่อง หอนงเดียว และฝาของก้นทำควยใบจากหรือ ใบปาล์มชนิดหนึ่ง สลื่อให้ผู้อ่านทราบถึงฐานะ ของชายชราชาวประมงว่ามีฐานะไม่ดีและ มีความเป็นอยู่แบบง่าย ๆ นอกจากนี้กรอบครัวของชายชราผู้นี้คง จะนับถือศาสนาิกายเคธอลิกเช่นเดียวกับ ชาวคิวบาทั่ว ๆ ไป ซึ่งรับอิทธิพลทาง ศาสนาจากสเปน ทั้งนี้สังเกตได้จาก การที่ชายชราผู้นี้แขวนรูปพระหฤทัยของ พระเยซูและรูปแม่พระไว้ที่ข้างฝา นอกจากนี้การเรียกภาพทั้งสองภาพนั้น ว่าเป็น relics ของภรรยาของแก ยัง แสดงถึงความรู้สึกผูกพันรักใคร่ของชาย ชราที่มีต่อภรรยาซึ่งตายจากไปแล้ว ปกติคำว่า relics แปลว่า สิ่งที่มีศักดิ์ หรือพระธาตุ ดังนั้นภาพศักดิ์สิทธิ์ทาง ศาสนาทั้งสองภาพนี้จึงเปรียบเสมือนของ มีค่า มีความสำคัญ มีความหมายที่ภรรยา ทิ้งไว้ให้สามีผู้ยังมีชีวิตเหลืออยู่เป็นที่ระลึก

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
see it and it was on the shelf in the corner under his clean shirt. (p.๑๑)		แพทตัวนเอง ข้อความตอนนี้บรรยายว่าภาพสิ่งที่ตกคือลิธี่ ทั้งสองภาพที่เห็นมรดกที่ระลึกของภรรยาแก่ และแก่ไคโลกรูปภรรยาซึ่งครึ่งหนึ่งเคยแขวน ไว้ที่ฝาผนังออกเสีย แล้วย้ายไปไว้บนหิ้งที่ มุมห้อง สภาพแวดล้อมที่บรรยายมานี้สื่อให้ผู้อ่าน ทราบวาทาษาขรณผู้ให้ลือตัวคนเดียว ภรรยา ตายจากไปแล้ว ผู้อ่านไคทราบวาทา เมื่อภรรยาสุดที่รักของ แก่ไคตายจากไป แก่ไคกลายเป็นคนเหงา โดดเดี่ยว วาทา และแก่ไคจะรู้สึกวาทา เกินกว่าจะทนไคทุกครั้งไคเห็นรูปภรรยาที่ แขวนอยู่ ดังนั้นแก่ไคจึงลือรูปภาพภรรยาของ แก่ไคออกเสีย การกระทำเช่นนี้พอจะแสดงให้ ผู้อ่านทราบไควาทา ขาษาขรณผู้เป็นคนที่จิตใจ อ่อนไหว รักและลือภรรยาที่ตายไปแล้ว มาก ไคอย่างไรก็ตามแม่แก่ไคจะไม่แค้นไคไคไค เพราะไคต้องการจะเห็นภาพซึ่งทำให้จิตใจ แก่ไคลือ รักและเศร้าหมอง แก่ไคยังไปยอม ทิ้งรูปนั้น ยังคงเก็บบนชั้นมุมห้องโดยเอา เสื้อเชิ้ตทับไว้ การที่บรรยายลักษณะการ

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
They were strange shoulders, still powerful although very old, and the <u>neck was still strong</u> too and the creases did not show so much when the old man was asleep and his head fallen forward. (p. ๑๓)	รูปร่างลักษณะ ทางกาย	เก็บรักษาภาพโดยการไว้ร่วมกับเสื้อสะอาก เช่นนี้แสดงว่าภาพยังมีความหมาย จึงเก็บ รักษาไว้อย่างดี รูปภาพอยู่ที่คอเสื้อเข็มของแก ก็บ่งให้ทราบอีกนั่นแหละว่าแกไม่ต้องการเห็น รูปนั้น จึงเอาเสื้อเข็มทับไว้จะไ้มองไม่เห็น รูป และการบรรยายถึงเสื้อเข็มสะอากตัวนั้น ก็เพื่อแสดงว่าเป็นเสื้อที่เก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี ได้ ไม่ได้เอามาใส่ใช้ทำงานซึ่งคงจะมีอยู่เพียง ตัวเดียว การแยกเสื้อสะอากไว้ต่างหากเช่นนี้ สื่อให้ทราบถึงความเป็นคนมีระเบียบของชาย ชราได้ควย ผู้ประพันธ์บรรยายว่า ชายชราผู้นี้มีไหล่ และลำคอแข็งแรง สรูปได้วาแมชชายชรา ผู้นี้จะชรามาก แต่ก็ยังเป็นชายที่ยังแข็งแรง อยู่

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
The old man was asleep in the chair and the sun was down..... .. He was <u>bare-footed</u>. (p.๑๓)	รูปร่างลักษณะทางกาย	ชายชรานั่งหลับที่เก้าอี้ เท้าของแกเปลือยเปล่า อาจสื่อถึงฐานะว่ายากจน หรือแสดงถึงวัณธรรมว่า ขณะนั่งหลับในบ้านไม่สวมรองเท้า หรือเพราะวัณธรรมของชาวโรมันทั่วไปนิยมเดินเท้าเปล่าก็ได้ เพราะงานอาชีพจะต้องลุยน้ำลุยทรายตลอดเวลา ถ้าสวมรองเท้าก็ต้องเปียก อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาจากข้อความอื่นด้วย ข้อความอื่นบ่งบอกว่าเวลาแกไปนอกบ้านก็เดินเท้าเปล่า และเด็กหนุ่มในเรื่องก็เดินเท้าเปล่าเช่นกัน ดังนั้น เรื่องของการสวมรองเท้าเห็นเป็นเรื่องของวัณธรรมด้วย คือ การแต่งกายพึงให้สะดวกสบาย ง่าย ๆ เข้ากับลักษณะงานอาชีพ ไม่ใช่เรื่องของฐานะอย่างเดียว
When the boy came back the old man was asleep in the chair and the sun was down. <u>The boy took the old army blanket off the bed and spread it over the back of the chair and over the old man's shoulders.</u> (p.๑๓)	อากัปกริยาภาษา	เมื่อเด็กหนุ่มกลับมาที่กระท่อม ชายชรวหลับอยู่ที่เก้าอี้ กริยาที่เด็กหนุ่มดึงผ้าหนารเก่า ๆ ออกมาจากเตียงเอามาคลุมให้ชายชรานั้น สื่อความหมายถึงความรู้สึกรักและเอาใจใส่ ประกอบด้วยความสงสาร ความกตัญญูที่เด็กหนุ่มมีต่อชายชรา แม้ผู้บรรยายจะไม่ได้พูดออกมาตรง ๆ ถึงความรู้สึกของเด็กหนุ่ม ผู้อ่านก็จะตระหนักถึงความรู้สึกของเด็กว่าการกระทำของเด็ก

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
<u>His shirt had been patched so many times</u> that it was like the sail (p.๑๓) The village water supply was two streets down the road. (p.๑๔) They had <u>eaten with no light</u> on the table and the old man <u>took off his trousers up to make a pillow</u>, <u>putting the newspaper inside</u> <u>them</u>. He rolled himself	ลักษณะการแต่งกาย สภาพแวดล้อม ๑.สภาพแวดล้อม ๒.อากัปกริยาภาษา	หนุ่มชราชายชรา ซึ่งคงจะเป็นไปอย่างนุ่มนวล เพราะเด็กมีความรู้ก็รักและบูชาชายชรา ถ้าเด็กมีกริยาอาการไม่คอยกระทำแล้ว ชายชราอาจจะตบ ซึ่งเด็กหนุ่มคงจะไม่ต้องการให้เป็นการรบกวนแก่แก่ ๆ การบรรยายการแต่งกายของชายชรา ในที่นี้ว่า เสื้อเชิ้ตที่แกสวมอยู่ปรือยปะแฉ่ว ปะฉีก เหมือนใบเรือที่มีรอยปะของแก บังถึงฐานะทางเศรษฐกิจที่ต่ำต้อย ยากไร้ ของตัวละคร การบรรยายสภาพแวดล้อมว่า ทองถิ่นนี้น้ำประปาใช้เซกัน แตะอยู่ห่างจากกระท่อมของชายชรา ต้องเดินไปถึงลงช่วงถนน ส่อให้ทราบสภาพในท้องถิ่นนั้น ยังไม่อยู่ในขั้นที่สะดวกสบายหรือเจริญ กริยาอาการของตัวละครทั้งสอง คือ ชายชราและเฝ้าหนุ่ม เช่น ทั้งสองรับประทานอาหารโดยไม่จุกไฟ ชายชราเข้านอนทั้งมืด ๆ และชายชราใช้กางเกงม้วนทำเป็นไส้ แล้วใช้หนังสือพิมพ์เก่า ๆ ปูแทนที่นอนบนเตียง และการที่บรรยายว่าที่เตียงนอนไม่มีผ้า ก็แปลกประหลาดหรือเหลือ

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
in the blanket and slept on the other old newspapers that covered the <u>springs of the bed.</u> (p. ๑๔) Usually when <u>he</u> <u>smelled the land breeze</u> he woke up and dressed to go and wake the boy. ... He simply woked <u>looked out the open door at the noon</u> and unrolled his trousers and put them on. (p. ๑๕) He <u>urinated outside the shack</u> and then went up the road to wake the boy. (p. ๒๐)	อากัปกริยาภาษา อากัปกริยาภาษา อากัปกริยาภาษา	แข็ง ๆ บ่งชี้ให้เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ถึงแม้จะมีเตียงแต่ก็ไม่มีที่นอน ซึ่งแกอาจจะเคยมีที่นอนแต่ได้ขายไป เช่นเดียวกับที่ขอความตุนเงินบ่งว่าแกได้เคยขายอุปกรณ์ต่าง ๆ แก่ แห่ ไปเรียบร้อยแล้ว ผู้ประพันธ์บรรยายอากัปกริยาต่าง ๆ ของชาวยุโรป เช่น ต้มแต่เช้า สดุดีให้ทราบถึงลักษณะนิสัยที่กระตือรือร้นที่จะออกไปหาปลาของตัวละครผู้นี้ และการที่ชายชาวยุโรปเวลาควบความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับธรรมชาติเหมือน ๆ ชาวประมงทั่วไป เช่น พอดีคลื่นลมบกก็รู้ว่าเข้ามิดแล้ว ถึงเวลาตื่นแล้ว หวังมองออกไปดูพระจันทร์ก็สามารถทราบเวลาได้โดยไม่ต้องใช้นาฬิกา อากัปกริยาต่าง ๆ ทั้งหมดจึงสามารถบอกบุคลิกลักษณะประจำตัวของชายชาวยุโรปได้ การที่ชายชาวยุโรปตื่นขึ้นแล้วดูออกไปที่ส้วมข้างนอกกระท่อมนิสัยง่าย ๆ แบบคนแก่ที่ไม่มัวระเบียบหรือพิธีรีตอง มีความเป็นอยู่ง่าย ๆ แบบคนที่ชอบทำอะไรตามสบาย และอาจสื่อฐานะว่า

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
<u>The door of the house</u> where the boy lived was <u>unlocked</u> and he opened it and walked in quietly with his bare feet. The boy was asleep on a cot <u>in the first room</u> and the old man could see him clearly with the light that came in from the dying moon. (p.๒๐)	๑. สภาพแวดล้อม ๒. รูปร่างและการแต่งกาย	การออกไปใส่สวาระนอกบ้านแสดงว่าบ้านนั้นไม่มีห้องส้วมหรือห้องน้ำ การบรรยายว่าประตูบานของเด็กหนุ่มไม่ได้ใส่กุญแจ อาจสื่อความหมายว่าสังคมของชาวประมงแถบนั้นไม่มีขโมย จึงไม่มีความจำเป็นต้องใส่กุญแจล็อคหน้าบ้าน หรืออาจแสดงว่าวันนั้นเจ้าของบ้านลืมใส่กุญแจ หรือเด็กหนุ่มตั้งใจไม่ใส่กุญแจเพื่อรอชายชราไปปลุกตนแก่เขา เด็กหนุ่มกำลังหลับอยู่บนแคร่ในห้องแรกที่ชายชราเขาไปถึง คำว่าห้องแรกทำให้ผู้อ่านทราบว่าบ้านที่เด็กหนุ่มอาศัยต้องมีมากกว่าหนึ่งห้องขึ้นไป และคงจะมีฐานะดีกว่าชายชราแน่นอน และกิริยาที่ชายชราย่องเข้าไปในบ้านของเด็กด้วยเท้าเปล่า ทำให้ทราบว่าแกไม่เคยสวมรองเท้า ไม่ว่าจะอยู่ในบ้านหรือเดินออกนอกบ้าน ซึ่งสื่อให้ทราบถึงวัฒนธรรมของชาวประมงควย มีใช้สื่อให้ทราบแต่ฐานะทางเศรษฐกิจอย่างเดียว

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
He <u>took hold of</u> <u>one foot gently</u> and <u>held it</u> until the boy woke and turned and looked at him. (p.๒๐)	สัมผัสภาษา	ชายชราสื่อความหมายกับเด็กหนุ่มด้วยสัมผัสภาษา แยกลูกเด็กหนุ่มโดยจับเท้าของเด็กข้างหนึ่งอย่างเบา ๆ และกุมไว้จนเด็กชายตื่น ภาษาทางการสัมผัสของชายชราสื่อความหมายด้านความรู้สึกรักใคร่ ความเอ็นดู ความอ่อนโยน ที่ชายชรา มีต่อเด็กชาย นอกจากนี้ การจับกุมเท้าหรือการเขย่าเท้า ยังแสดงถึงวัฒนธรรมของตัวละครว่าแตกต่างไปจากวัฒนธรรมของคนบางจำพวกที่ถือเรื่องเท้า ไม่ยอมจับต้อง ถือว่าเรื่องเท้าเป็นของไม่สุภาพ เป็นของคำควย
He was sleepy and the old man <u>put his</u> <u>arm across his shoulders</u> and said " I am sorry. " (p.๒๐)	สัมผัสภาษา	การที่ชายชราโอบกอดไหล่ของเด็กหนุ่มซึ่งยังมีอาการง่วงเงียอยู่ ช่วยสื่อให้ผู้ชานรู้ถึงความรู้สึกที่เกื้อหนุนแก่เด็กหนุ่มว่าเกรงและเห็นใจที่เด็กต้องถูกปลุกให้ตื่นแต่เช้าวันทั้ง ๆ ที่ยังง่วงนอนอยู่ สัมผัสทางภาษาของชายชราช่วยเสริมความรู้สึกของแก่ที่เห็นใจเด็กกับถ้อยคำที่แก่พูดกับเด็กว่า "I am sorry." เป็นการกล่าวคำว่าเสียใจด้วยแสดงความรู้สึกเสียใจและเห็นใจ

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
The old man nodded and the boy took his trousers from the chair by the bed and sitting on the bed, pulled them on. (p.๒๐)	อากัปกิริยาภาษา	กิริยาพยักหน้าของชายชรา เป็นการสื่อความหมายกับเด็กหนุ่มว่า ถึงเวลาขึ้นได้แล้ว การใช้อวัจนภาษาของบุคคลทั้งสองช่วยในการสื่อสารอย่างเป็นผลลัพท์ เป็นที่เข้าใจกัน ชายชราสามารถปลุกเด็กโดยไม่วางใจเสียงหรือคำพูดแต่อย่างใด

	อวัจนภาษา	วัจนสาร
it to be for any fish that swam there. Others let them drift with the current and some times they were at sixty fathoms when the fisher-men thought they were at a hundred. (p.๒๖) When he and the boy fished together they usually spoke when it was necessary. It was considered a virtue not to talk unnecessarily at sea and <u>the old man</u> had always considered it so and <u>respected it</u>. (p.๓๓)	อากัปกิริยา ภาษา	ขณะเมื่อออกหาปลาด้วยกัน ชายชราและเด็กหนุ่มมักไม่ค่อยคุยกัน สักให้ทราบลักษณะความคิดและความเชื่อถือของบุคคลทั้งสองที่มีต่อ ระเพณีของชาวทะเลที่วางถือเป็นการถืออาคนหาปลาจะไม่พูดคุยกันโดยไม่จำเป็นระหว่างออกทะเลหาปลา แสดงว่าบุคคลทั้งสองยอมรับและปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ ของชาวประมงทะเลด้วย

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
<u>He ate the white eggs</u> to give himself strength. He ate them all through May to be strong in September and October for the truly big fish. <u>He also drank a cup of shark liver oil</u> each day from the big drum in the shack where many of the fishermen kept their gear. It was there for all fishermen who wanted it. Most fishermen hated the taste. (p.๓๑)	อากัปกิริยาภาษา	การบรรยายว่าชายชรารู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์ เช่น กินไข่เต่า กินน้ำมันตับปลาฉลาม บำรุงร่างกาย แลจนถึง นิสัยฉลาด ประหยัด มีนิสัย กินของมีประโยชน์ที่หาได้ง่าย ไม่ต้องซื้อหา เป็นการอธิบายให้ทราบทางอ้อมว่า ทำไมชายชราจึงแข็งแรงกว่าวัย ผิดกับคนอื่น ๆ ผู้ที่อยู่ในวัยชราคนนี้

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
The boat began to move slowly off towards the north-west. <u>The fish moved steadily</u> and they travelled slowly on the calm water. (p.๓๗)	อากัปกิริยา ภาษา	การบรรยายการเคลื่อนไหวของปลา และการเคลื่อนที่ของเรือ สื่อความหมายให้ผู้อ่านทราบว่า ปลาตัวนั้นว่ายน้ำช้ามาก และตอมมีกำลังมาก จึงสามารถดึงเรือไถลออกไปจากฝั่งได้ แม้ว่าจะไปอย่างช้า ๆ ก็ตาม
<u>This far out</u>, he must be huge in <u>this month</u>, he thought. (p.๓๘)	๑. เทศภาษา ๒. กาลภาษา	ควยสถานที่บริเวณตรงนั้นเป็นแหล่งน้ำลึกที่ห่างจากชายฝั่งมาก ประกอบทั้งเป็นฤดูที่มีปลาขนาดใหญ่ ๆ ชุกชุม ชายชราทั้งสองจะทราบขนาดปลาที่มากินเบ็ดว่าคงจะขนาดโตมาก การบรรยายสถานที่และเวลานี้จึงเป็นการบ่งขนาดของปลา
Then he looked behind him and saw that no land was visible. That makes no difference, he thought. I can always come in on the glow from Havana. (p.๓๙)	เทศภาษา	การบรรยายว่า ชายชราสองคนห่างจากฝั่งมากจนมองไม่เห็นฝั่งเลย แต่ในความรู้สึกของชายชราไม่ได้ตกใจหรือตื่นเต้นในระยะทางเลย แสดงถึงลักษณะของชายชราว่าเป็นคนมีความเชื่อมั่นในความชำนาญของตัวเองว่าสามารถกลับไถ่ควยการตกตัยแสงไฟทางเมืองฮาวานาได้อย่างเช่นเคย

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
Once he stood up and <u>urinated over the side of the skiff</u> and looked at the stars and checked his course. (p.๔๐) During the night two porpoise came around the boat and <u>he could hear them rolling and blowing</u> noise the male made and the sighing blow of the female. (p.๔๑)	อากัปกิริยาภาษา อากัปกิริยาภาษา	กิริยาที่ลุกขึ้นปัสสาวะข้าง ๆ เรือและ คู่มือทางจากดวงดาวของชายชรา ส่อให้ ทราบถึงบุคลิกและนิสัยง่าย ๆ แบบชาว เรือหรือคนหาปลาโบราณ ๆ ชายชราสามารถบอกได้ถึงความแตก ต่างของเสียงที่เกิดจากปลาหมูทะเลตัวเมีย หรือตัวผู้ ส่อให้ทราบว่า ชายชราเป็นชาว ทะเลที่ชำนาญและมีประสบการณ์เกี่ยวกับ ทะเลอย่างมาก มีนิสัยช่างสังเกต มีอารมณ์ ละเอียดอ่อน รักธรรมชาติ

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
He did not need a compass to tell him where south-west was. He only needed the feel of the trade wind and the drawing of the sail. (p.๔๙)	อากัปกิริยา ภาษา	ชายชราใช้ความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับลมสินค้าและใบเรือที่ติดลม แรกก็สามารถทราบทิศทางได้โดยไม่ต้องใช้เข็มทิศบอกทิศทางแต่อย่างใด การบรรยายเกี่ยวกับชายชราเช่นนี้ ส่อให้ผู้อ่านทราบได้อย่างดีถึงชายชราว่าเป็นชาวประมงที่ชำนาญการเดินเรือและชำนาญเกี่ยวกับท้องทะเลเป็นอย่างดี
He <u>commenced to say his prayers mechanically.</u> Sometimes he would be so tired that <u>he could not remember the prayer</u> and then he would say them fast so that they would come automatically. (p.๕๖)	อากัปกิริยา	กิริยาสวดมนต์ที่หลุดออกมาจากปากอย่างอัตโนมัติ ส่อให้ทราบว่าแกกำลังอยู่ในอาการตื่นเต้นมาก ซึ่งในช่วงที่คับขันเช่นนี้แกก็ยึดพระเป็นที่พึ่งเช่นคนทั่วไป และการบรรยายว่าแกเพี้ยนมากแต่ลักษณะการสวดของแก กิริยาที่สวดมนต์อย่างรวดเร็ว สวดไปก็ลืมคำสวด ส่อให้ทราบว่าประสาทของแกกำลังตื่นเต้นมาก ความพยายามในการสวดโดยวาทสวดอย่างรวดเร็วจะได้จำตอนที่ลืมไปนั้น กิริยาเช่นนี้พอจะสื่อลักษณะของชายชราว่า เป็นคนรู้จักแกปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เป็นพวกหัวเก่า เชื่อโชคกลาง เชื่อว่าพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์อะไร ๆ จะช่วยให้แกชนะในการต่อสู้กับปลาแกจึงสวดไปตามสัญชาตญาณมากกว่าจะเป็น

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
The <u>sun was rising</u> for <u>the third time</u> since he had put to sea when <u>the fish started</u> <u>to circle</u>. (p.๗๖)	๑. สิ่งแวดล้อม ๒. อากัปกริยา ภาษา	คนที่โครงสาคอนาอย่างแท้จริง แสดงว่า ชายชราสามารถสวดคล้องจำได้แบบนกแก้ว นกขุนทอง ปีได้ซาบซึ้งหรือเข้าใจดีในคำสวด นัก แต่เพราะสวดเพราะความเคยชินและ คงสวดบ่อย ๆ การบรรยายเกี่ยวกับพระอาทิตย์ขึ้นแตกต่าง ขณะนี้ดวงอาทิตย์ขึ้นมาเป็นครั้งที่สามแล้ว นับตั้งแต่ชายชราลงเรือออกทะเลมา บังให้ ผู้อ่านทราบว่าเวลาได้ผ่านไปสามวันแล้ว การบรรยายการเคลื่อนไหวของปลาที่ กินเบ็ดว่าเริ่มว่ายวนไปรอบ ๆ ไม่ว่ายตรง ไปข้างหน้าอีก สื่อให้ทราบถึงปลาตัวนั้นเริ่ม เปลี่ยนแปลง คงจะรู้สึกเหนื่อยเพราะว่าย และดึงเรือห่างไกลจากจุดเดิมถึงสามวันแล้ว และอาจจะเปลี่ยนเทคนิค
When he sailed into the little harbour <u>the</u> <u>lights of the Terrace</u> <u>were out</u> and he knew everyone was in bed. The <u>breeze had risen</u> steadily and was <u>blowing</u>	สิ่งแวดล้อม	การบรรยายสิ่งแวดล้อมว่า เมื่อชายชรา แล่นเรือกลับถึงท่าเรือเล็ก ๆ ซึ่งเป็นที่อยู่ ของแกแ่งนั้น แสงไฟที่ร้าน The Terrace ดับหมดแล้วและบรรยายถึง ลมทะเลที่พัดแรงจึก สื่อให้ผู้อ่านทราบถึง เวลาขณะนั้นว่าเป็นเวลาคึกแล้ว เพราะ ลมทะเลจะพัดตอนกลางคืนและร้านอาหาร

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
<u>strongly</u> now. (p.๑๐๕) The fish was silvery and still and floated with the waves. (p.๘๔)	สภาพแวดล้อม	จะคับไฟหมด เป็นการยืนยันให้ทราบถึงเวลา ขณะนั้นว่าเป็นเวลากลางคืน หลังจากที่ผู้ประพันธ์ได้บรรยายการทอดดู ระหว่างชายชราและปลาตัวโต โดยชายชรา ได้ใช้ฉมวกแทงไปที่ตัวปลาอย่างสุดแรง ผู้ประพันธ์ได้บรรยายลักษณะปลาตัวนั้นว่า นอนนิ่งและลอยตัวตามกระแสน้ำไป ผู้อ่าน ก็ทราบได้ความหมายถึงชายชราสามารถฆ่า ปลาตัวนั้นสำเร็จแล้ว ผู้ประพันธ์มิได้บรรยาย ตรง ๆ ว่าชายชราฆ่าปลาตัวนั้นได้และปลา ตัวนั้นตายสนิทแล้ว
The <u>old man looked</u> <u>carefully in the glimpse</u> <u>of vision that he had.</u> Then he looked two turns of the harpoon line around the bitt in the bow and laid his head on his hands. (p.๘๕)	อาการปฏิกิริยา	อาการปฏิกิริยาของชายชราที่มองอย่างชนิด ที่โหน่งใจในภาพที่เห็น คือ ภาพปลาที่นอน นิ่งแล้วและลอยตัวตามกระแสน้ำนั้น แสดงว่า ก่อนแรกที่แทงปลาตัวนั้นยังไม่แน่ใจว่าปลา จะสิ้นฤทธิ์ เมื่อเห็นภาพปลานอนนิ่งและลอย ตามน้ำแล้วแกจึงมองโหน่งใจอีกครั้ง อาการ ที่ชายชราเก็บอาวุธ คือ ฉมวก แสดงว่า แกแน่ใจแล้วว่าปลาตัวนั้นสิ้นฤทธิ์ คือ ตาย สนิทแล้ว แกจึงเอาสายฉมวกพันเข้ากับ หัวเรือเพื่อเก็บเข้าที่

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
Then <u>he shouldered</u> the mast and started to climb. He started to climb again and at the top <u>he fell</u> and lay for sometime with the mast across his shoulder. He tried to get up. But it was too difficult and he sat there with the mast on his shoulder and looked at the road. Finally he put the mast down and stood up. He picked the mast up	อากัปกิริยา ภาษา	กิริยาที่ชายชราทรุดตัวลงนั่งแล้วเอาหน้าซบกับฝ่ามือมัน แสดงให้ทราบว่าเหนื่อยแรงแรง และเหนื่อยทั้งกายและใจ อาจแสดงถึงกิริยาที่ใช้ความคิดว่าจะจัดการกับปลาที่ตายแล้วอย่างไรก็ได้ กิริยาที่ชายชราแบกเสาเรือเดินขึ้นฝั่งเพื่อกลับบ้าน ทั้ง ๆ ที่ปากเจ็บ บอบช้ำหมดเรี่ยวหมดแรงจากการออกทะเล แล้วยังต้องแบกเสาเรือซึ่งหนักมาก แกว่งเงินไปล้มไปแล้วก็ลุกขึ้นเดินต่อ การกระทำของแกสื่อให้ทราบถึงลักษณะความอดทนเป็นเลิศของชายชราผู้นี้ เป็นตัวอย่างของความอดทนอันเป็นเลิศของมนุษย์เท่าที่จะอดทนได้ นอกจากจะสื่อให้ทราบถึงความอดทน ยังไปถึงกำลังใจที่เข้มแข็ง ที่ต้องการจะกลับถึงบ้านทั้ง ๆ ที่ปากเจ็บหมดแรง อวัจนสารตอนนี้อาจนำไปเปรียบได้กับการเดินทางด้วยความอดทนอันเป็นเลิศของพระเยซูคริสต์ที่ปากเจ็บจากการถูกตรึงไม้กางเขน ขณะแบกไม้กางเขนเพื่อไปเมืองกลาวารี (Calvary)

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
and put it on his shoulder and started up the road. He had <u>to sit down five times before he reached his snack.</u> (p.๑๐๕) The boy saw that the old man was breathing and then he saw <u>the old man's hand</u> and he started to cry. He went out very quickly to go to bring some coffee and all the way down the road <u>he was crying.</u> (p.๑๑๐) As the boy went out the door and down the worn coral rock road <u>he was crying again.</u> (p.๑๑๔)	๑.สภาพร่างกาย ๒.อาการปฏิกิริยา ภาษา	การที่เด็กหนุ่มมองเห็นว่าชายชรายังเหนื่อยใจอยู่ ซึ่งท่าทางของชายชรากำลังสื่อให้เด็กทราบว่าชายชรายังมีชีวิตอยู่ และเมื่อเด็กหนุ่มมองเห็นมือของชายชราแล้วก็เริ่มร้องไห้ นั่นแสดงว่า เด็กหนุ่มสามารถทราบเหตุการณ์เรื่องราวการต่อสู้ ความเจ็บปวดและความอดทนเป็นเลิศของชายชราตลอดเวลาที่ชายชราได้ออกรือไปหาปลาและหายไปไหนหลายวัน โดยไม่ต้องให้ชายชราเล่ารายละเอียดอันใดเกี่ยวกับการต่อสู้ อาการร้องไห้ของเด็กหนุ่มและปฏิกิริยาที่รีบวิ่งออกไปเอากาแฟมาให้ชายชรา และระหว่างทางร้องไห้ตลอดทาง สื่อให้ทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกของเด็กหนุ่มที่มี

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
		ต่อทนายชรา คือ ความรู้สึกสงสาร เป็นห่วง เป็นใย เข้าใจและเห็นใจที่ชรายชราจับปลา ขนาดใหญ่ได้แต่ของสุก เสียบปลาที่จับได้ตัวนั้น ให้ฝูงนกมารายเสียบหมด

ตอนที่สอง วิเคราะห์ห้วงงานสารในบทสนทนา

บทสนทนา นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญชิ้นหนึ่งของนวนิยายทุกเรื่อง เราอาจจะพบว่าในนวนิยายบางเรื่องนั้นมีบทสนทนาแทรกอยู่แทบตลอดเรื่อง ทั้งนี้เพราะนอกจากบทสนทนาจะมีความสำคัญช่วยให้อ่านทราบถึงเหตุการณ์ของเรื่องหรือการดำเนินเรื่องแล้ว บทสนทนายังช่วยให้ความรู้ลึกซึ้งถึงจิตใจหรืออารมณ์ของตัวละครได้

เนื่องจากบทสนทนาในเรื่อง The Old Man and the Sea. นั้นมีถึง ๓ ลักษณะด้วยกัน คือ

๑. ตัวละครพูดกับตัวละคร ส่วนมากจะเป็นบทพูด ระหว่างชายชราชาวซานติเอโก และเด็กหนุ่มแมคคาไลน์

๒. ตัวละครพูดกับธรรมชาติรอบตัว เนื่องจากชายชราต้องออกเรือไปจับปลาในท้องทะเลคนเดียว ชายชราจึงยึดธรรมชาติเป็นเพื่อน จึงมีบทพูดกับปลาหรือพูดกับนก

๓. ตัวละครพูดกับตนเอง โดยถือว่าตนเองเป็นคู่สนทนาด้วย (Monologue) ในบางครั้งที่ตัวละครแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการในตนเองการคิดคำนึง แต่เปล่งเสียงออกมาดัง ๆ

ในบทสนทนาทั้งสามลักษณะนี้ บางตอนผู้ประพันธ์ได้สื่อความหมายแฝงในบทบรรยายประกอบ โดยการใช้อวัจนภาษาประเภท 'ภาษาหรือภาษานำเสียง' กล่าวคือ บรรยายการใช้ 'นำเสียง' ที่ต่าง ๆ ของตัวละคร เพื่อสื่อความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและอารมณ์ของผู้พูด เช่น ตอนที่ชายชรา กำลังต่อสู้กับปลามารลินขนาดใหญ่ที่มาคิดเบ็ด ชายชราต้องใช้กำลังเต็มที่ในการต่อสู้ จากคำพูดที่ชายชราพูดกับตนเองว่า

"Clear up, head," he said in a voice he could hardly hear, "clear up".

(p.๘๓)

ชายชราพูดกับตนเองเพื่อเตือนสติตนเองให้มีสมาธิ ให้สมองปลอดโปร่งไว้ เพราะตลอดเวลาที่รอคอยปลาที่คิดเบ็ดให้ไถ่เลี้ยงเห็นหน้า ชายชราหมกมุ่นคิดถึงเรื่องต่าง ๆ

ทั้งในอดีตและปัจจุบันทำให้ผมมองว่าว้าวายสับสน ดังนั้นเมื่อเวลาไหลขึ้นมา ชายชราจึงอยู่ในสถานการณ์ที่สับสน เพราะการต่อสู้กับไฟที่มีขนาดใหญ่กว่าเรื่อที่มันอยู่และมีน้ำหนักมากย่อมเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ถ้าเผื่อเราหลากหลายเพียงเล็กน้อยเรื่อก็อาจไหม และตัวเองอาจเป็นอันตรายอย่างมากได้

จากบทบรรยายประกอบคำพูดของตัวละครว่า he said in a voice he could hardly hear. ซึ่งหมายความว่า ชายชราพูดด้วยเสียงที่แผ่วเบาจนตนเองแทบจะไม่ได้ยินเสียงของตนเองนั้น เป็นการบรรยายเพื่อสร้างอวัจนสารประเภทปริภาสา ซึ่งจากปริภาสานี้ก็ทำให้เสียงที่ใช้ที่เบามาก ผู้อ่านก็จะสรุปเกี่ยวกับตัวละครได้ว่า ในขณะนั้นกำลังรู้สึกเหนื่อยจนจนจะหมดแรงอยู่แล้ว แต่อาศัยที่มีจิตใจเข้มแข็งอดทน จึงพยายามเตือนสติตนเองให้มีความสามารถในการต่อสู้และรวบรวมกำลังครั้งสุดท้ายอีกครั้งหนึ่งที่จะฆ่าไฟตัวนั้นให้ได้

อย่างไรก็ตาม ในการสนทนาประเภทตัวละครพูดกับตัวละครนั้น ผู้ประพันธ์ไม่ได้ใช้วิธีบรรยายถึงลักษณะท่าทีและน้ำเสียงของผู้พูดขณะที่สนทนาอยู่เสมอไป แต่บางครั้งตัวละครสนทนากันด้วยถ้อยคำสั้น ๆ และถ้อยคำบางคำที่ตัวละครใช้สื่อความหมายออกมานั้นมีลักษณะเป็นการเลือกใช้คำเฉพาะที่สื่อความรู้สึกของผู้พูดได้ (Figurative Expression) กล่าวคือเป็นคำพูดที่สื่อความหมายทางอารมณ์และความรู้สึกซึ่งผู้ประพันธ์ได้เสนอออกมาในรูปของความหมายแฝง (Connotation) หรือรูปของคำที่มีความหมายผิดจากความจริงไปบ้าง (Exaggeration) หรือบางทีก็แสดงออกมาในรูปของการอุปมา (Metaphorical style) ตลอดจนการใช้คำพูดที่มีลักษณะคำคมต่าง ๆ เป็นต้น

การสื่อความหมายประเภทนี้ เราอาจถือว่าเป็นอวัจนภาษาประเภทหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากที่กล่าวมาแล้วในบทนี้ว่าด้วยอวัจนภาษา ในที่นี้ผู้วิจัยขอเรียกอวัจนภาษาประเภทนี้ว่า ภาพพจน์ภาษา (Figurative Expression) ทั้งนี้เพราะว่า อวัจนภาษาที่กล่าวมานี้แฝงความหมายที่ทำให้ผู้อ่านทราบถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของตัวละครได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อชายชราชานิกิเอโกไปปลูกผักแม่มโบลินที่บ้านกินตอนเช้าวันที่จะออกไปจับปลา เด็กเค็นคาบชายชราออกจากบ้านยังมีอาการงัวเงียอยู่ ชายชราโอบไหล่เด็กและกล่าวคำขอโทษที่ปลูกผัก

ทั้ง ๆ ที่ยังง่วนอยู่ เด็กตอบชายชราว่า

"Que V3," the boy said. "It is what a man must do."

เด็กหนุ่มตอบว่าไม่ไรไร การต้องอดทนที่นั่นเขาแม่อะยังง่วนง่วนนั้นเป็นสิ่งที่ลูกผู้ชาย
ต้องทำ การใช้คำว่า a man ของเด็กซึ่งยังไม่ใ้ผู้ใหญ่เต็มทีแสดงถึงความรู้สึกนึกคิดและ
ความเียงการที่จะใคร่หาตนเป็นผู้ใหญ่ เป็นลูกผู้ชายเต็มตัว แสดงว่าเด็กหนุ่มเห็นเด็กที่รักและ
ยกย่องความเป็นลูกผู้ชายที่ของอดทน มีมานะ คำพูดของเด็กน่าจะมีทางเสี่ยงที่เด็กเดี่ยว
แสดงความรู้สึกภูมิใจในสิ่งที่ตนกำลังกระทำอยู่

จากตัวอย่างข้างบนนี้จะเห็นว่า ผู้ประพันธ์ไม่ได้ใช้วิธีบรรยายอย่างละเอียดถึง
ลักษณะท่าทางและน้ำเสียงของผู้พูด ลักษณะบทสนทนาแบบนี้ถ้าหากอ่านอย่างฉาบ ๆ ไปโดยไม่
วิเคราะห์ใคร่ครวญในแง่ความหมายแฝงที่เกิดจากถ้อยคำภาษาประเภทยาพจนานุกรมเหล่านี้แล้ว
อาจจะทำให้การอ่านนวนิยายเรื่องนี้เ็นไปด้วยความเข้าใจอย่างผิวเผินและขาดรสชาดไป

เนื่องจากผู้ประพันธ์ได้ใช้เทคนิคการประพันธ์สื่อความหมายเชิงอวัจนหลายวิธีดังกล่า
มาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์อวัจนสารในบทสนทนาตามแนวต่อไปนี้

๑. วิเคราะห์อวัจนสารที่เกิดจากปริภาษา ซึ่งได้จากบทบรรยายประกอบบท
สนทนา
๒. วิเคราะห์อวัจนสารที่เกิดจากการใช้อวัจนภาษาประเภทอื่น ๆ ในเนื้อความ
ที่ตัวละครพูดออกมา
๓. วิเคราะห์อวัจนสารที่เกิดจากภาษาพจนานุกรมในบทสนทนาของตัวละคร อันได้แก่
การใช้

คำที่มีความหมายนัย

คำที่ให้ความหมายเปรียบเทียบ

คำที่ให้ความหมายผิดความเป็นจริงไปบ้าง

คำที่ให้ความหมายบุคคลลาธิฐาน และ

คำพูดที่มีลักษณะคำคมต่าง ๆ

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"But remember how you went <u>eighty-seven days without fish</u> and then we caught <u>big ones every day for three weeks.</u> (p.๖)	กาลภาษา	ในข้อความนี้ เด็กหญิงขอให้ชายชราระลึกถึงการออกไปจับปลาครั้งหนึ่งในอดีต ได้เคยใช้เวลาถึงแปดสัปดาห์โดยไม่ได้อาหารเลย แต่หลังจากนั้นก็จับปลาขนาดใหญ่ ๆ ได้ทุกวัน ๆ ติดต่อกันถึงสามอาทิตย์ การที่เด็กหนุ่มเฝ้าถึงงานในอดีตที่เคยได้รับความสำเร็จโดยเนิ่นว่า ก่อนที่จะประสบความสำเร็จก็อาจดูเหมือนว่าประสบความสำเร็จความล้มเหลวอย่างมากมายนั่น เด็กหนุ่มต้องการจะให้กำลังใจแก่ชายชราที่มีข้อสงสัยหรือคิดว่าตนเองจะเป็นคนอับโชคตลอดไป
"I remember," the old man said. "I know <u>you did not leave me because you doubted.</u>" (p.๖)	อากัปกิริยาภาษา	เมื่อเด็กหนุ่มได้ขอลดลงมาร่วมงานกับชายชราเพื่อช่วยจับปลาอีก แต่ชายชราปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่าการที่เด็กไปช่วยเรือลำอื่นนั้นดีแล้ว เพราะเรือลำอื่นนั้นโชคดี แต่เด็กหนุ่มปลอบใจชายชราโดยยกเอาผลงานในอดีตมายืนยันว่าชายชราไม่ใช่คนที่อับโชคตลอดไป ชายชราจึงตอบเด็กว่า การที่เด็กจากเรือของเขาไปช่วยเรือลำอื่นนั้นมิได้หมายความว่า เด็กหนุ่มสงสัยว่าชายชราจะเป็นคนอับโชค ไม่สมควรที่เด็กจะอยู่ช่วยจับปลาคอย

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"Can I offer you a beer on the Terrace and then we'll take the stuff home." "Why not ?" the old man said "<u>Between fishermen.</u>" (p.๖)	อากัปกิริยาภาษา และภาพพจน์ภาษา การชักนำที่ให้ความหมายผิดไปจากความ เป็นจริง	การที่ชายชราพูดเช่นนั้น แสดงถึงความเข้าใจกันกระหว่างบุคคลทั้งสอง และการกระทำของเค้าไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม ไร้เกิดความรู้สึกอันดีและถูกต้องแก่ชายชราเสมอ เด็กหนุ่มได้เสนอขอเลี้ยงเบียร์ชายชรา ซึ่งการเสนอเลี้ยงเบียร์ผู้นั้นเป็นการกระทำกับในหมู่เพื่อนฝูงหรือในหมู่ผู้ใหญ่ที่อยู่เกี่ยวข้องกัน การกระทำของเด็กหนุ่มจึงสื่อให้ทราบว่า เด็กหนุ่มและชายชรา มีความสัมพันธ์ ความสนิทสนมรักใคร่กัน เต็มไปด้วยไมตรีจิตราวกับเป็นเพื่อนรักที่ช่วยเคียวกัน และเช่นเดียวกัน เมื่อชายชราทบทวนลงรับเลี้ยงเบียร์จากเด็กหนุ่ม ชายชราใช้ถ้อยคำสั้น ๆ ว่า "Why not?" และ "Between fishermen" ซึ่งคำเหล่านี้แสดงความรู้สึกเป็นพวกพ้องเดียวกัน โดยชายชรายกย่องเด็กว่าเป็น fisherman คนหนึ่งเช่นเดียวกับตน ซึ่งความจริงเด็กหนุ่มผู้นี้ยังไม่ใช่ผู้ใหญ่เต็มตัว เป็นเพียงเด็กผู้ชายหรือเด็กฝึกหัดจับปลาเท่านั้น การที่ชายชราใช้ถ้อยคำเช่นนั้น จึงเป็นการสื่อความรู้สึกของผู้พูดได้โดยผู้ประพันธ์ไม่ต้องการบรรยาย

	อวัณภาษา	อวัจนสาร
"Can I <u>go out and get sardines for you for tomorrow</u> ?" "No. Go and play baseball. I can still row and, Rogelio will throw the net." "I would like to go. If I can not fish with you I would like to serve in some way." "<u>You bought me a beer,</u>" the old man said "<u>You are, already a man.</u>" (๓.๔)	อากัปกิริยาภาษา อากัปกิริยาภาษา	ความรู้สึกของตัวละคร อย่างละเอียดอีก เด็กหนุ่มอาจจะหาเหยื่อตกปลาให้ชายชรา การกระทำของเด็กหนุ่มแสดงถึงความมีน้ำใจ เป็นเด็กที่มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและมีจิตใจเมตตาช่วยเหลือผู้สูงอายุ ชายชราตอบว่า เด็กหนุ่มได้ซื้อเบียร์ให้เขาแล้ว การเนนการกระทำของเด็กที่ซื้อเบียร์ให้ตนนั้นเป็นการแสดงว่าเด็กผู้นั้นเป็นผู้ใหญ่แล้ว ไม่ใช่เด็กเล็ก ๆ อีกต่อไป การที่ชายชรายกย่องเด็กว่าเป็นผู้ใหญ่แล้วนั้นชายชราได้ตัดสินใจและดูจากการกระทำของเด็กมีจิตใจดีจากอาญ์ตนเอง นอกจากนี้ การที่เรารู้ว่าชายชรายกย่องเด็กผู้นั้นและยอมรับว่าเด็กเป็นผู้ใหญ่แล้ว ก็เพราะชายชราใช้คำว่า a man
	ภาพพจน์ภาษา ควมการใช้คำ ที่มีความหมาย	

	อวัชภาษา	อวัจนสาร
	ผิดจากความ เป็นจริง	กับเด็กทั้งยังมีผู้ใหญ่เต็มที เพราะคำว่า a man ให้ความหมายเกินฐานะความเป็น จริงของเด็ก
"What do you have to eat ? the boy asked. "A pot of yellow rice with fish. Do you want some ?" "No. I will eat at home. Do you want me to make the fire ?" "No. I will make it later. Or I may eat the rice cold." "May I take the cast net ?" "Of course." There was no cast net and the boy remembered when they had sold it. But <u>they went through</u>	อากัปกิริยาภาษา	เมื่อเด็กหนุ่มถามชายชราว่ามีอาหารอะไรบ้าง ? ชายชราตอบว่ามีข้าวเหลืองหนึ่งหม้อและมีปลา ทั้ง ๆ ที่เด็กหนุ่มทราบดีว่าชายชราไม่มีข้าวและปลาดังกล่าว แต่ก็ได้แสดงท่าทีว่าตนรู้ความจริงแต่อย่างใด และเด็กหนุ่มก็ยังได้ถามต่อไปถึงตาข่ายจับปลา ทั้ง ๆ ที่เขายังจำได้ดีว่าชายชราได้ขายไปแล้ว การบรรยายว่าบุคคลทั้งสองพูดกันแบบนี้ทุก ๆ วันนั้น ซึ่งจัดเป็นการโอ้อวัจนภาษาประเภทอากัปกิริยาภาษาที่บังถึงพฤติกรรมของตัวละครทั้งสองว่าเป็นบุคคลที่มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีทัศนคติอันนิยมเดียวกัน พฤติกรรมของบุคคลทั้งสองที่พูดกันถึงสิ่งที่ไม่เป็นจริงราวกับมีจริง และการทำเป็นลืมเหตุการณ์ที่ชายชราจับปลาไปแล้ว เหมือนกับว่ายังมีอุปกรณ์นั้นอยู่ยังไม่ได้ขายไป

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
<u>this fiction everyday.</u> There was not pot of yellow rice and fish and the boy knew this too. (p.๑๑) "One sheet. That's two dollars and a half." "Who can we borrow that from?" "That's easy. I can always borrow two dollars and a half." "I think perhaps I can too. But <u>I try not to borrow. First you borrow. Then you beg.</u>" (p.๑๓)	อากัปกิริยาภาษา และภาพพจน์ภาษา คำพูดที่ใช้คำที่มีลักษณะคำคม	ในทางจิตวิทยาถือเป็นการรับตัวประเภทหนึ่ง เมื่อบุคคลมีความคับข้องใจ ลักษณะเช่นนี้เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติของมนุษย์นั่นเอง เมื่อเด็กหนุ่มว่าเขาสามารถยืมเงินสองเหรียญห้าสิบเซ็นต์จากคนอื่นได้ง่าย ๆ นั้น คำพูดของเด็กหนุ่มสื่อถึงความรู้สึกภาคภูมิใจรักตัวเองและค่อนข้างจะอวดตัว แต่ชายชราให้ข้อคิดแก่เด็กหนุ่มว่าการยืมเงินคนอื่นนั้นไม่ใช่สิ่งดี เมื่อออกไปภายนอกยืมใครได้แล้วในที่สุดก็จะลอบถามเขาได้โดยไม่มีมายาย การที่ชายชราใช้คำพูดที่มีลักษณะคล้ายคำคมแสดงถึงความหวังดีของชายชรา ต้องการแนะนำและให้ข้อคิดแก่เด็กแบบผู้ใหญ่แนะนำเด็ก นอกจากนี้ความหมายจากข้อความตอนนี้อีกให้เห็นทัศนคติของชายชราว่าเป็นคนที่รักศักดิ์ศรีของตนเองอีกด้วย

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"Keep warm old man," the boy said "Remember we are in <u>September</u>." "The month when the great fish come," the old man said. "Anyone can be a fisherman in <u>May</u>." (p.๑๓)	กาลภาษา	เด็กหนุ่มขอให้ชายชราระวังรักษาตัวให้อบอุ่นไว้ และบอกกล่าวว่าขณะนี้เดือนกันยายน เพื่อเตือนให้ชายชราระวังว่ากำลังจะย่างเข้าฤดูหนาว อย่างไรก็ตาม ชายชรามิได้สนใจการสื่อความหมายของเด็กหนุ่มที่เห็นว่าช่วงเวลานี้เป็นเวลาใกล้ฤดูหนาว แต่เขาชรากลับคิดถึงสัญลักษณ์หรือความหมายของเด็กนกันยายนว่าเป็นเดือนที่มีปลาทะเลใหญ่ชุมในท้องทะเล และบอกกล่าวต่อไปว่าใคร ๆ ก็เป็นชาวประมงได้ในเดือนพฤษภาคม การที่ชายชราเน้นความแตกต่างของเด็กนกันยายนและเดือนพฤษภาคมนั้นก็เพื่อสื่อให้ทราบว่าขณะนี้ชายชรากำลังมีความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความหวังที่จะจับปลาทะเลใหญ่ ๆ ให้ได้เพราะเด็กนกันยายนซึ่งเป็นเดือนที่มีปลาทะเลใหญ่ชมนั้นชาวประมงที่ออกจับปลาจะต้องใช้ความชำนาญและความสามารถเป็นพิเศษกว่าการจับปลาในเดือนพฤษภาคมซึ่งใคร ๆ ก็เป็นชาวประมงได้ เพราะการจับปลาในสองฤดูนี้มีความยากง่าย ก กัน

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"Who gave this to you ?" "Martin. The Owner." "I must thank him." "I thanked him already, the boy said. "You don't need to thank him." "I'll <u>give him the belly meat of a big fish</u>," the old man said. "Has he done this for us more than once ?" "I think so." "I must <u>give him something more than belly meat then</u>. He is very thoughtful for us." (p. ๑๕) "Do you remember when he used to come to the Terrace? I wanted to take him fishing but I was too timid to ask him. Then I asked you to ask	อากัปกิริยา ภาษา	เมื่อชายชราถามเด็กหนุ่มว่าใครให้อาหารมา เด็กหนุ่มตอบว่ามารู้จักเจ้าของร้าน (หมายถึงเจ้าของร้าน The Terrace) ชายชราจึงปรารภว่าจะเอาฟองปลาซึ่งเป็นเนื้อปลาส่วนที่นำไปทอดแทน เพราะบุคคลผู้นี้เอื้อเฟื้อให้อาหารแก่เขาดังกล่าวหลายครั้งแล้ว ความหมายจากบทสนทนาตอนนั้นแสดงถึงวัฒนธรรมของสังคมแคบ ๆ แถบนั้นว่ามี การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการแบ่งปันอาหาร มีการตอบแทนน้ำใจกันด้วย เขาของพี่"จะมี เช่น จับปลาได้ก็จะแบ่งเนื้อปลาให้ เป็นต้น เป็นการเอื้อเฟื้อตอบแทนกันตามประสาชาวบ้าน การบ่งถึงกิริยาของบุคคลทั้งสองที่ไม่กล้าไปชวนนักกีฬาที่ตนไว้วางใจไปจับปลาคูด้วยกัน แสดงให้เห็นว่าชายชราและเด็กหนุ่มมีอุปนิสัยเหมือนกัน คือ เป็นคนที่รักและชื่นชมคนเก่งประเภทนักกีฬานักต่อสู้เหมือน ๆ กัน

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
him and you were too timid."		และกิริยาที่ไม่กล้าไปชวนนักกีฬาที่ตนชอบให้
"I know. It was a great mistake."		ออกจับปลา ก็เป็นการแสดงถึงนิสัยของบุคคล ทั้งสองว่า ชี้ค้าย ชี้เกรงใจ เหมือน ๆ กัน
(p.๑๖)		
"Who is the greatest manager, really, Lugee or Mike Gonzalez?"	ภาพพจน์ ภาษา คำช่วย ไวยากรณ์	เด็กหนุ่มได้เปรียบเทียบชายชรากับชาวประมงคนอื่นและลงความเห็นว่าชายชราเป็นชาวประมงที่เป็นเอกที่สุด คำพูดของเด็กหนุ่มแสดงความรู้สึกลึกซึ้งของหนูว่าชายชรา นั้นเก่ง ชำนาญ และคงทนเป็นเลิศกว่าใคร ๆ
"I think they are equal. And the best fisherman is <u>you</u> ."	คำอุปมา	
"No, I know others better, better."		
"Que va," the boy said.		
"There are many good fishermen and some great ones. But <u>there is only you</u> ."		
(p.๑๗ - ๑๘)		
"You're my alarm clock," the boy said.	ภาพพจน์ ภาษา คำช่วย ไวยากรณ์ คำอุปมา	เมื่อเด็กหนุ่มพูดเปรียบเทียบชายชราว่าเป็นนาฬิกาปลุกของเขา ความหมายของประโยคสั้น ๆ นี้ก็หมายความว่าชายชราเป็นผู้ที่ช่วยให้เขาตลอดเวลา ทำหน้าที่ปลุกเขาตอนเช้า
(p. ๑๘)		

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"<u>Age is my alarm clock,</u>" the old man said. "Why do <u>old man wake</u> so early ? Is it to have one longer day ?" (p.๑๔)	ภาพพจน์ ภาษา ควยการ ไชถอย คำอุปมา - อากัปกิริยา ภาษา	ประโยคดังกล่าวของเด็กหนุ่มจึงแฝงด้วย ความรู้สึกและรู้สึกของชายชรา ชายชรารู้ควยสำนวนเปรียบเทียบกับว่า นาฬิกาปลุกของแกก็คือ ความแก่ชรา นั่นเอง และชายชราได้ปรารภต่อไปเกี่ยวกับพฤติกรรม ของชนชราทั้งหลายที่มักจะตื่นกันแต่เช้าตรู่ว่า สาเหตุจะเป็นเพราะต้องการให้ได้ใช้เวลา ที่เหลืออยู่อย่างจำกัดให้เต็มที่หรือไม่ คำอุปปรารภของชายชราตอนนี้คงจะแฝง ความรู้สึกเศร้าและปลงในชีวิตของมนุษย์ที่มี เกิดแล้วก็มีแก่แล้วก็ต้องตายไปในที่สุด การเน้นการกระทำของบิดาซึ่งทำให้ เด็กหนุ่มเป็นบุตร เกิดความรู้สึกมีปมค้อย เช่นนี้แจ่มแจ้งว่า เด็กหนุ่มมีทัศนคติที่ไม่ค้อยก็ ต่อบิดา จึงมองไปว่าการที่บิดาปลุกเขาใน ตอนเช้านั้นเป็นการปฏิบัติราวกับว่าเขาเป็น เด็กเล็ก ๆ ซึ่งขัดกับความต้องการของเด็ก ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง แต่บิดากลับมา ทำให้เขาเสียความรู้สึกดังกล่าวไป
"I do not like for <u>him to waken me.</u> It is as though I were inferior." (p.๑๕)	อากัปกิริยา ภาษา	การเน้นการกระทำของบิดาซึ่งทำให้ เด็กหนุ่มเป็นบุตร เกิดความรู้สึกมีปมค้อย เช่นนี้แจ่มแจ้งว่า เด็กหนุ่มมีทัศนคติที่ไม่ค้อยก็ ต่อบิดา จึงมองไปว่าการที่บิดาปลุกเขาใน ตอนเช้านั้นเป็นการปฏิบัติราวกับว่าเขาเป็น เด็กเล็ก ๆ ซึ่งขัดกับความต้องการของเด็ก ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง แต่บิดากลับมา ทำให้เขาเสียความรู้สึกดังกล่าวไป

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"Agua mala," the man said '<u>You whore.</u>' From where <u>he swung lightly against his oars.</u> (p.๒๔)	อากัปกิริยาภาษา ภาพพจน์ภาษาคำย การใช้คำบุคลลา- วิฐาน	เมื่อชายชราเห็นเมงกะพรวนทะเลชนิดหนึ่ง แก็กู้ท่านชื่อของมันพร้อมคำว่า "You Whore" การใช้คำว่า "Whore" ซึ่งแปลว่า โสเภณีกับปลา จึงมีความหมายคำว่าเป็นตัว อัปรียจอะไร เห็นตัวนางวังเกียจ คำกล่าวของ ชายชราจะกิริยาของชายชราที่รีบพายเรือ ให้พ้นจากบริเวณนั้น แสดงความรู้สึกเกลียด เมงกะพรวนดังกล่าว
"If the others heard me talking out loud they would think that I am crazy," <u>he said aloud.</u> But since I am not crazy I do not care. And <u>the rich have radios to talk to them in their boats to bring them the baseball.</u> (p.๓๓)	ปริภาษา ภาพพจน์ภาษา คำยการใช้คำ อุปมา	การที่ชายชราเปรียบเทียบการกระทำของ ตนเองกับชาวประมงคนอื่น ๆ ว่า ชายชรา แก่งงาให้กับตนเองโดยการพูดดัง ๆ กับ ตนเอง โดยถือเอาตนเองเป็นเพื่อนคู่สนทนา แต่ชาวประมงอื่น ๆ ที่ร่ำรวยซึ่งจะออกจับ ปลาที่เหงาเช่นกัน แต่แก่งงาความเหงาด้วยการ ฟังวิทยุ ซึ่งคงจะมีการบรรยายการแข่งขัน เบสบอล การเปรียบเทียบการกระทำของชาว ประมงทั้งสองแบบ คือให้ทราบถึงฐานะที่ แตกต่างกัน ชายชรายากจนไม่มีวิทยุฟัง จึงแก่งงาด้วยการพูดคนเดียว ผิดกับชาว ประมงที่ร่ำรวยเหล่านี้ ยังแสดงถึงความ

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"Come on," <u>the old man</u> <u>said aloud</u>. "Make another turn. Just smell them. Aren't they lovely ? Eat them good now and then there is the tuna. Hard and cold and lovely. <u>Don't be shy, fish. Eat them.</u> (p.๓๕) Then <u>he said aloud</u>, "I wish I had the boy to help me and to see this." No one should be alone in their old age, he ^{he} thought. But it is unavoidable. (p.๔๐)	ปริภาษา ภาพพจน์ภาษา ทักทายการใช้คำ บุคคลาธิฐาน ปริภาษา	รู้สึกที่คนข้างจะน้อยเนื้อต่ำใจในความยากไร้ของคนที่เขาขายว่า การที่เขาพูดกับตนเองดัง ๆ โดยไม่แคร์ว่าคนอื่นจะว่าเขาเห็นเขาหรือไม่นั้น แสดงถึงความเชื่อมั่นในตัวเองควบ จากคำพูดที่เชิญชวนปลาที่คิดเบ็ดให้กินเหยื่อถอยลำต่าง ๆ เช่น การใช้คำ shy กับปลา และจากลักษณะที่พูดเสียงดังออกมา แสดงถึงความรู้สึกของชายชราที่กำลังตื่นเต้นจิตใจที่ปลาติดเบ็ด ข้อความที่พูดกับปลาวา Don't be shy, fish. Eat them. นั้น ราวกับพูดหลอกล่อศัตรูให้ตายใจ ทั้ง ๆ ที่ทราบดีว่าปลายอมไม่เข้าใจ ชายชราพูดออกมาดัง ๆ ว่า เขาต้องการให้เด็กหนุ่มช่วย จะได้มองเห็นปลานาคใหญ่ที่ติดเบ็ดของเขานั้น และเด็กหนุ่มจะช่วยจับปลานั้น และก็จะพินิจถึงความว่าเหตุที่แก่แล้ว อยู่คนเดียวเช่นเดียวกับคนชราทั่ว ๆ ไป บดบังและยอมรับว่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"Fish" <u>he said softly,</u> <u>aloud,</u> "I'll stay with you <u>until I am dead.</u>" (p.๘๕)	ปริภาษาและ กาลภาษา	ข้อความนี้สื่อความรู้สึกของชายชราที่ รักใคร่ผูกพันถึงเด็กหนุ่ม ซึ่งเปรียบเสมือน เพื่อนของแกในยามที่แกอยู่ในสถานการณ์ ที่ คับขัน ความปรารถนาที่ต้องการให้มีเด็กหนุ่ม อยู่ด้วยมักเกิดขึ้นเช่นนี้หลายครั้งขณะที่กำลัง จับปลามารล้นขนาดใหญ่นี้ ขณะที่ชายชราถือสายเบ็ดรอกคอยปลา มารล้นให้ไหลขึ้นเหนือน้ำ ชายชราได้ผูกกับ ปลาควยเสียงที่อ่อนโยนซึ่งแฝงความรู้สึก เป็นมิตร แต่ขณะเดียวกันข้อความที่กล่าวว่า เขาจะอดทนอยู่กับปลาแม้ว่าจะต้องคอยจน กว่าตนเองจะต้องตายก็ตาม ซึ่งข้อความนี้ เป็นการบ่งถึงช่วงเวลาอันแสดงถึงความ สำคัญของปลาและแสดงความรู้สึกตั้งใจมั่น เด็ดเดี่ยวที่จะฆ่าปลาให้ได้
"Fish," he said, "I love you and respect you very much. <u>But I will</u> <u>kill you dead before</u> this day ends." (p.๘๖)	กาลภาษา	คำพูดของชายชราที่ผูกกับปลาว่าเขารัก และนับถือปลามากและเนิ่นเวลาว่าจะต้อง ฆ่าปลาให้ตกจนคำ แสดงว่าถาวรจนพระ อาทิตย์ตกดินจะทำให้ไม่สะดวกในการจัด การฆ่าปลาตัวนั้น และแสดงให้ทราบถึง

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"The fish is my friend too," <u>he said aloud</u>. "I have never seen or heard of such a fish. But I must kill him. I am glad we do not have to try to kill the stars." (p.๖๖)	บริภาษและภาพพจน์ภาษากวักการใช้คำบุคคลลาภีฐาน	ความรู้สึกที่มั่นใจว่าจะจับปลาamarlin และฆ่าปลาให้ได้โดยเร็ว ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นคนที่รักธรรมชาติและสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย แต่เพื่อผลประโยชน์และความจำเป็นจึงต้องฆ่าปลา ข้อความที่ชายขรารู้ถึงปลamarlin โดยยกย่องว่าเป็นมิตรและกล่าวว่าไม่เคยเห็นหรือเคยได้ยินว่ามีปลาใหญ่ขนาดนี้ ชายขรารู้เช่นนั้นเพราะรู้สึกที่มันเต้นและประหลาดใจและชื่นชมในขนาดความใหญ่โตของปลamarlin ตัวนั้น และคำพูดต่อไปของชายขรแสดงถึงความรู้สึกเสียใจว่าแกจำเป็นต้องฆ่าปลาคำนั และรู้สึกดีใจที่มนุษย์ไม่จำเป็นต้องฆ่าดวงดาว ชายขรารู้เช่นนั้นคงจะเพราะรู้สึกเหนื่อยหน่ายและปลงถึงชีวิตว่า มนุษย์เกิดมาต้องต่อสู้ทำลายและฆ่ากัน เคารบนะกัน ต้องพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของตน เมื่อชายขรากล่าวว่า "I am glad we do not have to kill the stars." นั้น

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"Clear up, head," <u>he said in a voice he could hardly hear</u>, "clear up." (p.๘๓)	ปริภาษา	ชายชราแสดงความรู้สึกสะท้อนใจว่าตนก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่กำลังเฝ้าท้องฟ้าเฝ้าเพื่อความอยู่รอดของตน และก็ยังมีจิตใจที่ของเฝ้าเพียงเฝ้าเท่านั้น ยิ่งเฝ้าท้องถึงขนาดพยายามฆ่าตัวตาย ซึ่งการใช้คำว่า kill กับดวงดาวให้ความหมายว่า การฆ่าตัวตายเป็นการต่อสู้ที่เป็นไปไม่ได้และไม่ทำให้เกิดขึ้นและถึงจ "ยังมี" มนุษย์ก็ต้องการความพยายามอย่างมากที่สุด ขณะที่ปลาamarlinซึ่งมาติดเบ็ดอยู่ใกล้ดูส่ายเบ็ดว่าน่าวนเวียนอยู่ตลอดเวลา นั้นชายชราต้องคอยดึงรั้งสายเบ็ดไว้ ทำให้ชายชราต้องออกแรงมากขณะที่คอยให้ปลาไถลขึ้นมาเหนือน้ำเพื่อจะได้ฆ่าปลาเสีย แต่ปลาคิ้นและกระโดดแรงมาก ชายชราจึงพูดกับตนเองเป็นการเตือนสติตนเองใหม่สมาธิให้สมองปลอดโปร่งจะได้คิด น้ำเสียงที่ชายชราพูดกับตนเองนั้นเบามากจนแม้แต่ตนเองก็แทบจะไม่ได้ยินเสียงของตนเอง พอจะสรุปเกี่ยวกับความรู้สึกของชายชราในขณะนั้นได้ว่า กำลังรู้สึกเหนื่อยจนจนจะหมดแรงอยู่แล้ว แต่อาศัยที่มีจิตใจเข้มแข็ง

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"But <u>man is not made for defeat</u>," he said "A man can be <u>destroyed</u> but not <u>defeated</u>." (p.๕๓)	ภาพพจน์ภาษา ด้วยการใช้คำ ที่มีลักษณะคำคม และมีความ หมายแฝง	อดทน จึงพยายามเตือนตนเองให้มีสมาธิใน การต่อสู้ และรวบรวมกำลังครั้งสุดท้ายอีกครั้ง ที่จะฆ่าปลามารลินให้ได้ หลังจากชายชราฆ่าปลามารลินได้แล้ว และฆ่าฉลามที่มากินเนื้อปลามารลิน ชายชรา ก็เริ่มคิดถึงอุปสรรคข้างหน้าต่อไปอีกว่าจะมี ฝูงปลาฉลามที่จะพากันแห่มาแย่งปลามารลิน ของเขากอีก ชายชราได้กล่าวขอความนั้นเหมือน กับเร้นการให้ข้อคิดเตือนสติตนเองว่า มนุษย์ เกิดมาต้องต่อสู้เรื่อยไป ไม่ใช่เกิดมาด้วยอม แพและแมวมมนุษย์จะถูกทำลายในการต่อสู้ แต่ก็มีใจหมายความว่าจิตใจจะต้องยอมแพ ไปด้วย การใช้คำว่า destroyed ทำให้สื่อ ความหมายถึงการพ่ายแพ้ในการต่อสู้โดยถูก ทำลายในแง่ของค่านางกายหรือพลังกำลัง และการใช้คำว่า defeated ในที่นี้ทำให้ ความหมายว่าเป็นการยอมพ่ายแพ้ทั้งในแง่ ของจิตใจด้วย ข้อความนี้แสดงถึงความรู้สึกรันทมนึกคิดและ บุคลิกของชายชราเป็นคนมีมานะอดทน ไม่ยอมพ่ายต่ออุปสรรคใด ๆ และในภายหลัง

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
"What a fish it was " the proprietor said, "There has never been such a fish. Those were two fine fish you took yesterday." "<u>Damn my fish,</u>" the boy said and <u>he started to cry again.</u>" (p.๑๑๑)	อากัปกิริยาภาษา	ถึงเขาจะคงสูญเสียปลา มารลีนให้ฝูงปลาฉลามจนหมด แท้จิตใจของชายชรา ก็ยังไม่ยอมแพ้หรือสิ้นหวัง ยังมีความหวังก็อาจจะทวสุกับชีวิตต่อไป เตรียมการจะออกไปจับปลาใหม่ในวันรุ่งขึ้น ดังเช่นคำกล่าวในประโยคนี้ของเขา เมื่อชายชรา ของร้านได้กล่าวชมปลาที่เด็กหนุ่มจับได้ว่ามีขนาดใหญ่โตเช่นกัน เด็กหนุ่มกลับดูหวนค้ำปลาที่ตนเองจับได้ ถอยคำคำของ เด็กหนุ่มและอาการร้องไห้ของเขาแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเสียใจ สะเทือนใจแทนชายชราที่บาดเจ็บและต้องเสียเนื้อปลามารลีนที่จับได้จนเหลือกลับมาแต่หรรษากระดูก เด็กหนุ่มจึงมิได้รู้สึกสนใจหรือพอใจคำชมของเจ้าของร้านที่กล่าวชมปลาของตน ความรู้สึกของเด็กหนุ่มขณะนั้น สงสารห่วงใยชายชราเท่านั้น มิใช่ต้องการคิดถึงตนเอง
"You must get well fast. There is much that I can learn and you can teach me everyday. How much did you	ภาพพจน์ภาษา ก๊วยการไ้คำที่ให้ความหมายแฝง	เด็กหนุ่มได้แสดงความห่วงใยและต้องการปลอบใจให้ชายชราลืมเหตุการณ์ที่ผ่านมาเสีย คำถามของเด็กหนุ่มที่ถามชายชราว่า How much did you suffer?

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
suffer ?" "Plenty." the old man said. (p. ๑๑๓)		เด็กหนุ่มได้ใช้คำว่า suffer แทนคำว่า hurt หรือ wound ซึ่งให้ความหมายว่า บาดเจ็บ แสดงว่าเด็กหนุ่มมีความเข้าใจในความรู้สึกของชายชราเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะความหมายของคำว่า suffer ให้ความหมายรวมถึง หนทุข์ ทรมาณ บาดเจ็บ ทั้งกายและใจ เมื่อชายชราตอบว่าเจ็บมากทีเดียว คำของชายชราสื่อความรู้สึกว่าขณะที่เขาจับปลาตัวนั้นเขาคงลำบากทุกทีทรมาณ เจ็บทั้งกายและใจ เพราะจับปลาamarlin ได้แล้วตอนหลังก็ต้องพ่ายแพ้สูญเสียปลาamarlin เพราะถูกฝูงปลาฉลามรุมกันมาแย่งกินเนื้อปลาamarlin จนหมดสิ้น
"What's that ?" she asked a waiter <u>and pointed to the long back bone of the great fish</u> that was now just garbage waiting to go out with the tide. "Tiburón," the waiter	อากัปกริยาภาษา	กริยาที่นักท่องเที่ยวนั่งชิมไปบิ่ทรากปลาamarlin และถามว่านั่นอะไร สื่อความหมายให้ทราบว่า หญิงผู้นั้นรู้สึกอยากรู้ อยากเห็นเกมประหลาดจิตใจในรูปร่างของทรากปลาตัวนั้น ได้กริบใช้ตอบว่าฉลาม และตั้งใจจะอธิบายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเน้นกริยาของการที่ได้กริบใช้ไม่ได้ตอบคำถามของหญิงผู้นั้น แต่ตั้งใจที่จะอธิบาย

	อวัจนภาษา	อวัจนสาร
said. "Eshark." <u>He was meaning to explain what had happened.</u> 'I didn't know sharks had such handsome, beautifully formed tails." "I didn't either." her companion said. (p.๑๑๔)		ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสื่อให้ทราบว่า เขากำลังคิดถึงสิ่งซึ่งอยู่ในใจของเขา คือ ปลาดาวซึ่งไค้กักกินเนื้อปลามารับประทาน เหลือแต่กระดูกก้างที่เห็นนั้น เขาจึงพูดโพล่งออกมาด้วยสิ่งที่เขากำลังคิดถึง ซึ่งไม่ตรงกับคำถามของหญิงผู้นั้น และไค้กักก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อ ๆ ไปทั้งหญิงผู้นั้นและเพื่อนชายของหลอน อวัจนสารที่ได้จากบทสนทนาตอนนี้อย่างแสดงให้เห็นว่าบางครั้งคนเรามีการสนทนาหรือสื่อสารที่ไม่รู้เรื่องกันเช่นนี้อยู่เสมอในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพราะสาเหตุหลาย ๆ ประการ ซึ่งประการหนึ่งก็คือ การที่คนมิได้สนใจฟังคำถาม แต่สนใจแต่สิ่งที่ตนกำลังครุ่นคิดอยู่เท่านั้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

เพื่อศึกษาลักษณะของอวัจนสารที่ปรากฏในนวนิยายของเฮมมิงเวย์ เรื่อง
The Old Man and the Sea และการตีความหมายของอวัจนสารเหล่านั้น

ความสำคัญของการศึกษา

1. ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ผู้อ่านทั้งที่เป็นนักศึกษาระดับ ปกศ. ชั้นสูง
วิชาเอกภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครูต่างๆ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยบางแห่ง
ที่ได้อ่านนิพนธ์เรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวรรณคดีอังกฤษ ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจ
ในการอ่านนิยาย ของเฮมมิงเวย์ ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับอวัจนสารที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดี
เรื่อง The Old Man and the Sea หรือในนวนิยายเรื่องอื่นๆ ที่มีการสื่อสารเชิงอวัจน
รวบอยู่ด้วย

2 เพื่อเป็นการเสนอแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์วรรณคดี คือการวิเคราะห์
งานอวัจนสาร

ผลของการศึกษาวิเคราะห์

ผลของการวิเคราะห์อวัจนสาร ในนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea
ของเฮมมิงเวย์ อาจสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์อวัจนสารในบทบรรยาย

1. จากการวิเคราะห์อวัจนสารในบทบรรยายในเรื่อง ผู้เขียนพบว่า ในบทบรรยาย
มีอวัจนสารอันเกิดจาก ผู้ประพันธ์สื่อสารเชิงอวัจนะโดยการใช้อวัจนภาษาประเภทต่าง ๆ ครบ
ทั้ง 7 ประเภท ซึ่งมีทั้งหมดประมาณ 50 กว่าแห่ง พบว่ามีการใช้อวัจนภาษาแต่ละประเภท
มากน้อยแตกต่างกันไปจึงพอสรุปได้ดังนี้ คือ

ประเภทของอวัจนภาษาที่ผู้ประพันธ์ใช้น้อยและพบเพียงสองสามแห่ง ได้แก่

1. เทศภาษา (Proxemics)

โดยทั่วไป แล้ว นักประพันธ์มักจะใช้เทศภาษา โดยการบรรยายเกี่ยวกับสถานที่
หรือการจัดระยะห่างของตัวละครขณะที่ทำการสื่อสารกัน เช่น การบรรยายถึงตัวละครชายหญิง

ที่หนึ่ง เบียดจิกกันบนม้านั่งตัวเดียวกัน ย่อมสื่อความหมายให้ผู้อ่านเห็นว่า ตัวละครทั้งสองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมเป็นพิเศษ ไม่ใช่แบบธรรมดา

สำหรับในนวนิยายเรื่อง *The Old Man and the Sea* ผู้ประพันธ์บรรยายโดยใช้โวหารภาษาประเภทนี้เพียงสองสามแห่ง จากเท่านั้น ตอนที่พอจะเห็นเด่นชัดก็คือตอนที่เห็นว่า วันนั้นชายชราออกเรือไปหาปลาแถวน้ำลึก ซึ่งเป็นบริเวณห่างจากฝั่งมากกว่าชาวประมงคนอื่นๆ ซึ่งพากันออกหาปลาเป็นกลุ่มๆ แยกคั่นๆ แถวชายฝั่งเท่านั้น การเน้นระยะทาง และความลึกของน้ำเป็นพิเศษ และการเปรียบเทียบกับชาวประมงอื่นๆ ย่อมสื่อความหมายให้ผู้อ่านสรุปเกี่ยวกับชายชราได้ว่า ชายชราผู้นี้เป็นชาวประมงที่ค่อนข้างกล้าเลี้ยมากกว่าชาวประมงอื่นๆ

2. กาลภาษา (Chronemics)

การบรรยายโดยใช้โวหารภาษาประเภทนี้คือการเน้นเกี่ยวกับเวลา หรือเน้นความสำคัญของเวลาเพื่อสื่อความหมายเป็นพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้อ่าน

ในนวนิยายเรื่อง *The Old Man and the Sea* นั้น พบว่าผู้ประพันธ์เน้นเกี่ยวกับเวลาอยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก ที่พอจะเห็นเด่นๆ คือ ตอนที่บรรยายว่า ชายชราออกหาปลามาแล้วถึง 84 วัน โดยที่ยังไม่ได้ปลาแม้แต่ตัวเดียว ช่วงเวลานานเช่นนี้ย่อมบ่งถึงความไม่ประสบผลสำเร็จในงานหาปลาของชายชรา ยังแสดงว่าชายชราผู้นี้อดิโชค แสดงให้เห็นว่างานหาปลาเป็นเรื่องของโชคช่วย เพราะชาวประมงคนอื่นๆ ไม่ต้องใช้เวลาออกหาปลาและผิดหวังนานเท่านี้

3. สัมผัสภาษา (Haptics)

ผู้ประพันธ์บรรยายการสัมผัสซึ่งกันและกันของตัวละคร นอกจากเป็นการสื่อสารกันระหว่างตัวละครและตัวละครแล้ว ยังสามารถสื่อให้ผู้อ่านทราบอารมณ์ความรู้สึก ความสนิทสนมของตัวละครได้เช่นกัน

สัมผัสภาษา คือโวหารภาษาประเภทหนึ่งที่ผู้ประพันธ์ใช้บรรยายไว้ไม่กี่แห่ง ที่พอจะเห็นเด่นชัดในเรื่อง *The Old Man and the Sea* คือตอนบรรยาย การจับต้องตัวระหว่างชายชรา กับเด็กในเรื่อง เช่น บรรยายถึงชายชราจับกุมเต่าเด็ก ตอนที่เข้าไปปลุกเด็กในบ้านของเด็ก การสัมผัสดังกล่าว นอกจากเป็นการสื่อสารแสดงว่าชายชราแก่เข้ามาปลุก แล้วยัง

คือการรู้สึกเอ็นดูรักใคร่ของชายชราที่มีต่อเด็ก แสดงให้ผู้อ่านพอจะทราบถึงวัฒนธรรมการสัมผัสร่างกายส่วนต่างๆ ว่า ไม่ถือว่าการจับกุมเท้าเด็กเป็นของต่ำหรือเป็นของไม่สุภาพ

4. ปริภาษา (Vocalics or Paralanguage)

ในนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea นั้น ปรากฏว่าผู้ประพันธ์จะใช้ปริภาษาซึ่งเป็นการบรรยายลักษณะท่าทีหรือลักษณะน้ำเสียงที่ตัวละครใช้พูดอยู่เพียงไม่กี่แห่ง ซึ่งเป็นการบรรยายประกอบไปกับบทสนทนา เช่น การบรรยายว่า ชายชราพูดกับตนเอง หรือพูดกับนกหรือกับปลาคัยเสียงดัง ซึ่งทำให้สรุปความรู้สึกของชายชราว่า สาเหตุเพราะต้องออกทะเลจับปลาคนเดียว เกิดความท้อแท้เจียนเหงานจึงพูดกับตนเองเป็นการแก้เหงาบ้าง บางครั้งก็ตะโกนดังๆ เพราะความรู้สึกตื่นเต้นที่กำลังจะจับปลาบาร์ลินขนาดใหญ่มาก็คึกแบ็คได้

ดังนั้นอาจจะสรุปได้ว่า การบรรยายโดยการใช้อวัจนภาษาประเภทปริภาษานี้ มักจะใช้ประกอบไปกับบทสนทนา โดยเฉพาะประกอบบทพูดของตัวละคร ในลักษณะที่พูดคนเดียวมากกว่าใช้บรรยายในบทพูดแบบตัวละครพูดกับตัวละคร

ประเภทของอวัจนภาษาที่ผู้ประพันธ์ใช้มากและพบว่ามีเกินกว่าสิบแห่งขึ้นไปในเรื่อง The Old Man and the Sea

1. สภาพแวดล้อมและวัตถุสิ่งของ (Environment and objects)

ในการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เหตุการณ์ และตัวละคร ผู้ประพันธ์ส่วนใหญ่มักจะบรรยาย สภาพแวดล้อม หรือฉากในเรื่อง หรือบรรยายเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของหรือเข้าของใช้ของตัวละครในเรื่อง The Old Man and the Sea ผู้ประพันธ์บรรยายกระท่อมนั้นเป็นที่อยู่อาศัยของชายชรา บรรยายเกี่ยวกับเข้าของใช้ อุปกรณ์ เกร็งมือทำมาหากิน แสดงให้ผู้อ่านทราบว่า ชายชราชาวประมงผู้นี้มีฐานะยากจน เป็นพ่อหม้าย ปัจจุบันเหลือตัวคนเดียวไม่มีญาติพี่น้องอีกเลย ในอดีตชายชราผู้นี้ เคยมีภรรยาซึ่งตายจากไป

2. รูปร่างลักษณะทางกาย (Physical Appearance)

ในวรรณคดีทั่วๆ ไป กวีมักนิยมบรรยายเกี่ยวกับลักษณะรูปร่างหน้าตาของตัวละคร เพื่อสื่อความหมายพิเศษให้ผู้อ่านรับทราบ

ผู้เขียนพบว่าในเรื่อง The Old Man and the Sea ก็เช่นกัน ผู้ประพันธ์ใช้อวัจนภาษาประเภทนี้ 7 แห่ง ได้แก่ บรรยายรูปร่างลักษณะหน้าตา รอยย่น รอยแผลเป็นตามมือตามตัว ทำให้ผู้อ่านพอสรุปได้ว่า ชายชราเป็นบุคคลที่เคยมือคีตเป็นนักสู้ตัวฉกาจ เคยทำงานหนักมาก

3. อากัปกริยาภาษา (Kinesics)

ในวรรณคดีต่างๆ ไป ผู้ประพันธ์มักจะใช้ข้อวัจนภาษาประเภทนี้เป็นส่วนมาก โดยบรรยายอากัปกริยาท่าทางหรือพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงความรู้สึกอุปนิสัยใจคอของตัวละครได้เช่นกัน ใน The Old Man and the Sea ตอนที่ผู้ประพันธ์บรรยายถึง กิริยาของชายชราหลังจากต่อสู้กับปลาวาฬใหญ่กลางทะเลลึกคนเดียว ว่า ชายชราชกตัวลงนั่งแล้วเอาหน้าชนกับมือซึ่งสื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความอ่อนเพลียหมดแรงหลังจากการต่อสู้เต็มที่ และตอนที่บรรยายว่าชายชรากลับถึงฝั่ง หลังจากต้องสูญเสียปลามาร์ลินที่จับได้ให้ฝูงฉลามไปแล้ว กิริยาที่เดินแบกเสากระโดงเรือล้มบ้าง เดินบ้าง ตลอดจนทาง เพื่อกลับไปถึงกระท่อมที่พัก สื่อความหมายให้ผู้อ่านทราบถึงความรู้สึกอกหนทั้งๆ ที่เห็นคเห็นน้อยอดโรย และบาดเจ็บ เป็นการยกย่องว่า ชายชราเป็นตัวอย่างอันเป็นเลิศของความอดทนของมนุษย์เท่าที่จะมีอยู่ได้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อวัจนสารในบทสนทนา

ในบทสนทนาเรื่อง The Old Man and the Sea นี้ มีบทสนทนาแทรกแทบตลอดทั้งเรื่อง บทสนทนาเหล่านี้แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1. ตัวละครพูดกับตัวละคร ซึ่งส่วนมากจะเป็นบทสนทนายะหว่างชายชราซานติเอโก และเด็กหนุ่มแมนโกลิน

2. ตัวละครพูดกับธรรมชาติรอบตัว เนื่องจากชายชราซานติเอโก ไล่ล่าออกไปจับปลาในท้องทะเลคนเดียว ชายชราจึงยึดธรรมชาติเป็นเพื่อน จึงมีบทพูดกับปลา หรือพูดกับนก

3. ตัวละครพูดกับตนเอง เมื่อตัวละครออกจับปลาคนเดียว เกิดความรู้สึกว่าเหงา เจียบบเหงา จึงพูดกับตนเอง โดยถือตนเองเป็นคู่สนทนา โดยในบางครั้งตัวละครแสดงความท้อแท้และแสดงความปรารถนาในห้วงการคิดคำนึงแต่เปล่งเสียงออกมาดังๆ

จากการวิเคราะห์ข้อวัจนสารในบทสนทนาซึ่งมีลักษณะต่างๆ กัน ดังกล่าวมานี้พบว่า ข้อวัจนสารที่เกิดจากการสื่อสารของตัวละคร โดยการใช้ข้อวัจนภาษาประเภทต่างๆ ตามทฤษฎีว่าด้วยการสื่อสารเชิงข้อวัจนจะปรากฏในบทสนทนา เช่นเดียวกันกับในบทบรรยาย แต่พบว่ามีการใช้ข้อวัจนภาษาจำนวนน้อยแ่งกว่าในบทบรรยายประมาณครึ่งหนึ่ง ซึ่งพอจะสรุปได้คือ

ประเภทอวัจนภาษาที่พบมากมี 2 ประเภท คือ อากัปกิริยาภาษา และกาลภาษา และทั้ง 2 ประเภทนี้พบว่ามีมากกว่า 10 แห่ง

1. อากัปกิริยาภาษา พบมี 14 แห่ง ในคำพูดของตัวละครส่วนมากจะมีเนื้อความที่เป็นเรื่อง อากัปกิริยา หรือพฤติกรรมของคนอื่นเป็นการแสดงความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้พูด

เช่น ชายชรากล่าวว่า "I try not to borrow" (p.13)

เขากล่าวว่า เขาพยายามไม่หยิบยืมเงินของคนอื่น คำพูดที่บังพฤติกรรมเช่นนี้สื่อให้ทราบ ถึงทัศนคติของผู้พูดว่าเป็นคนรักศักดิ์ศรีของตนเองได้อีกด้วย

2. กาลภาษา พบมี 4 แห่ง ในคำพูดของตัวละครที่เน้นความสำคัญของเวลา หรือช่วงเวลา ใดเวลาหนึ่ง ทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านทราบถึงทัศนคติการรู้สึกของผู้พูดด้วย เช่น ชายชราพูดกับปลาวา

"I'll kill you dead before this day ends" (p.46)

การเจาะจงเวลาว่าจะต้องฆ่าปลาให้โลกชนคำ แสดงการตั้งใจมั่นเด็ดเดี่ยวของผู้พูดที่มีการปรารถนาจะฆ่าปลาให้ได้ และแสดงถึงความสำคัญของปลาที่มีต่อผู้พูดอีกด้วย

นอกจากอวัจนภาษาทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวแล้ว ยังพบว่ามีอวัจนสารที่เกิดจากปริภาษา ซึ่งเป็นบทบรรยายประกอบบทสนทนาอยู่ 5 แห่ง ที่ช่วยสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิด ของตัวละครได้

สำหรับอวัจนภาษาประเภทอื่น ๆ ที่เหลือ ได้แก่ เทศภาษา สัมผัสภาษา สิ่งแวดล้อมและวัตถุ ภู่วางและเครื่องประดับทางกาย แพบไม่มีปรากฏในเนื้อหาของคำพูดของตัวละครเลย

นอกเหนือจากการวิเคราะห์อวัจนสารในบทสนทนาโดยถือหลักทฤษฎีการสื่อสารเชิงอวัจน ะ ทั้ง 7 ประเภทดังกล่าวแล้ว ผลการวิเคราะห์ยังพบว่า ในบทสนทนาในเรื่อง The Old Man and the Sea ยังมีอวัจนสารที่เกิดจากคำพูดของตัวละคร ประเภทคำที่ให้ภาพพจน์อีกมากกว่า 10 แห่ง ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้มีลักษณะเป็นภาพพจน์ภาษา (Figurative Expressions) กล่าวคือ เป็นถ้อยคำที่มีความหมายที่สื่อให้ทราบถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ ความนึกคิดของผู้พูด ซึ่งอาจจัดเป็น อวัจนภาษาได้อีกประเภทหนึ่ง นอกเหนือจากประเภทที่จัดไว้ในทฤษฎีว่าด้วยการสื่อสารเชิงอวัจน

ลักษณะการใช้ภาพพจน์ภาษานั้น ผู้ประพันธ์ได้เสนอออกมาในรูปต่าง ๆ ดังนี้

1. คำที่ใช้ความหมายแฝง (Connotation) ได้แก่ คำที่ตัวละครใช้พูดนั้นมีความหมายแฝง ที่สื่อความรู้สึก ความต้องการ ของผู้พูดได้ เช่น ผู้พูดใช้คำว่า my home แทนจะใช้คำว่า house แสดงว่าผู้พูดหมายถึงบ้านอันมีครอบครัวที่มีความอบอุ่น

ในเรื่อง The Old Man and the Sea มีคำพูดของตัวละครที่จัดเป็นคำที่ให้ความหมายแฝงอยู่สองสามแห่ง เช่น จากคำพูดของเด็กที่กล่าวกับชายชรา เมื่อชายชราได้กล่าวคำขอโทษที่ปลุกเด็กทั้งๆ ที่เด็กยังง่วงนอนอยู่ว่า "Que Va," the boy said, "It is what a man must do." (p.20)

connotation ของคำว่า a man มีใจหมายถึงแต่เพียงการเป็นเพศชาย ที่มีร่างกายเจริญเติบโตอย่างเกี้ยวยังหมายถึงความเป็นชายฉกรรจ์ที่เป็นลูกผู้ชาย มีความกล้าหาญ อดทนอีกด้วย

ดังนั้นการใช้คำว่า a man ของเด็กหนุ่มแมนโนลิน จึงแสดงถึงทัศนคติของผู้พูดที่ยกย่องที่ยกย่องความเป็นลูกผู้ชาย และแสดงความปรารถนาที่จะถูกนับว่าเป็นลูกผู้ชายคนหนึ่งด้วย

2. การใช้คำที่มีความหมายที่ผิดไปจากความเป็นจริง คือการใช้คำพูดที่ไม่เป็นความจริงแต่ความหมายของคำสื่อความรู้สึกของผู้พูดได้ชัดเจน เช่น ผู้พูดทำงานหนักและเหนื่อยมาก พูดว่า I'm dead ในเรื่อง The Old Man and the Sea มีคำพูดลักษณะนี้ สองสามแห่ง เช่นคำพูดของชายชราที่ตอบรับการเสนอขอเลี้ยงเบียร์จากเด็กว่า "Why not?" "Between fishermen" (p.6) การใช้คำว่า fisherman กับเด็กทั้งๆ ที่เด็กยังเป็นเพียงเด็กลูกชาวประมงที่เป็นเพียงลูกมือหรือผู้ช่วยของชาวประมง และอยู่ในระดับเด็กฝึกหัดจับปลา

ดังนั้น การใช้คำที่ให้ความหมายเกินฐานะจริงของเด็ก จึงแสดงความรู้สึกของผู้พูดว่ารักใคร่และยอมรับเด็กผู้นี้เป็นเพื่อนสนิทเป็นพวกเดียวกับตน

3 การใช้คำอุปมา คือการใช้ในนวนิยายเรื่องนี้พบว่ามีการใช้คำลักษณะเช่นนี้อยู่สี่ห้าแห่ง คำพูดที่เป็นการเปรียบเทียบต่างๆ เช่นคำพูดของเด็กหนุ่มที่เปรียบชายชราว่าเป็นนาฬิกาปลุกของตน "You're my alarm clock" (p.18) การเปรียบเทียบเช่นนี้แสดงถึงความรู้สึกยกย่องชายชราว่าเป็นทั้งผู้นำ ผู้ให้ประโยชน์ เป็นครู เป็นตัวอย่างที่ดี และเป็นเพื่อนของตนเอง

4. คำบุคลลาธิฐานคือการใช้อำนาจที่เป็นลักษณะของคนกับสิ่งไม่มีชีวิต หรือใช้กับสัตว์ได้แก่ คำพูดของชายชราที่พูดกับปลาคับด้วยการใช้คำประเภทบุคลาธิฐานว่า "Don't be shy, fish. Eat them". (p.35)

การใช้คำว่า shy กับปลา แสดงความรู้สึกที่ถือประหนึ่งปลาเป็นคนที่มีความมีชีวิตจิตใจและกำลังเป็นกตอชู้ของตน

5. การใช้คำพูดที่มีลักษณะเป็นคำคม คือการใช้คำพูดที่เป็นคำคม คำพังเพย หรือ คำสุภาษิตต่างๆ ที่แฝงทัศนคติของผู้พูด และสื่อความรู้สึกที่ต้องการจะแนะนำหรือให้ข้อคิดแก่ผู้ฟัง หรือเตือนสติตนเอง ในเรื่องนี้มีคำกล่าวลักษณะนี้ที่เด่นๆ อยู่สองแห่ง ไล่แก่ คำพูดของชายชรา ตอนพูดกับเด็กว่า "I try not to borrow . First you borrow. Then you beg". (p.13) และตอนชายชราพูดเตือนตนเองตอนนึกถึงฝูงปลาฉลามที่จะแห่มาแย่งเนื้อปลามาร์ลินว่า "But man is not made for defeat." "A man can be destroyed but not defeated". (p.93)

อภิปรายผล

ในนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea นี้ ผู้ประพันธ์มีแนวการเขียนแบบเรียบง่าย ใช้นิพนธ์ที่สั้นและห้วนโดยตลอดไม่มีการพรรณนาอย่างละเอียดซึ่งจะช่วยสร้างมโนภาพให้ผู้อ่าน ซึ่งบางครั้งแนวการเขียนแบบ Athletic Style นี้ เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการอ่าน ทำให้การอ่านขาดความเข้าใจอย่างจริงจัง และขาดรสชาติ ถ้าผู้อ่านไม่มีการวิเคราะห์ไตร่ตรองถึงความหมายที่แฝงอยู่ทั้งในคำบรรยายหรือบทสนทนาของตัวละคร

จากผลการวิเคราะห์ห้วงงานสารในนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea พบว่ามีห้วงงานสารที่เกิดจากการสื่อสารเชิงอวัจนะ ตามทฤษฎีของเบอร์กันทั้ง 7 ประเภท ได้แก่ เทพภาษา ถาถภาษา อากัปกริยาภาษา ปริภาษา สัมผัสภาษา สิ่งแวดล้อมและวัตถุ รูปร่างทางกายและเครื่องตกแต่งแทรกอยู่ทั้งในบทบรรยายและบทสนทนา และพบว่ามีห้วงงานสารที่เกิดจากอวัจนภาษาดังกล่าวมากกว่าในบทสนทนาประมาณเท่าตัว และส่วนใหญ่เป็นการใช้อวัจนภาษา 3 ประเภทคือ

1. อวัจนภาษาประเภทสิ่งแวดล้อมและวัตถุ คือการบรรยายสภาพแวดล้อมหรือวัตถุเข้าของใช้ต่างๆ เกี่ยวข้องกับตัวละคร
2. อวัจนภาษาประเภทอากัปกริยาภาษา คือการบรรยายถึงลักษณะการเคลื่อนไหว อากัปกริยาตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละคร
3. รูปร่างลักษณะทางกายและเครื่องตกแต่ง คือการบรรยายรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณ หรือเครื่องแต่งกายของตัวละคร

ห้วงงานสารที่เกิดจากการบรรยายด้วยอวัจนภาษาดังกล่าว จะแฝงความหมายในอันที่จะสื่อให้ผู้อ่านทราบเกี่ยวกับเหตุการณ์การดำเนินเรื่อง ตลอดจนลักษณะอุปนิสัยใจคอ สภาพสังคมและเศรษฐกิจของตัวละครในเรื่องได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในการวิเคราะห์ห้วงงานสารในบทสนทนา ปรากฏผลว่ามีห้วงงานสารเป็นเพียงส่วนน้อยที่เกิดจากการสื่อสารด้วยอวัจนภาษาทั้ง 7 ประเภท ตามทฤษฎีดังกล่าว

ประเภทอวัจนภาษาที่มีปรากฏในบทสนทนามีเพียงแต่

1. อากัปกริยาภาษา คือการที่ตัวละครใช้คำพูดที่มีเนื้อความเน้นอากัปกริยา หรือพฤติกรรมของคนเพื่อสื่อความหมายแฝงให้คู่สนทนาทราบ และเข้าใจถึงอุปนิสัยใจคอ หรือทัศนคติของตัวละครที่มีพฤติกรรมดังกล่าวได้

2. ภาพภาษา คือ คำพูดของตัวละครที่เน้นเกี่ยวกับเวลา เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติ หรือความตงการของผู้พูด

อวัจนภาษาประเภทอื่นๆ ได้แก่ เพศภาษา สัมผัสภาษา รูปร่างท่วงท่ายและการตกแต่ง หรือสภาพแวดล้อมและวัตถุในบริบทฉากในบทสนทนาเลย

นอกจากอวัจนภาษาทั้ง 2 ประเภท ที่พบในบทสนทนาของนวนิยายเรื่องนี้แล้ว ผู้วิจัยพบว่า ก้อยคำในบทสนทนาเหล่านี้ยังเป็นคำสั้นๆ กระชับรัดกุมไม่มีเนื้อความละเอียดแต่อย่างใดนั้น ยังมีอวัจนสารอันเกิดจากอวัจนภาษาอีกประเภทหนึ่งซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า ภาพพจน์ภาษา อันได้แก่ คำที่สื่อความหมายให้ทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดได้ ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ได้ 5 อย่างคือ

1. คำที่สื่อความหมายแฝง
2. คำอุปมา
3. คำที่สื่อความหมายผิดจากความเป็นจริง
4. คำที่ใช้ความหมายของบุคคลาธิษฐาน
5. คำที่มีลักษณะคำกมร่อคาทั้งแบบ

ผู้วิจัยพบว่าในการวิเคราะห์หรือการศึกษาเกี่ยวกับอวัจนสาร ในวรรณคดีโดยทั่วไป การสื่อสารเชิงอวัจน 7 ประเภทเป็นเกณฑ์อย่างเกีย จะทำให้การวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์ เพราะหาบทักการสื่อความหมายเชิงอวัจนทั้ง 7 ประเภท ไม่สามารถอธิบายครอบคลุมถึงความรู้สึกและอารมณ์ของตัวละคร อย่างละเอียดถี่ถ้วนได้

ดังนั้นผู้ศึกษารวณคดีนี้ควรจะครอบคลุมอวัจนภาษาประเภทที่แปด คือ ภาพพจน์ภาษา หรือภาษาที่สื่อความรู้สึกทางอารมณ์ และความรู้สึก เข้าไปในบทวิเคราะห์สื่อความหมายเชิงอวัจนเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วย
ขอเสนอแนะ

1. สำหรับครูผู้สอนนวนิยายเรื่อง The Old Man and the Sea นั้น ผู้อ่านควร จะได้นำเอาบทวิเคราะห์สื่อความหมายเชิงอวัจนทั้งแปดประเภทดังกล่าวมาข้างต้น มาใช้อธิบายในห้องเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เข้าใจนวนิยายเรื่องนี้ได้ดียิ่งขึ้น

๒. ควรจะได้มีการนำขบวนการสื่อสารเชิงอวัจนะไปใช้ในการวิเคราะห์วรรณคดี
เรื่องอื่นๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ศึกษาดูว่าจะมีอิทธิพลภาษาประเภทอื่นอีกหรือไม่ใน
งานประพันธ์ต่างๆ

บรรณานุกรม

๑. กาญจนา พุกพงษ์ศรีรัตน์ ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ทางวรรณคดีไทยและความเข้าใจในวัฒนธรรมตะวันตกกับความสามารถในการเรียนวรรณคดีอังกฤษ ปรินฎานินพนธ์ กศ.ม ประสานมิตร ๒๕๑๖
๒. นลวย พรอมมูล ปัญหาในการเรียนการสอนวรรณคดีอังกฤษ ในวิทยาลัยวิชา - การศึกษา ปรินฎานินพนธ์ กศ.บ ประสานมิตร ๒๕๑๖
๓. นลวย สรสิทธิ์ วิชาการพูด แพรวพิทยา กรุงเทพมหานคร ๒๕๑๗
๔. ณรงค์ศักดิ์ จันทน์นวล "การสื่อความหมายโดยไม่ใช้ถ้อยคำ" วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๕. ศรีเรือน แก้วกังวาล จิตวิทยาฝ่ายภาษา แพรวพิทยา กรุงเทพมหานคร ๒๕๑๕
๖. สุมิตร คุณากร ภาษาพาหนะ บริษัทศึกษิตสยาม ๒๕๒๐
๗. ลักษณะ โรจนา รักที่หลุดลอย เล่มจบ ห้างหุ้นส่วนจำกัดรวมสาส์น พระนคร ๒๕๑๕
๘. คุณาลัย (นามแฝง) ชีวิตและงานของนักประพันธ์เอกของโลก สำนักพิมพ์ กาวหนา กรุงเทพฯ ๒๕๐๗
๙. สุชาติ สวัสดิ์ศรี นักเขียนหนุ่ม ๒๕๑๔

ภาษาอังกฤษ

1. Paired, Alexander., "The Treatment of Poetry",
English Language Teaching, 23 : 166 - 73 January,
1969
2. Benson Jackson J. Hemingway the Writer's Art of
Self - Defense, The University of Minnesota Press,
Mineapolis, 1969
3. Berlo, D.K., The Process of Communication Holt
Rivehart and Winston, Inc., New York, 1960
4. Brochtrup, William Arthur, "Nonverbal Behavior as
Related to Teaching Effectiveness, Attitude and
Teacher Education" Dissertation Abstracts
International vol 35 No. 9 (March, 1975) p.5769 - A
5. Brooks, Nelson, Language and Language Learning
(2 nd,ed.) Harcourt, Brace & World, Inc., New York,
1964
6. Burgoon, Michael., Approaching Speech Communication,
Holt, Rivehart and Winston, Inc., New York, 1974
7. Catford, J.C., "The Teaching of English as a
Foreign Language," The Teaching of English, Oxford
University Press, London, 1965

8. Davis Flora, "The Way We Speak Body Language."
The New York Times Magazine Vol. 7 May 31, 1970
9. Queets, Carol Anne, "Nonverbal Communications
Emotion" "Dissertation Abstracts International"
Vol. 32, No.11 (May, 1972) p. 6187 - A
10. Duncan, Stanley, Jr., "Nonverbal Communication"
Psychological Bulletin 1967 : Vol.72 pp.118 - 137
11. Fried, Ernest S., "The Impact of Nonverbal
Communication of Facial Affect on Children ' s
Learning."
12. Fujimoto, Edward Kunio., "The Comparative
Communication Power of Verbal and Nonverbal
Symbols" Dissertation Abstracts International
Vol.32, No.7 (Jan. 1972) p.4152 - A
13. Geizer, Ronald Stanley., "Internation Context
and the Perception of Nonverbal Dyadic Communication."
Dissertation Abstracts International, Vol.32, No.11,
(May 1972) p.6584

14. Guldager, Virginia, "The Relationship of Object Language to Nonverbal Behavior in Deaf Blind Children"
Dissertation Abstracts International Vol.33 No.2
(August, 1972) p.636 - A
15. Hall, Edward t., The Silent Language, Fawcett, Inc.,
Greenwich, Conn. 1959
16. Knapps, Mark L., Nonverbal Communication in Human Interaction, Holt, Rinehart and Winston, Inc.,
New York, 1972
17. Klineberg, Otto., "Emotional Expression in Chinese Literature" Journal of Abnormal and Social Psychology,
1938, Vol.38, pp.517 - 520
18. Kobayashi, Yuko., "A New Look at Reading in the College Program," Forum, 8:25 March 1970
19. Lerbinger, Otts., Designs for Persuasive Communication,
Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliff, New Jersey,
1972
20. Mc.Croskey, James C., An Introduction to Rhetorical Communication, Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs,
New Jersey, 1968

21. Reynolds, John Stephen., "A Study of Nonverbal Communication As Related to three Educational Administration Situation" "Dissertation Abstracts International, Vol.32, No.11, (May, 1972)
pp.6066 - 6067 A.
22. Strauman Heinrich., "Introduction", The Reputation of Hemmingway in Europe ed.by Roger Asselineau,
New York 1965
23. Tafalo, Rosemary Joan., "Body, Head and Limb Cues, Physical Distance and Sese of Dyad as Factors in the Nonverbal Communication of a Disposition to Forum or Avoid Forming a Friendship" Dissertation Abstracts International Vol. 37, No. 7 (Jan.1970)
p. 3684-B
24. Wardhaugh, Ronald., Introduction to Linguistics
Mc Graw - Hill Book Company., Inc., New York 1972
25. Young, Philip, "Ernest Hemingway" Seven American Novelists ed. by William Van O' Conner, The
University of Minesota Press, Mineapolis 1964
26. Shaw Samuel "Ernest Hemingway" Frederick Unger
Publishing Co., Inc. 1973

27. Earl Rovit "Ernest Hemingway" Twayne Publishers,
Inc., 1963
28. Pearl S. Buck "The Good Earth" Pocket Book Inc.,
New York, 1964
29. Horge Eliot The Mill on the Floss, The New
American Library of World Literature, Inc., 1965